

ကသံဉ်သုဉ်ဂံၢ်စဉ်စဲ

လၢကညီတီၢ်စဉ်

လီၢ်ကဝီၤကညီမိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

ဘၣ်တၢ်ထးထီၣ်ရၤလီၤအီၤလၢ
ကညီမိခိၣ်ဃၢၤဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤပှ်ဘျးစဲကရၢ
မိကညီဆုၣ်ချ့မၤစၢၤဝဲၤကျိၤ
လါအီးကထိဘၣ် ၂၀၀၇ နံၣ်

ကသံဃ်သုဂံဝဂ်စဲလကညီကီစံဉ်
လီကဝီကညီဖိအတ်သုဂံညါထူလံ

ဘဉ်တၢ်ပာ်ဖှိဉ်ထုးထီဉ်ရုလီအီလါ
ကညီဖိခိဉ်ယၢဒီးပုဂံဝီတၢ်မၤပုဂံဘျးစဲကရၢဒီးကညီဆူဉ်ချ မၤစၢဝဲကျိ

လီဆိးထံး

KESAN

P.O.Box 204

Prasingha Post Office

Muang, Chiang Mai, Thailand 50205

ပုမၤသကိးတၢ်ကရူာ်

ပုဟံမူဒါတီခိဉ်ရိမဲလၢတၢ်ထုးထီဉ်လံာ် - စီမၤဘူဉ်ထူ
ပုယုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိဒီးဒိတၢ်ဂီ - ကညီကီစံဉ်လီကဝီကသံဃ်သုဂံဝဂ်စဲသရဉ်
ဒီးလီကဝီသဝီဖိသုဂံတဖဉ်
ပုကွဲးလံာ် - စီပြီ, နူပုဂံယၢကီၢ်ရုဉ်ကညီဆူဉ်ချ မၤစၢဝဲကျိခိဉ်
ပုဖးကံဉ်ဒီးဝုလံာ် - စီဝံအဲဉ်ထူ

ဘဉ်တၢ်ထုးထီဉ်အီအဆိကတၢ်တဘျီ

ဝဲ လါအိးကထိဘဉ် ၂၀၀၇ နံဉ်, ၁၀၀၀ ဘဉ်

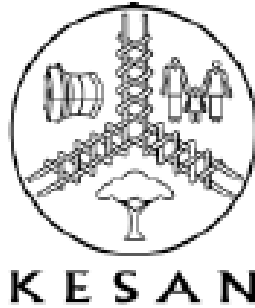
ဘဉ်တၢ်စဲးကျဲးအီလါ

ဝဂ်နံဉ်ဒါတၢ်စဲးကျဲးလံာ်တး

ISBN.....

unztd CXR' DyR* hODw>rRyfnbsplu&XA(cpt)

**Karen Environmental and Social
Action Network (KESAN)**

unbq. cl/rRpXRORuRA

**Karen Department Health wearefare
(KDHW)**

**Karen Department of
Health and Welfare**

ကသံဉ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲလၢကညီကီၢ်စဉ်

လီၢ်ကဝီၤကညီမိအတၢ်သ့ဉ်ညါထူလံၤ

ဘဉ်တၢ်ထၢဖှိၣ်ဒီးထူးထီၣ်ရၤလီၤအီၤလၢ

ကညီမိခိၣ်ဃၢဒီးပှၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤပှၢ်ဘျးစဲကရၢ
ဒီး

ကညီဆူၣ်ချမၤစၢဝဲၤကျိၤ

ဘဉ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢအီၤလၢ

RNIP

ကသံဉ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲလၢကညီကီၢ်စဉ် ၁

တၢ်ကတိၤခံးဘျးခံးဖှိၣ်

လီၤကတိၤမ့ၢ်ဆ့ၣ်မ့ၢ်ဂီၤတၢ်သူကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအလံာ်စီၣ်စုတဘျီအံၤလၢတၢ်စးထီၣ်ထၢဖှိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးရဲၣ်ကျဲၤအိၤတဆီၣ်တဆီၣ်အခိၣ်ထံးတုၤလၢအကတၢ်လဲၤအသးဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်, မ့ၢ်လၢပုၤတဘျးဒံတဘျးဂၤဒ်အမ့ၢ် ထံဂ့ၤကီၢ်ဂတၢ်ကရၢကရိၤလၢအဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤကျိၣ်စ့, ကရၢသဘျီတနီၤ, ကညီဖိခိၣ်ဃၢဒီးပုၤဂံၢ်ဝၣ်တၢ်မၤပုၣ်ဘျးစဲကရၢ, ကညီဖိကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢဆုၣ်ချၢ မၤစၢၤလဲၤကျိၤ, ကီၢ်ရဲၣ်ကီၢ်ဆၣ်ဆုၣ်ချၢ မၤစၢၤခိၣ်န့ၢ်, ကီၢ်ရဲၣ်, ကီၢ်ဆၣ်, လီၤကတိၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်, နူဖိသဝီဖိတဖၣ်ဆီၣ်ထွဲဟ့ၣ်ထီၣ်သကိးအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပာ်ထူလံၤတဖၣ်, ထၢဖှိၣ်သကိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, ထၢဖှိၣ်သကိးတၢ်ဂီၤသ့တဖၣ်အံၤအယိ လံာ်တဘျီအံၤကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တကးဘၣ်ပုၤအါဂၤလၢအဟ့ၣ်လီၤအတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ, အတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ, အတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတဖၣ်အယိကညီဖိခိၣ်ကစၢ်ကျိၤမိၢ်လုၢ်ပာ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအလံာ်စီၣ်စုတဘျီအံၤကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်ဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂ လီၤကတိၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

ကညီဆူၣ်ချမၤစၢအတၢ်ကွဲးဆီၣ်ထွဲ

လံာ်တဘျီအံၤမ့ၢ်လံာ်လၢအမၤဖျါထီၣ်ကဒါက့ၤမိၢ်ပၢ်ဖံဖုလၢပျၢတဖၣ်အတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ် ခီဖျိစိၤခဲအံၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အစိၤလၢကသံၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လီၤဘၢ ဗျာ်အီၤအလိၣ်န့ၣ်လီၤ. ခီဖျိပဖးဘၣ်လံာ်တဘျီအံၤပထံၣ်ဘၣ်တၢ်ကဲဘျုးဒီးအမ့ၢ်ဝဲ,

- ထူသနူတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်ကဖျါထီၣ်ကဒါက့ၤအဂီၢ်
- ကမ့ၢ်တုၤအနၢ်ဟူဘၣ်လံာ်တဘျီအံၤအသးခုဝဲလၢကမၤစ့ၤလီၤန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်လၢာ်ကူၣ်လၢာ်စ့ၤဒီးတၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- မ့ၢ်လံာ်တဘျီလၢအမၤဖျါထီၣ်ကဒါက့ၤပျၢတဝၢတဖၣ်လၢကသ့ပၤယၢ်ကဒါက့ၤတၢ်မဲတၢ်မါ, ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ, ဒီးထံကျိထံကွၢ်အလံာ်တဘျီအံၤန့ၣ်လီၤ.
- တုၤပုၤသ့ဘၣ်လံာ်တဘျီအံၤန့ၣ်တၢ်ဘၣ်ယိာ်တအိၣ်ထဲသိးစိၤခဲအံၤအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ကူၣ်စါယါဘျါတဖၣ်ဘၣ်.
- မ့ၢ်လံာ်တဘျီလၢအမၤစၢက့ၤကမ့ၢ်ဖဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ တၢ်ဂ့ၢ်ကီတဖၣ်မ့ၢ်ကဲထီၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်သတူၢ်ကလၢာ်သန့က့ တဘျီယီတၢ်လိာ်တဖၣ်အဝဲသ့ၣ်မၤန့ၢ်ဝဲသ့ညီလီၤ.
- ပုၤတဝၢဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆီၣ်သန့လၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအကပၤမ့ၢ်အါန့ၢ်သက့ ခီဖျိမိၢ်ပၢ်ဖံဖုလၢပျၢတဖၣ်သ့တၢ်ဘၣ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤအလိၣ် ပတၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤသ့ဒီးဝဲတုၤခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်တဘျီအံၤတမ့ၢ်ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ထူးထီၣ်ဝဲဘၣ်, မ့ၢ်ဒၣ်ပုၤပတီၢ်မ့ၢ်ဖိလၢအိၣ်ဖဲထီၣ်လၢကမ့ၢ်အကျါအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လံာ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လံာ်တဘျီလၢအမၤဖျါထီၣ်ပုၤပတီၢ်မ့ၢ်ဖိအတၢ်လဲၤခီဖျိအတၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်နီၢ်ကီၢ်တဘျီန့ၣ်လီၤ.

ဆူၣ်ချ ဂံၢ်ဘါ,

စိၤအဲၣ်ကလုာ်

နံၢ်ရွဲၢ်

ကညီဆူၣ်ချ မၤစၢဝဲကျိၤ

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်တဖၣ်

တၢ်ကတိၤဆှၢန့ၣ် - ၅

ကတြၢ် - ၁

- ၁. တၢ်ညၣ်ဂီၢ်အကလုာ် - ၉
- ၂. တၢ်ခုၣ်ဘၣ်တၢ်ကူးအကလုာ် - ၁၇
- ၃. တၢ်ခုၣ်ဘၣ်ပသိၣ်တၢ်ဆါအကလုာ် - ၂၃
- ၄. တၢ်ဟၢဖၢထီၣ်လူအကလုာ် - ၃၀
- ၅. ဟၢဖၢဖံာ်လီၤဃုာ်ဒီးသွံၣ်အကလုာ် - ၄၀
- ၆. ပိာ်မုၢ်သွံၣ်ထံတဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးတၢ်ဆါအကလုာ် - ၄၇
- ၇. သွံၣ်ဂံၢ်ဆူၣ်, သွံၣ်ဂံၢ်စၢ်ကလုာ် - ၆၁
- ၈. ဆံၣ်ကျိၤတၢ်ဆါအကလုာ် - ၇၀
- ၉. တၢ်ကဘုတၢ်ဆါအကလုာ် - ၇၆
- ၁၀. ကလံၤသီၣ်ဂီၤတၢ်ဆါအကလုာ် - ၈၃
- ၁၁. သူၣ်တၢ်ဆါအကလုာ် - ၉၆
- ၁၂. ကဖုတၢ်ဆါအကလုာ် - ၁၀၅
- ၁၃. ဖံးဘုၣ်တၢ်ဆါအကလုာ် - ၁၁၅
- ၁၄. တၢ်ဆါလၢအဘၣ်ကူဘၣ်ကံာ်တၢ်သ့အကလုာ် - ၁၂၃
- ၁၅. ထိးကလဲာ်တၢ်ဆါအကလုာ် - ၁၂၅

ကတြၢ် - ၂

၁. ကသံၣ်ဖံးမဲာ်အကလုာ် - ဆေးမြီးတို (Folk medicine) - ၁၃၀

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအဂီၤပုၣ်ဃုာ်လၢလံာ်တဘျီအံၤအဖူတဖၣ် - ၁၃၅

တၢ်ကတိၤဆၢန့ၣ်

ကညီဖိခိခိၣ်ကစၢ်ကျိၤမိၢ်လုၤပၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအလံာ်စိၣ်စုတဘျီအံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ကညီဖိခိခိၣ်ယၤဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤပၣ်ဘျးစဲကရၢ (ခ့ၣ်) ဒီးကညီဆူၣ်ချၢမၤစၢဝဲကျိၤပၢ်ဖျိၣ်မၤသကိးဒီးထုးထီၣ်လံာ်တဘျီအံၤန့ၣ်လီၤ. လံာ်တဘျီအံၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိအိၣ်လၢအပူၤတဖၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤဆီဒီးကီၤခဲလၢတၢ်ကဘၣ်ဃုမၤန့ၢ်ဒီးသုအီၤအဂီၢ်ဘၣ်, မ့ၢ်ဒၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမ့ၢ်ဆၢန့ၣ်မ့ၢ်ဂီၤလၢလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်သုညီၣ်န့ၢ်တၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢန့ၣ်ပုၤအါဒ်အါဂၤသၢပုၤနီၣ်သုက့ၤမ့ၢ်ဆၢန့ၣ်မ့ၢ်ဂီၤမိၢ်လုၤပၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအံၤဒီးမ့ၢ်လၢက့ၤဝဲဒၣ်ထဲလၢကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်ကသံၣ်တဖၣ်, စံးဝဲဒၣ်လၢကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်အကသံၣ်န့ၣ်ညီဒီးနကူၤစါယါဘျီတၢ်ဆါချၢန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်အကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲန့ၣ်ညီဒီးဘျီချၢ, ဘၣ်ဆၢန့ၣ်ပကွၢ်ကဒါက့ၤလၢပုၤအိၣ်လၢခိခိၣ်ကစၢ်ကျိၤတဖၣ်အဂီၢ်တခီကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဒ်အမ့ၢ်, ကျိၣ်စုတအိၣ်လၢကပူၤအီၤအဂီၢ်, တၢ်ဒုၣ်စၢယံးဒီးခူဝဲ, တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤသ့ၣ်တဖၣ်ကီၤဝဲဒၣ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၢ်အယိၣ်တၢ်ထုးထီၣ်ဝဲဒၣ် ကညီဖိခိခိၣ်ကစၢ်ကျိၤမိၢ်လုၤပၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအလံာ်စိၣ်စုတဘျီအံၤန့ၣ်အတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်ဒ်သီးပုၤကညီလၢအအိၣ်လၢကစၢ်ခိၣ်ကလိကျိၤတဖၣ်လၢအကျိၣ်အစုတအိၣ်, ယံးဒီးခူဒီးဝဲ, တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤကီၤခဲ, ဒီးပုၤလီၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤတုၤမ့ၢ်အထံၣ်ဒီးဖးဘၣ်လံာ်တဘျီအံၤန့ၣ်ကသ့ၣ်နီၣ်သုက့ၤဝဲဒၣ်အန့ဆၢန့ၣ်တၢ်အိၣ်ယၤလၢအအိၣ်ဒီးအီၤဝဲအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢန့ၣ်ခဲဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တကးဘၣ်ပုၤလၢခံတစိၣ်ကသ့ၣ်နီၣ်ဆိးကါက့ၤမိၢ်လုၤပၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအံၤဒ်သီးလုၤလၢထုသန့အံၤပုၤသးပုၤလၢအနၢ်ပၢ်တၢ်ဝဲတဖၣ်မ့ၢ်လဲၤပုၤကွၢ်ဘၣ်ဆၢန့ၣ်သနၢ်က့ၤသုတလီၤမၢ်ကွၢ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအလံာ်စိၣ်စုလၢပထုးထီၣ်အီၤတဘျီအံၤဘၣ်တၢ်မၤန့ၢ်အီၤလၢကီၢ်ရှၢၣ် ၆ ဘၣ်အပူၤလၢလီၢ်ကဝီၤဒၣ်ဝဲတတီၤစုၣ်စုၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်လၢအကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်လဲၤခီဖျိအဖီခိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢလံာ်တဘျီအံၤအပူၤ, အပူၤကွၢ်ပတီၢ်ပၢ်

လၢပကထာန့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဟံၣ်ယုၣ်ကီၢ်ရၣ် ၇ ဘၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအလီၤဆီလိာ်အသးတဖၣ်, ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အကပၤကပၤအယံၤ ပထၢန့ၣ်န့ၣ်က့ၤဒၣ်ထဲကီၢ်ရၣ်ဒ်အမ့ၢ်, နူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်, တီအူကီၢ်ရၣ်, ဘျဲးဒဲၣ်ကီၢ်ရၣ်, မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်, နူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၣ် ဒီးဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢလံာ်တဘျီအံၤအပူၤဘၣ်တၢ်နီၤဖးအီၤ ၂ ပတီၢ်, တၢ်တပတီၢ်န့ၣ်တၢ်ဆါမိၢ်ပျၢ် ၁၅ ကလုာ်ဒီးတၢ်ဆါမိၢ်ပျၢ်တခါစုာ်စုာ်အဖီလၢာ် ကသံၣ်အခိၣ်ဖးဒိၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိ, တၢ်သုတၢ်သၣ်, တၢ်ဒီးတၢ်လၢာ်, တၢ်တံာ်တၢ်ဘိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ကူစါယါဘျီတၢ်ဆူးတၢ်ဆါလၢအလီၤဆီလိာ်အသးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ခံပတီၢ်တပတီၢ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်နီၤဖးလီၤအီၤအမ့ၢ်ကသံၣ်ဖဲမဲာ် (ဆေးမြိးတို) ၅၀ ကလုာ်လၢအဘၣ်တၢ်သုညီန့ၣ်တၢ်အီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆူးတၢ်ဆါမိၢ်ပျၢ် ၁၅ ကလုာ်ဒီးကသံၣ်ဖဲမဲာ် ၅၀ ကလုာ်အံၤဘၣ်တၢ်ယုထၢထီၣ်အီၤအမ့ၢ် တၢ်ဆူးတၢ်ဆါလၢအကဲထီၣ်ညီန့ၣ်တၢ်အသးကိးန့ၣ်ဒဲလၢပျၢ်လီၢ်ကဝီဖိလၢခိခိၣ်ကစၢ်ကျါတဖၣ်အသိးအကျါန့ၣ်လီၤ. တမ့ၢ်တၢ်ဆါအဒိၣ်အမ့ၢ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဆါလၢအဒိၣ်ဒီးပျၢ်ယါဘျီအီၤကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်. တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤမ့ၢ်ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်ဆါမ့ၢ်ဆုၣ်မ့ၢ်ဂီၤဒ်သိးအံၤတဖၣ် ကီၢ်ရၣ်တဘျီဒီးတဘျီသ့ၣ်ဒဲကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိအထူၣ်လီၤဆီလိာ်သးဒီးပကသ့ၣ်ညါမၤလိန့ၣ်ဘၣ်အါထီၣ်တၢ်လၢတၢ်လီၢ်အကၤသုဒီးကူစါယါဘျီဝဲလီၤဆီလိာ်သးအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ယုထၢကွဲးဖျါထီၣ်ဒၣ်ထဲကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိလၢပျၢ်ယုမၤန့ၣ်ညီလၢဟီၣ်ကဝီဖိဒဲအပူၤစုာ်စုာ်, ဘၣ်ဆၣ်ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိတနီၤဖဲန့ၣ်ကဲထီၣ်အီၤအဆၢကတီၢ်နကပူၤစ့ၢ်ကိးကသံၣ်ကသီတနီၤလၢဖျါပူၤဒီးကျဲၣ်ကျိၤဒဲကဲထီၣ်ယုၣ်အီၤဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ကသံၣ်ကသီလၢတၢ်ကဘၣ်ပူၤလၢဖျါပူၤတဖၣ်န့ၣ်တၢ်တထၢန့ၣ်ယုၣ်အီၤလၢလံာ်တဘျီအံၤအပူၤဘၣ်, မ့ၢ်လၢတၢ်ဘၣ်ပူၤန့ၣ်အီၤအယံၤကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢပျၢ်လီၢ်ကဝီဖိလၢခိခိၣ်ကစၢ်ကျါတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်ကသီလၢတၢ်ယုထၢဒီးကွဲးထၢန့ၣ်အီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဒၣ်တၢ်သုတၢ်အီၤညီန့ၣ်လၢမိၢ်ပာ်ဖဲသ့ၣ်တဖၣ်အဖီလံၤလံၤ, တလိၣ်လၢနကဘၣ်ယုသ့ၣ်ညါမၤကွဲးအီၤလၢကကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢနကသုအီၤအဂီၢ်လၢဘၣ်. နဟံးန့ၣ်ဒီးသုအီၤသ့တလိၣ်နဘၣ်ယိာ်ဘၣ်ဘိတနီၤတမံၤဘၣ်.

၆ လီၢ်ကဝီဖိကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

တၢ်သူကညီဖိခိခိၣ်ကစၢ်ကျိမိၢ်လုၢ်လၢ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲအလံာ်စိၣ်စုတဘျၢအံၤ နံၣ်လၢအကဟဲတၢ်တိၢ်ဟ်အိၣ်ဒီးစ့ၢ်ကိးဝဲလၢတၢ်ကကွဲးကျိၣ်ထံက့ၤအိၣ်လၢပယီၤကျိၣ်ဒီး မ့ၢ်လၢဟီၣ်ကဝီၤတနီၤနီၤပုၤဖးကညီစ့ၢ်အကျိၣ်တဘျၢဘၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးအယိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အဂ့ၢ်အကျိၣ်

ညီၣ်န့ၢ်တၢ်သူမိၢ်လုၢ်လၢ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတဖၣ်အံၤတၢ်ဒုးကဲထီၣ်အိၣ်အကျိၣ်အကျဲအိၣ်ဝဲ ၃ ဘိၣ်အမ့ၢ် တၢ်ကျၢန့ၢ်အိၣ်အထံ, တၢ်ချီအိၣ်အထံဒီးစ့ၢ်န့ၢ်အထံ ဒီးတၢ်မၤကမ့ၢ်အိၣ်ဒီးဒုးကဲထီၣ်အဖျၢၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၁) တၢ်ကျၢန့ၢ်အိၣ်အထံ - ကျၢလီၤအိၣ်လၢလၢ်ကျၢခိၣ်ဒီးပုၤသးပုၤလၢပျၢကျၢဝဲလၢသပၤဟီၣ်ခိၣ်အခိၣ်ကၢ်လီၤဝံၤပုၤဝဲလီၤအိၣ်လၢတၢ်ပူၤလီၣ်အဖိခိၣ်, ကျၢအိၣ်အထံဒီးစံးထိးအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၂) တၢ်ချီအိၣ်အထံ- တၢ်ထၢန့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်လၢသပၤပူၤဒီးချီအိၣ်အိၣ် မ့ၢ်ပုၤသးပုၤလၢပျၢသ့ၣ်တဖၣ်စံးဝဲလၢန့ၢ်ချီကသံၣ်လၢသပၤဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်အသပၤဟီၣ်ဆူၣ်, ဂုၤဒိၣ်န့ၢ်ဒီးပုၤတ့ၤသပၤလၢသးထူးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်ချီထံန့ၣ်တုၤန့ၣ်ချီဝံၤန့ၢ်အဲၣ်ဒီးဟ်လၢအသီအါထီၣ်တစံးသိးနကသံၣ်တူၢ်ကယံာ်အဂီၢ်န့ၢ်တ့ၢ်န့ၣ်လီၤလုၢ်နီၣ်ကွဲးအ့ၣ်တါ (ထီတညး) မ့တမ့ၢ်အံၤသ့ၣ်ဆၢတစံးန့ၣ်တူၢ်ယံာ်ဝဲဒၣ်လီၤ. တကးဘၣ်ကသံၣ်ချီထံန့ၣ်ပုၤတအါထီၣ်သးအိၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်ချီအံၤပုၤထၢန့ၢ်တၢ်ဆၢဒ်သိးတူၢ်ကယံာ်အဂီၢ်မ့ၢ်လၢပုၤတနီၤနီၤဘၣ်လဲၤယုဝဲခဲအံၤခဲအံၤတမ့ၢ်ဘၣ်အယိတၢ်လီၤတၢ်ဆၢဒ်သိးတူၢ်ကယံာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

(၃) ကသံၣ်ကမ့ၢ်- ဟံးန့ၢ်ကသံၣ်အမ့ၢ်အဘိၣ်လိယုတီၢ်ကမ့ၢ်အိၣ်ဒီးအိၣ်အိၣ်လၢအကမ့ၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲ, တနီၤနီၤန့ၣ်ပုၤတီၢ်ကမ့ၢ်အိၣ်ဝံၤကကိၣ်လီၣ်အိၣ်လၢအဖျၢၣ်ဒီးအိၣ်အိၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်တဖၣ်အံၤဒ်သိးနဟ်အိၣ်တူၢ်ကယံာ်အဂီၢ်န့ၢ်ကဘၣ်ထၢန့ၢ်လီၤအိၣ်လၢတၢ်အလၢအတံာ်ကလံၤမ့ၢ်မ့ၢ်နီၢ်နီၢ်ဒီးနကသံၣ်အံၤတူၢ်ကယံာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆါအကွၢ်အဂီၢ်အတၢ်တၢ်ပနီၣ်လၢဘၣ်တၢ်ကွဲးဖျါတၢ်အိၤတဖၣ်အံၤတမ့ၢ်လၢစဲ
အ့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်အတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါမၤကွၢ်ဒီးပၢ်ပနီၣ်အိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်, မ့ၢ်ဒၣ်
တၢ်ဆါအကွၢ်ဂီၤပနီၣ်တဖၣ်လၢလီၢ်ကဝီၤတဘျီစ့ၣ်စ့ၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တ
ဖၣ်အတၢ်လဲၤခိဖျါမၤနီၣ်မၤယါဝဲဒီးပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်ဖဲနသုကသံၣ်အခါဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပှၤတနီၤနီၤကသံၣ်ခိၣ်လၢပပၢ်ဖျါထီၣ်
အိၤတဖၣ်အံၤကဘၣ်လိၣ်ဒီးတနီၤနီၤတဘၣ်လိၣ်ဒီးအတၢ်ဆါဘၣ်ကအိၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒၣ်
န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိအံၤတမ့ၢ်ကသံၣ်တခါလၢနကူစါယါဘျါပှၤ
ဆါဘျါချ့သးဒီးသိးကသံၣ်ကီၤလၢတဖၣ်ဘၣ်, နကူစါယါဘျါပှၤဆါနကဘၣ်ပံးတၢ်
ဆါကတီၢ်ယံၣ်န့ၢ်ကီၤလၢကသံၣ်ကသီတစဲးန့ၣ်လီၤ.

၁. တၢ်ညၢ်ဂီၢ်အကလုာ်

တၢ်ညၢ်ဂီၢ်န့ၣ်အတၢ်ပနီၣ်ကဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်အသးခိဖျိပစၢ်အ့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံၣ်, လီၤဆါယီၢ်ဆါ, တၢ်တကံတကး, တၢ်ကဂီၢ်ထီၣ်ကနီၣ်, ဝံၤတၢ်ကီၢ်ကထီၣ်ခိၣ်ကဆါ, တၢ်နၢ်ရံၢ်ခံၣ်ရံၢ်ကဟဲကထီၣ်ကပျီၤလီၤကဒါက့ၤ, တၢ်ညၢ်ဂီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လံၣ်န့ၣ်ကထီၣ်အသးညီၣ်နၢ်တသီတဘျီ, ခံၣ်သီတဘျီန့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်တၢ်ညၢ်ဂီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လၢနသ့ၣ်ကျါလံၣ်န့ၣ်သ့ၣ်, ကမိကလီၤကညးတၢ်ညၢ်ဂီၢ်ထီၣ်လီၤသံလီၤဝါ, ထီၣ်ဘီ, တၢ်ဘီမံၣ်တၢ်ပနီၣ်ဒ်အံၤတဖၣ်နမ့ၢ်သ့ၣ်ညါတခီနအီၣ်ကသံၣ်ဘၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်

ကဟဲလီၤသ့ၣ်ညးမံၣ်ထီၣ်ဘီ (တၢ်ညၢ်ဂီၢ်ဘီမံၣ်)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘီဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သီခါလၢၣ်သံသိ (ကြက်ဟောင်းခါးရွက်) ၁ စံာ်
- ၂. မါနုၤသၢ် (ဖန်ခါးသီး)
- ၂. အံၤသၢ်နီၣ်တၢ်လုာ် ၁ ဘ့ၣ်
- ၃. နီၤကွဲအ့ၣ်တါ (ထီတညး) ၅ လိာ်

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျါအကျဲ

(၁) ဟံးန့ၢ်သီခါလၢၣ်ဘံးလီၤအထံတုၤအန့ၢ်နီၣ်တၢ်လုာ်အီၣ်ကသုထံတဘျီဝံၤ, အထံဝဲန့ၣ်ကျဲ ယုာ်အီၤဒီးမၤနုၤသၢ်သံသိမ့ၢ်တမ့ၢ်အယုတုၤအထံကဲထီၣ်ပံာ်ပံာ်ဖိတက့ၢ်.

(၂) သီခါလၢၣ်သံသိတစံာ်, အံၤသၢ်နီၣ်တၢ်လုာ်ဖိတဘျီ, ဒီးနီၤကွဲအ့ၣ်တါ (ထီတညး) ၅ လိာ်ထၢန့ၢ်လၢသဟဲလုၤလုၤလီၤထံတပလီၤဒီးတတ်, ချီအီၤတုၤထံအိၣ်တုၢ်ပလီတတ် (သၢပူတပူ) တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

နကျၢ်န့ၢ်အိၤနီၣ်တၢ်တဘျီန့ၢ်အိၤအိၤတနံၤ ၃ ဘျီ, အိၤအိၤတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစးကသံၣ်ကိၤလၢ ကသံၣ်သရၣ်, သရၣ်တံၣ်ပြီ, မၤန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ လၢကသံၣ်သရၣ်ဖုၤအအိၣ်, စးအဝဲမၤကွၢ်က့ၤဝဲလၢအကစၢ်, အသးအိၣ် ၆၁ နံၣ်, အိၣ်တၢ်လီၤဖူပုၣ်ယၤကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချၢ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစးတၢ်ဆါဟံၣ်ကသံၣ်သ့ၣ် ဂံၢ်ဝဲစးသရၣ်စးကိၤလၢကသံၣ်သရၣ်

တၢ်ညၣ်ဂီၢ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီဘ့ၣ် (တောၤငမရိး)
- ၂. ဖိခၣ် (ပနးခနး) - ဒီထူၣ်
- ၃. မိၣ်ဂံၢ်ခၣ် - ဒီထူၣ်
- ၄. နီၣ်ကွဲအ့ၣ်တၢ် (ထီတညး)

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်အမုၢ် နီဘ့ၣ်, ဖိခၣ်, မိၣ်ဂံၢ်ခၣ်, စးနီၣ်ကွဲအ့ၣ်တၢ်တဖၣ်အံၤအံၤန့ၢ်အိၤ အစိပျဲသးသးစးဖၢန့ၢ်လၢသပၤပူၤဝံၤလူလီၤထံပလီၤဝါ ၃ ပလီ, ချီအိၤတုၤအအိၣ်တုၢ် ပလီဝါ ၁ ပလီတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တချီအံၤအိၤတၢ်ချီလၢဖးထံခွးတတ်, အိၤအိၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီ, မုၢ်ထူၣ်, ဟါတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီစးတၢ်ညၣ်ဂီၢ်ကဘျါကွံာ်ဝဲဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တဘျီစးဘၣ်တခီ ဆဲးအိၤအိၤတုၤအဘျါတစုတက့ၢ်.

ပှဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဖူပှၣ်ယၤကီၢ်ရ့ၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲပှၤကူစါယါဘျါတၢ်ကရူၢ်, တံၣ်ပြီ, ဆံးမိ, ဖျါကပီ, အဲၣ်ထူ, ထံၣ်ရံၣ်, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆိးကါတ့ၢ်အီၤလၢနီၣ်ဖိတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်မၤနီၣ်မၤလါတၢ်လဲၤခီဖျိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်တၢ်ညၣ်ဂီၢ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နါပီၢ်ကွီၤအစီ - ၅ ဘး
- ၂. ကသံၣ်ဘၢၣ်ယီ - ၅ ဘး
- ၃. ဖိနွံကဘျံးမံၤအမုၢ်ဒီမုၢ် (တောၣ်စပယံပနး)- ၅ ဘး
- ၄. နီၤကွဲအ့ၣ်တါ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်အမုၢ်, နါပီၢ်ကွီၤ, ကသံၣ်ဘၢၣ်ယီ, ဖိနွံကဘျံးမံၤအမုၢ်ဒီမုၢ်, ဒီးနီၤကွဲအ့ၣ်တါတဖၣ်ဒီၣ်ဘျးအီၤဝံၤဖၢန့ၣ်လၢသပၤပူၤဒီးဖၢန့ၣ်လီၤထံပလီဝါ ၃ ပလီဝံၤလ့ၣ်အီၤတုၤအအိၣ်တၢ်ပလီဝါတဖျၢၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူအီၤကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တချီအံၤအီၤတဘျီလၢဖးထံခွးတတ်, တနံ ၃ ဘျီ, ဂီၤ, မုၢ်ထူၣ်, ဟါ တုၤအပျဲထီၣ် ၅ သီတက့ၢ်. ဒီးတၢ်ဆါတဖၣ်ကဘျါက့ၤဝဲလီၤ.

ပှဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဖူပှၣ်ယၤကီၢ်ရ့ၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲပှၤကူစါယါဘျါတၢ်ကရူၢ်, တံၣ်ပြီ, ဆံးမိ, ဖျါကပီ, အဲၣ်ထူ, ထံၣ်ရံၣ်, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆိးကါတ့ၢ်အီၤလၢနီၣ်ဖိတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်မၤနီၣ်မၤလါတၢ်လဲၤခီဖျိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဇူသထွန်ကီရ်ရှင်

တၢ်ညၢ်ဂီၢ်တၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. သဲၣ်ဖးဒံၣ်ဘၣ် (စံၣ်သကးလဲးထိး)- ၁ ပီၢ် (ဇူပျၢ်ယၢကိးသ့ၣ်ပနွံဖိ)
- ၂. နိဘၣ်အစိ (တောၣ်မရိး)- ၁ ပီၢ်
- ၃. ကွီၤပါယွဲးလၢ် - ၁ ပီၢ် (ဇူပျၢ်ယၢကိးဖိသယီ)
- ၄. နါပီၢ်ကွီၤဘၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၅. သ့ၣ်ဘိဘၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၆. ကွဲစိ - ၂ ပလီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်အမုၢ် သဲၣ်ဖးဒံၣ်အဘၣ်, နိဘၣ်, ကွီၤပါယွဲးလၢ်, နါပီၢ်ကီၤဘၣ်, သ့ၣ်ဘိဘၣ် ဒီးကွဲစိတဖၣ်အံၤမၤန့ၢ်အိၤအစိပျဲးသိးသိးဝံၤကျိၤပြီၤအိၤဒီးလိယုအိၤတက့ၢ်. တုၤမုၢ်အလုဂုၤဒီးဆုကမုၢ်အိၤဝံၤကျိၤကျိၤလုာ်အိၤဒီးကွဲစိဒီးမၤဖျၢၣ်န့ၢ်အိၤထဲစုဆၣ်ခံတဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ဝံၤအိၤအိၤသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ပာ်ဃာ်တခိပာ်အိၤလၢတၢ်အလၢကလံၤန့ၣ်လီၤသုတန့ၢ်အလီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူအိၤကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤပျဲးသ့ၣ်န့ၣ်ဒုးအိၤအိၤတဘျီ ၁ ဖျၢၣ်တနံၤ ၂ ဘျီတုၤအပျဲးထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်. မ့ၢ်ပျဲးနီၢ်ဒိၣ်တခိၣ်ဒုးအိၤအိၤတဘျီ ၂ ဖျၢၣ်တနံၤ ၂ ဘျီတုၤအပျဲးထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်. မ့ၢ်တဘျီတခိဆဲးအိၤအိၤတုၤအဘျီတစုတက့ၢ်.

ပျဲးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပျဲးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရၣ်မုၢ်ကွဲၣ်ဝဲ လၢအအိၣ်လၢဇူသထွန်ကီရ်ရှင်,

၁၂ လီၢ်ကစီၤကညိဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

ဘံလုကီဆာ်, ဃီင်ထံခံကရူာ်, ဖီဂံခံသဝီအပူန့ၣ်လီၤ. အပူကွံာ်ကူစါယါဘျါပူ
ကညီလၢကီၢ်မုာ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသီဘၣ်ဆၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအဝဲဂုာ်ကျဲးစးသုက့ၤလၢမိာ်
လုာ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲတကယန့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်လၢတၢ်ကီၢ်ထီၣ်မဲာ်ဘျီထီၣ်ကသံၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. တကီၤကးဂံၢ်
- ၂. တကီၤပအူးဂံၢ် (တကီၤဟီ)
- ၃. တကီၤခေၣ်ဂံၢ်
- ၄. နီၣ်ယဲမဲာ် မုာ်,ခွါဂံၢ်
- ၅. တုည့ထုၣ်အလဲ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုာ်တၢ်ဘိဟ်အမုာ်, တကီၤကးအဂံၢ်, တကီၤပအူးအဂံၢ်, တကီၤခေၣ်အဂံၢ်, နီၣ်
ယဲမဲာ်အမုာ်အခွါအဂံၢ်, ဒီးတုည့ထုၣ်အလဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤကျဲးလီၤအီၤဒီးထံချီကလၢက
လၢပုၤသိးသိးဝံၤဒီးအီၤအီၤသ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူအီၤကသံၣ်အကျိၤကျဲ

ပူလၢတၢ်ကီၢ်ထီၣ်အါအါတကယဟ့ၣ်ဒုးအီၤအီၤဒီးကန့ၣ်ထံအီၤတက့ၢ်, ကီၢ်မုာ်အါ
ထီၣ်ဟ့ၣ်အီၤထွဲအီၤ, ကီၢ်မုာ်လီၤတခိပတုာ်ကွံာ်ကသံၣ်အံၤဒီးဆိတလဲက့ၤလၢအသီတ
ခါတက့ၢ်.

ပူဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပူဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမုာ်ဝဲ သရၣ်မုာ်ကွံာ်ဝဲ လၢအအိၣ်လၢအသထုၣ်ကီၢ်ရၣ်,
ဘံလုကီဆာ်, ဃီင်ထံခံကရူာ်, ဒီးဖီဂံခံသဝီအပူန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူကွံာ်မုာ်ဝဲဒၣ်

တၢ်ကူစၢ်ယၢ်ဘျၢပုၤကညီလၢကီၢ်မ့ၢ်န့ၢ်ကသံၣ်ကသီတၢ်ကဘၣ်ဆၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအ
ဂ့ၢ်က့ၤစးသုက့ၤဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတကယၤန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရ့ၣ်

တၢ်ညၣ်ဂီၢ်လၢအယံၣ်အထၢ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီး
- ၂. နီၣ်ဝီၤသ့
- ၃. မိၢ်ဂံၢ်ဖိ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးနီၣ်ဝီၤသ့အဒီး လိယုဝံၤတီၢ်ကမူၣ်အီၤတက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်
အကမူၣ်တခါစုာ်စုာ်လၢနီၣ်တၢ်ဖိတခါယံၣ်ဘၣ်ဒီးထၢန့ၣ်လီၤမိၢ်ဂံၢ်ဖိအကမူၣ်ပျဲနီၣ်တၢ်
တဘျီတက့ၢ်. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤအါန့ၢ်အဝဲအံၤန့ၣ်ကွၢ်တယးမၤအီၤဖိတၢ်န့ၣ်ကျဲအသိး
အံၤသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးကၢကီၢ်လိၣ်အီၤန့ၣ်ကျဲကျိၤအီၤဒီးမ့ၢ်ထံဖဲအပံၣ်ပံၣ်ဖိဝံၤ
ကၢကီၢ်လိၣ်အီၤထဲစုဆၣ်ခံဖိတဖျၢၣ်တဖျၢၣ်တက့ၢ်. လိယုကဒါအီၤဝံၤဒီးဟံးယၢ်အီၤ
လၢပလီုပူၤမ့ၢ်တမ့ၢ်တမံၤလၢအလူးကလံၤသ့ဝဲဒၣ်လီၤ.

တၢ်သူအီၤကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အဝဲအံၤသးပျၢ်အဂီၢ်န့ၢ်အီၤအီၤတဘျီ ၁ ဖျၢၣ်ဒီးအီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီတုၤအ
ပျဲထီၣ် ၃ သီတက့ၢ်. မ့ၢ်တဘျီဘၣ်ဒီးဆဲးအီၤကဒီးဆူညါ ၃ သီသ့ဝဲဒၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖိ
သ့ၣ်အဂီၢ်တခါဒုးအီၤအီၤတဘျီတဝဲဒီးဒုးအီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီစုာ်ကီးလီၤ. ဖိသ့ၣ်မ့ၢ်ဂုၤသး
ပျၢ်မ့ၢ်ဂုၤလၢဒီးန့ၢ်တၢ်ညၣ်ဂီၢ်အယံၣ်အထၢထီၣ်ဘးလၢအနွံတဖၣ်န့ၣ်အီၤက့ၤကသံၣ်အဝဲ
အံၤဒီးတၢ်ညၣ်ဂီၢ်ကဘျီက့ၤဝဲဒၣ်လီၤ.

၁၄ လီၢ်ကစီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

ပှၤဟ့ၣ်ကသံတခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြၢ်ကီၢ်ရၣ်ကသံတခိၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်တကၤန့ၣ်လီၤ.

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

တၢ်ကီၢ်လူးတၢ်ကီၢ်ထီၣ် ကပၤထီၣ်တဖျိဘၣ်

ကသံတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်ကျိဘိ
- ၂. သးသ့လၣ်
- ၃. ပနီၤကျဲလၣ်
- ၄. ဘျးခိၣ်ဒ့
- ၅. ဖီပှၢ်လၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံတခိၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်အမ့ၢ် သ့ၣ်ကျိဘိ, သးသ့လၣ်, ပနီၤကျဲလၣ်, ဘျးခိၣ်ဒ့, ဖီပှၢ်လၣ်တဖၣ်အံၤမၤန့ၢ်အီၤအစီၤပျဲသိးသိးတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံတခိၣ်အကျိၤအကျဲ

ရိၤအီၤဝဲကီၢ်ကီၢ်လၢလၢန့ၣ်ဘျၢၣ်အီၤတခွး မ့ၢ်အကတဖၣ်န့ၣ်နကဘၣ်တဝံ နသးလၢအသဝံ (တအထီၣ်နသး) တနံတဘျီတုၤအပျဲထီၣ် ၃ သီတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံတခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံတခိၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်စီၤထံဖိကျိဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်, တစီၢ်တလီၢ် မဲၤလးဒဲကဝီၤ, Zone A : A1, Ho# :142)

တၢ်ညၢ်ဂီၢ်ကသံၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်ပန္တဲၣ်ဖိ (တဲၤဖးဒံၣ်) - ၅ ဘး
- ၂. လီၤတလီၤမုၢ် - ၅ ဘး (ဒူၣ်ပုၤကိးလၢမရဲတဝီၢ်)
- ၃. သ့ၣ်ဂၤဖိ - ၅ ဘး
- ၄. သ့ၣ်မိးဆိ - ၅ ဘး
- ၅. ဃံထံ, ဃံခိ (နီၤတိာ်ထူၣ်နီၤတိာ်စ့) - ၅ ဘး
- ၆. သ့ၣ်ဘျီၣ်မဲာ် - ၅ ဘး
- ၇. နီၤကွဲၤအုၣ်တၢ် - ၅ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အမုၢ် သ့ၣ်ပန္တဲၣ်ဖိ, လီၤတလီၤမုၢ်, သ့ၣ်ဂၤဖိ, သ့ၣ်မိးဆိ, ဃံထံ, ဃံခိ, သ့ၣ်ဘျီၣ်မဲာ်, ဒီးနီၤကွဲၤအုၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်အီၤအစီၤပျဲၤသိးသိးဒီးလိယုအီၤတုၤအယုတက့ၢ်. တ့ၢ်န့ၢ်လၢသပၤပူၤဒီးဒုၣ်ထီၣ်ထံ ၆ - ၇ ခွးန့ၢ်ချီၤအီၤတုၤထံအိၣ်တ့ၢ် ၆ ခွးအဂီၢ်ဟံၣ်ရၣ်လီၤအီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အဝဲအံၤလၢပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၢ်အီၤအီၤတဘျီ ၁ ခွး တနံၤ ၃ ဘျီ, မ့မ့ၢ်ဖိသၣ်တခိဒုးအီၤအီၤတဘျီ ၃ နီၣ်တၢၤ အီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဘၣ်အီၤတချးအိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးဘၣ်အခါန့ၢ်လီၤ. အီၤတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၢ်သူအီၤတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢကကဲထီၣ်တၢ်စုၣ်တၢ်ပျိၤအဂီၢ်တအိၣ်ဘၣ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်စီၤထံဖိကျိၤဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်, တစီၢ်တလီၢ် မဲၤလးဒဲကဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142)

၁၆ လီၢ်ကဝီၤကညီၣ်ဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူၣ်လံၤ

အလီလံလောအဘဉ်တၢ်သူတၢ်အီတဖၣ်တမ့ၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တဂီၤဃီ
အတၢ်ယါဘျါအသနူဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခုၣ်ဘဉ်တၢ်ကူး

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်တယၤဖိထုၣ်အလုကမူၣ်
- ၂. မၤနၤသၣ်လုကမူၣ်
- ၃. ကသံၣ်ဖျိလၣ်အလုကမူၣ်
- ၄. အံၤသၣ်တစဲ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်အမ့ၢ် သ့ၣ်တယၤဖိအလုကမူၣ်, မၤနၤသၣ်လုအကမူၣ်ဒီးကသံၣ်
ဖျိလၣ်အလုကမူၣ်တခါစုာ်စုာ်ဟံးန့ၣ်အီၤအစီၤပျဲသးသး ဃါယုာ်အီၤဒီးအံၤသၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အကမူၣ်ဃါယုာ်တဖၣ်အံၤပျဲသးပျဲန့ၣ်အီၤအီၤနီၣ်တၢ်ဖိတဘျဲ, ဒီးမ့ၢ်
ပျဲသးန့ၣ်ဒုးအီၤအီၤနီၣ်တၢ်ဖိတတ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်အံၤဘဉ်အီၤအီၤဒီးထံၣ်ချိကလၢက
လၢ, အီၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီဒီးနဟၢဖၢန့ၣ်ကလီၤပျဲ, နကဟးကဆံၣ်ထီၣ်ဒီးအီၤတၢ်ကူး
ကဘျါတစုန့ၣ်တက့ၢ်.

ပျဲဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

န့ၣ်ပျဲယၤကီၢ်ရုၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တဖၣ်ယုဒီးထၢဖျိၣ်မၤနီၣ်မၤဃါက့ၤဝဲ
လၢဟီၣ်ကစီၤပူၤဖုၤသဝီဖိသ့ၣ်ညါဒီးသူညါန့ၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တမ့ၢ်တၢ်အသိၣ်မ့ၢ်တၢ်
အလီလံလောအဘဉ်တၢ်သူတၢ်အီတဖၣ်တမ့ၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တဂီၤဃီ
အတၢ်ယါဘျါအသနူဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

၁၈ လီၤကစီၤကညိဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

ကသံဉ်တၢ်ကူးဖးထီတၢ်ပသိၣ်ဆါတၢ်သးအံး

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဟုထံ - ၃ ပလီ
- ၂. ထူၣ်ထံဆံ - ၃ ပလီ
- ၃. ဃီဘိၣ်ထံ - ၂ ဖျၢၣ်
- ၄. ပြးသၣ် (သၣ်သံ့သၣ်) - ၃ ဖျၢၣ်
- ၅. ပနီက့ၤသၣ်(ဆးပြ်သၣ်) - ၅ ဖျၢၣ်
- ၆. နီၢ်ကွီးဘံၣ် (လေၤဘက်သေၣ်ဂ့ၢ်) - ၁ ရွဲ
- ၇. နီၢ်ကွဲအ့ၣ်တၢ် - ၅ ရွဲ
- ၈. တအု - ၂၅ ဘး
- ၉. သံးခိၣ်ထံ - ၁ ကိ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်အထံလၢထးတဖၣ်အံၤတၢ်န့ၣ်ဃုာ်အီၤလၢသပၤပူၤဝံၤ, တၢ်န့ၣ်နီၣ်ကွီးဘံၣ်, နီၢ်ကွဲအ့ၣ်ဒီးတအုတၢ်တဖၣ်တီၢ်ဘျးအီၤမူၣ်မူၣ်နီၢ်ဝံၤဒိထီၣ်အီၤတုၤအကလုာ်တစုာ်ဝံၤ, ဟ်ခုၣ်လီၤအီၤ ပျဲၤန့ၣ်အထံဝံၤထၢန့ၣ်လီၤသံးခိၣ်ထံဝံၤဖၢန့ၣ်လီၤလၢပလီပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီၤ, မုၢ်ထူၣ်, ဟါတက့ၢ်. လၢပုၤသးပျဲအဂီၢ်ကဘၣ်အီၤတဘိကသူထံအနီၣ်တၢ ၃ ဘ့ၣ်, မုၢ်ပုၤဖိသၣ်န့ၣ်အီၤအီၤနီၣ်တၢလုာ်ဖိ ၁ ဘ့ၣ်တုၤတၢ်ဆါဘျီတစုာ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

နူပုၤယၤကီၢ်ရၣ်ကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲပုၤကူစါယါဘျီတၢ်ကရူၢ်, တံပြီ, ဆံးမိ, ဖျါကပီ, အဲၣ်ထု, ထံချံ, ကသံဉ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆိးကါတၢ်အီၤလၢနီၣ်ဖိကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်မၤနီၣ်မၤယါတၢ်လဲၤခီဖျိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်မးဆုံထီဉ်ကဟး (တၢ်ကူးဃုထီ)

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိဉ်အကလုာ်

- ၁. သဘျုာ်လုာ်သံသိ - ၁၀ ဘုဉ်
- ၂. ပသွဲဝါ - ၅ တိဉ်
- ၃. နီဉ်ဂီၤသ့အသူ (ကလးပင်စီမံး) - ၁ တၢ်ပံာ်
- ၄. နီဉ်ဖိပြီ (ဒနသုခပင်, မြက်ဆိပင်) - ၁ တၢ်ပံာ်
- ၅. တၢ်နၢၤဩဉ်အဂံၢ် (တံာ်ပြီကကွၢ်က့ၤ) - ၅ ဘး
- ၆. နီဉ်မံဆျုာ် (နီဉ်မံခ့) (ထီကရံးဆူးပေါက်) - ၁ စံာ်

တၢ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိဉ်အမုၢ် သဘျုာ်လုာ်, သသွဲဝါ, နီဉ်ဂီၤသ့အသူ, နီဉ်ဖိပြီ, တၢ်နၢၤဩဉ်အဂံၢ်, နီဉ်မံဆျုာ်သ့တဖၣ်အံၤဒီးဘျးအီၤခဲလၢာ်ဝံၤဖၢန့ၢ်အီၤလၢသပၤပူၤ ထၢန့ၢ်လီၤထံ ၃ ပလီဝံၤဃုဉ်လီၤသံးအီၤအထံတုၤအအိဉ်တုၢ် ၁ ပလီဝံၤဟ်ခုဉ်လီၤအီၤ ပျံးန့ၢ်အထံဒီးထၢန့ၢ်လီၤအီၤလၢပလီလၢကလံာ်တၢ်အပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်အံၤကဘဉ်အီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီၤ, မုၢ်ထုဉ်, ဟါ, တဘျီ ၃ နီဉ်တၢ်တုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်

ပုၤဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအမံၤ

ဇူပျံာ်ယၤကီၢ်ရုဉ်ကသံဉ်သ့ဂံၢ်ဝုဉ်စဲပုၤကူစါယါဘျီတၢ်ကရုၢ်, တံာ်ပြီ, ဆံးမိ, ဖျါကပီၤ, အဲဉ်ထု, ထံခံ့, ကသံဉ်အံၤဘဉ်တၢ်ဆိးကါတုၢ်အီၤလၢနီဉ်ဖိကသံဉ်သ့ဂံၢ်ဝုဉ်စဲတၢ်ဆါဟံဉ်အတၢ်မးနီဉ်မးယါတၢ်လဲၤခိဖျိအပူၤန့ၢ်လီၤ.

ဇူသထူဉ်ကီၢ်ရှၢ်

တၢ်ကီၢ်ထီၣ်တဘိယုၢ်ဃီတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. ထံချီဝါ,
၂. စးထံဖိးသၣ်,
၃. တအုအီၣ်တံၢ်,
၄. ကလီၤဂီၤ,
၅. ကလီၤဝါ,
၆. သီးပံၤသၣ်ဘုၣ်,
၇. မံကီၤသၣ်ဘုၣ်,
၈. နီၣ်ဃဲမဲၢ်အမုၢ်, ခွါဂံၢ်,
၉. အံသၣ်ဆါဖဲအကြး,
၁၀. ကသံၣ်သ့ၣ်ခုၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်တခါစုၣ်စုၣ်ဒီးကျဲ လီၤအီၤလၢလၢကျဲ
ခိၣ်မၤန့ၢ်အထံဖိးကျဲကျိၤဃုာ်ဒီးအံသၣ်ဆါ, ကသံၣ်သ့ၣ်အခုၣ်န့ၢ်

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပှၤဖိသၣ်၁,၂,၃ နံၣ်အီၣ်တဘျီ ၁ နီၣ်တၢ်ဖိ, ပှၤနီၣ်ဖိၣ်အီၣ်တဘျီ ၁ ခွး, အီၣ်တနံၣ်
၂ ဘျီအီၣ်အီၣ် ၂ သီတက့ၢ်. နတၢ်ခါမ့ၢ်တဘျီတခါအီၣ်တဟုၤအဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရၣ်မုၢ်ကွံၣ်ဝဲ လၢအအိၣ်လၢဇူသထူဉ်ကီၢ်ရှၢ်,

ဘံလှကီဆပ်, ဃီဝိထံခံကရူ, ဒီးဖိဂံခံသဝီအပူန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူကွံၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်ကူစါယါဘျါပုၤကညီလၢကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသီတက့ၢ်ဆၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအ ဂုၢ်ကျဲးစးသုက့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတကပူန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရ့ၣ်

ဖိသၣ်ဘၣ်တမ့ၢ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုၢ်

၁. တယီတံၢ်

၂. ဖိၣ်နၢတံၢ် (ဖိၣ်ဆံၣ်ဖးဒိၣ်)

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၣ်ဖိၣ်နၢတံၢ်ဒီးတယီတံၢ်အစီၤပျဲးသိးသိး လိယုအီၤတုၤအယုဒီးတီၢ်ဘျဲးအီၤ ဂုၤ န့ၣ်အကမူၣ်မူၣ်မူၣ်နီၢ်နီၢ်တက့ၢ်. ကျဲးကျိၤယုၣ်အီၤတုၤအဘၣ်လိၣ်ဒီးဟံးယုၣ်အီၤလၢပလီ ပူၤဂုၤဂုၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်အီၤအီၤသ့ဝဲဒီးဖူလီၤလၢလိၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢအီၤအဂီၢ်န့ၣ် ဟံး န့ၣ်ကသံၣ်ကမူၣ်အံၤထဲစုဆၣ်ခိၣ်တလိၣ်ကျဲးကျိၤယုၣ်အီၤဒီးထံၣ်ချိမံၣ်ပျဲးနီၤတၢ်ဖိတဘၣ် ဒီးဒုးအီၤလီၤဖိသၣ်တၢ်ကီၢ်ထီၣ်အီၤတက့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. အီၤအီၤတနံၤ ၃-၄ ဘျီတုၤအပျဲး ထီၣ် ၃ သီဒီးတၢ်ခုၣ်ဘၣ်ကလီၤမံၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖူအဂီၢ်န့ၣ်ကျဲးကျိၤယုၣ်ကသံၣ်ကမူၣ်အံၤ ဒီးထံၣ်ပံၣ်ပံၣ်တက့ၢ်. ဖူလီၤန့ၣ်ဖိသၣ်လၢတၢ်ခုၣ်ဘၣ်အီၤတက့ၢ်အခိၣ်ထံတချုးလၢအမံၣ်ဒီး ဘၣ်ကိးဟါဒီးတုၤလၢအဘျါတစုန့ၣ်တက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရ့ၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူၣ်ခိၣ်တက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

၃. တၢ်ရုၣ်ဘၣ်ပသိၣ်တၢ်ဆါအကလုာ်

တၢ်ရုၣ်ဘၣ်ပသိၣ်တၢ်ဆါအံၤမ့ၢ်ဟဲကဲထီၣ်န့ၣ်အပနီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ကူး, ကသါပံးထီၣ်, ကဟးကထီၣ်အလွၢ်ဘီဘီလါလါ, လၢကဟးကျါဟဲထီၣ်ယုၣ်ဒီးအသ့ၣ်တဘျီဘျီသ့, တၢ်ကီၢ်မ့ၢ်တထီၣ်ဘၣ်တခါတၢ်ဆါအံၤတနးဒီးဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ကီၢ်မ့ၢ်ထီၣ်ဂီၤခါတၢ်ခိၣ်န့ၣ်တၢ်ဆါအံၤနဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢနးထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖူပျၢ်ယၤကီၢ်ရုၣ်

တၢ်ပသိၣ်ဆါတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ပံၤတခးအဂံၢ် (ခဲစလီ) - ၄၀ ဘး
- ၂. ကဝၣ်ဂံၢ် (သက်ရင်း) - ၄၀ ဘး
- ၃. နီၤကွဲအုၣ်တါ - ၂ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျါအကျဲ

ပံၤတခးအဂံၢ်, ကဝၣ်ဂံၢ်ဒီးနီၤကွဲအုၣ်တါတဖၣ်အံၤဒီၣ်ဘျးအီၤခဲလၢကံးဖါန့ၣ်လီၤအီၤလၢသပၤပူၤယုၣ်ဒီးထံ ၃ ပလီၤဝံးယုၣ်အီၤတူၤအထံအိၣ်တုာ် ၁ ပလီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျါအကျဲ

ကသံၣ်တခါအံၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီၤ, မ့ၢ်ထုၣ်, ဟါ, တဘျီနီၣ်တၢ်အီၤကသူထံတဘျီတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခါအံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တံၣ်ဖျိ ဖူပျၢ်ယၤကီၢ်ရုၣ်ကသံၣ်ကီၤလၢကသံၣ်သရၣ်ဒီးက

သံဉ်သုဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲသရဉ်လၢအဖိးန့ၢ်ဘဉ်ဝဲလၢကသံဉ်သုဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲသရဉ်တၢ်ပူလူလၢအလဲပူကွံာ်ဟီၣ်ခိၣ်တၢ်အအိၣ်ဒီးအဝဲဆိးကါသုတၢ်ဝဲတုၤမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤလီၤ.

ဇူသထူဉ်ကီၢ်ရူဉ်

ဖိသဉ်ပသိၣ်ဘဉ်တၢ်ခုဉ်တၢ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကသုဉ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီး,
- ၂. ဟုထံတနီၣ်တၢၤ,
- ၃. အံၤသဉ်ဟီတပံၤဖိ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်ကသုဉ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးတက့ၢ်ဝံၤလိယုတီၢ်ကမ့ၢ်အီၤတက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်အကမ့ၢ်နဲစုဆဉ်ခံၣ်ဖိလီၤဒီးအံၤသဉ်တပံၤဖိ, ဟုထံတနီၣ်တၢၤဖိဝံၤကျဲၣ်ကျိၤယုာ်အီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိၣ်အံၤပူဖိသဉ်န့ၢ်အီၤအီၤတဘျီ နီၣ်တၢၤဖိ ၁ ဘဉ်, အီတနံၤ ၃ ဘျီ, အီအီအီတုၤအဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရဉ်မုာ်ကွံာ်ဝဲ လၢအအိၣ်လၢဇူသထူဉ်ကီၢ်ရူဉ်, ဘံလုကီၢ်ဆဉ်, ဃီၣ်ထံခံကရူၢ်, ဒီးဖိဂံၢ်ခံသဝီအပူန့ၢ်လီၤ. အဝဲလၢအပူကွံာ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူစါယါဘျီပုၤကညီလၢကီၢ်မုာ်န့ၢ်ကသံဉ်ကသီတက့ၢ်ဘဉ်ဆဉ်ဆါကတီၢ်ခဲအံၤအဂုာ်ကျဲးစးသူက့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုာ်လၢကသံဉ်သုဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲတက့ၢ်န့ၢ်လီၤ.

ဘဉ်တၢ်ခုဉ် (တၢ်ချဉ်) တၢ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိဉ်အကလုာ်

- ၁. တအုဆု
- ၂. တအုအိဉ်,
- ၃. တယီသံသိ,
- ၄. ဆီဖိကူလဉ်
- ၅. နီဉ်ဖိပြီလဉ်,
- ၆. မိကဲချံ,
- ၇. တဘျဉ်လဉ်ချီထံ

တၢ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိလၢတၢ်ဟ်ဖှိဉ်အိလၢတၢ်ဖိခိဉ်တဖဉ်အံၤကျဲ လီၤန့ၤအိတခါစုာ်စုာ် အထံပွဲၤသိးသိးဝံၤကျဲဉ်ကျိယုာ်ဒီးသဘျဉ်လဉ်ချီထံတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိအကျဲ

ကသံဉ်တခိဉ်အံၤလၢပုၤဖိသဉ်အဂီၢ်ဒုးအိတဘျီ ၁ နီဉ်တၢ်ဖိ, ပုၤနီၢ်ဒိဉ်အိအဂီၢ် တဘျီ ၅ နီဉ်တၢ်ဖိ, အိအိတနံၤ ၂ ဘျီ, အိအိတုၤအပွဲၤထီဉ် ၇ သီတက့ၢ်. မုၢ်တဘျီဒီးတခိအိအိတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအမံၤ

ပုၤဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံၤမုၢ်ဝဲ သရဉ်မုၢ်ကွံဉ်ဝဲ လၢအအိဉ်လၢန့ၤထူဉ်ကီၢ်ရုဉ်, ဘံလုကီၢ်ဆဉ်, ယီဉ်ထံခံကရုၢ်, ဒီးဖိဂံၢ်ခံသဝီအပူၤန့ဉ်လီၤ. အဝဲလၢအပူၤကွံဉ်မုၢ်ဝဲဒဉ် တၢ်ကူစါယါဘျီပုၤကညီလၢကီၢ်မုၢ်န့ဉ်ကသံဉ်ကသီတဂၤဘဉ်ဆဉ်ဆါကတီၢ်ခဲအံၤအဂုာ်ကျဲးစးသူက့ၤဝဲဒဉ်လၢမိၢ်လုပၢ်လၢကသံဉ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဲတကယးန့ဉ်လီၤ.

ထံၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါ

ကသ့ၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်ဘၣ်ဘၣ်တခိၣ်
- ၂. နီၣ်ကဆိကမ္မိတခိၣ်,
- ၃. နီၣ်ဂိၣ်ဂီၤတက့ၢ်

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖှိၣ်အံၤအစီၤပုၤသိးသိးဝံၤချီၤလုာ်အီၤဒီးထံၣ်သးခွးယုၣ်လီၤသိးဟံးတၢ်တခွးန့ၣ်တက့ၢ်. ဖဲန့ၢ်ခါဟံးထီၣ်သဘျုၣ်ယါလၢလၢၢ်ဆီခိၣ်တယါဝံၤထုကဖၣ်အီၤဖဲသိးနတၢ်ဆါကဘျိတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတဘျီတခွးအီၤအီၤတနံၤ ၁ ဘျီ, အီၤအီၤတုၤအပုၤထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်. မ့ၢ်တဘျီတခိၣ်အီၤအီၤတုၤနတၢ်ဆါဘျိတစုတက့ၢ်.

ထီၣ်နီၣ်- နကဘၣ်ဒုၣ်အိၣ်သံး, မိၣ်, တဘျုၣ်, တဟံၤညၣ်, ထိးညၣ်, သိ, ပသွဲဂီၤ, ပသွဲဝါတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရၣ်မုၢ်ကွံၣ်ဝဲ လၢအအိၣ်လၢအုၤထုၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံၣ်လုၤကီၢ်ဆၣ်, ဃီၣ်ထံခံကရူၢ်, ဒီးဖိဂံၢ်ခံသဝီအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူၤကွံၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်ကူၤစါယါဘျိပုၤကညီလၢကီၢ်မုၢ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသီတက့ၢ်ဆၣ်ဆါကတီၢ်ခဲအံၤအလုာ်ကွးစးသူက့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုၤပာ်လုၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သးအံးတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

၁. တိတ်တဘိ,
၂. ဖိစိကပတိပံတကမဲာ်စု,
၃. မိၢ်ကံာ်ဖိအစိ ၅ ဘး,
၄. ကွဲစိဖဲအကြား

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဖွဲးသံၣ်ဖးတိတ်တဘိအဟာဖါဝံထုးထီၣ်ကွံာ်အပွၢ်ခဲလၢဒီးသံးန့ၣ်မိၢ်ဂ့ၢ်ဖိ, ဒီးဖိစိပလၢတိတ်တဘိအဟာဖါပူၤဝံဆးတၢ်က့ၤအဟာဖါတက့ၢ်. ဒီးလိယုတီၢ်ကမူၣ်အိၤဒီးပၤလုာ်ဒီးကွဲစိဝံမၤဖျၢၣ်န့ၢ်အိၤထဲစုဆၣ်ခံတဖျၢၣ်ဖိတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဖိသၣ်အိတဘျီ ၁ ဖျၢၣ်, နီၢ်ဒိၣ်အိတဘျီ ၃ ဖျၢၣ်, အိတနံၤ ၂ ဘျီအိအိတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမုၢ်ဝဲ သရၣ်ဖါထု လၢအအိၣ်လၢဒုသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရူၢ်, ဒီးတၢ်အုးခံသဝီအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူၤကွံာ်မုၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူစါယါဘျီပုၤကညီလၢကီၢ်မုၢ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသီတက့ၢ်ဆၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအဂ့ၢ်ကွဲးစးသူက့ၤဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုာ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲတကပၤန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ်

ပသိၣ်ဘၣ်တၢ်ရၢၣ်, ကူး (ပၢ်ဃုာ်ဒီးတၢ်စုရၢၣ်ခိၣ်ရၢၣ်, တၢ်ဟၢၤဖၢထီၣ်အဂီၢ်)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. သုၣ်ဂံၢ်ဝါ
- ၂. ကသံၣ်ဂံၢ်ဃီ
- ၃. သုၣ်ဂံၢ်ဂီၤ
- ၄. ကသံၣ်ခု
- ၅. သုၣ်တၢ်ကွဲၤ
- ၆. မိၣ်ဂံၢ်ဖိ
- ၇. သုၣ်ဒံဘိၣ်သၣ်
- ၈. ကွဲၤစီ
- ၉. သံးခိၣ်ထံ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်သုၣ်တၢ်ကွဲၤအဂံၢ်, သုၣ်ဂံၢ်ဝါအဂံၢ်, သုၣ်ဂံၢ်ဃီ, သုၣ်ဂံၢ်ဂီၤ, ဒီးကသံၣ်ခုအဂံၢ် သုၣ်တဖၣ်အစီၤလီၤပျဲသိးသိး သုကဆီအီၤဒီးကျိၤဘျးအီၤခဲလၢကံ ဝံလိယုအီၤတပူၤဃီခဲလၢကံသုဝဲန့ၣ်လီၤ. တုၤအယုလံန့ၣ်တီၢ်ကမူၣ်အီၤဒီးဂုၤန့ၢ်ထဲအကမူၣ်ဂုၤတက့ၢ်. ပၢ်ဃုာ်အီၤလၢပလီၤပူၤဂုၤဒီးထုးထီၣ်သုအီၤဖဲနလီၢ်ဘၣ်အီၤတဘျီလၢလၢသုဝဲန့ၣ်လီၤ. ဟံးန့ၢ်ကသံၣ်ကမူၣ်အံၤပျဲနီၤတၢ်လၢဖးထံ ၂ ဘၣ်ဒီး ဖၢန့ၣ်လီၤမိၣ်ဂံၢ်ဖိအကမူၣ်ထဲစုဆၣ်ခိၣ်တလိၣ်, ကွဲၤစီပျဲနီၤတၢ်အီၤထံချီတဘျီ ကျဲကျိၤဃုာ်အီၤတုၤအစီၣ်ဘၣ်လိာ်တက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်သံးမံးဃဲဃဲပလီၤတတ်, ကွဲၤစီပလီၤတတ် ထၢန့ၣ်ဃုာ်ဒီးကသံၣ်ကမူၣ်နီၤတၢ်ဖိ ၃ ဘၣ် တပူၤဃီတက့ၢ်. ဆဲးဆူအီၤတုၤအဘၣ်လိာ်ဒီးအီၤတက့ၢ်.

၂၈ လီၢ်ကစီၤကညီၣ်ဖိအတၢ်သုၣ်ညါထူလံး

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

ပှၤလၢတၢ်ခၢ်ဘၣ်အိၤဒီးကူးယံၣ်ထၢတဖၣ်န့ၣ်အိၤကသံၣ်အဝဲအံၤတၢ်နီၤနီၤတၢ်ဖိခံဘၣ်တနံၤသၢတၢ်တုၤအပျဲၤထီၣ်တနံၤဒီးတၢ်ကူးကဘျဲၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖိသၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ကွၢ်တယးဒုးအိၤအိၤလၢအကြးကတၢ်ဒီးအသးန့ၣ်တက့ၢ်.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ဖိသၣ်မ့ၢ်ဂုၤသးပှၤမ့ၢ်ဂုၤလၢအပသိၣ်ဘၣ်တၢ်ခၢ်ဒီးပှၤလၢကူးယုထီၣ်ယံၣ်ထၢထၢဘၣ်ယိၣ်ကကဲထီၣ်တၢ်ပသိၣ်ဆါ (TB) န့ၣ်အိၤကသၣ်အံၤဒီးကသံၣ်ကမၤကိၢ်ထီၣ်က့ၤဝဲပသိၣ်, မၤဂုၤထီၣ်က့ၤပသိၣ်အဂီၢ်အဘါန့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢအစုၣ်ခိၣ်ခၢ်တဖၣ်န့ၣ်အိၤကသံၣ်အဝဲအံၤဒီးတၢ်ဆါကဘျဲၤက့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢအဟၢဖၢထီၣ်, ဟၢဖၢအူကဖိဒီးဘျိးန့ၣ်စုၣ်လီၤအိၤကသံၣ်အဝဲအံၤဒီးအံၤသၣ်ဆၢယုၣ်ဒီးထံတခွးအဂီၢ်, အိၤလီၤတစီၢ်ဖိဒီးကလီၤကတြၢ်က့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ဟၢဖၢထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တလီၢ်သံးခိၣ်ထံဘၣ်. မ့ၢ်တၢ်ကူးယုထီၣ်န့ၣ်မၤန့ၢ်ထံၣ်ချိမံၣ်ခၢ်အဆၣ်တပလီၤ, စုၣ်လီၤကသံၣ်အဝဲအံၤပျဲၤနီၤတၢ်လၢဖးထံခံဘၣ်, ထၢန့ၣ်လီၤယုၣ်ဒီးကွဲစီထံဖဲအဆၢထီၣ်ဘးဒီးအိၤအိၤတၢ်တခွးဖိပျဲၤထီၣ်သၢသိဒီးနတၢ်ကူးယုထီၣ်အံၤကလီၤမၢ်ကွံာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ထီၣ်နီၣ်

- ကသံၣ်တခါအံၤန့ၣ်တုၤမ့ၢ်ပစုၣ်လီၤအိၤလၢသံးအပူၤလံးဒီးပဟ်အိၤယံၣ်ကတၢ်သ့ဒၣ်ထဲတလါတုၤလၢခံလါအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ် တကြးဒုးအိၤပိာ်မုၢ်လၢအိၣ်ဒီးအဟုးအသးသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်, မ့ၢ်လၢကသံၣ်အံၤကိၢ်ကဲာ်ဆိးလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဖိဖိသၣ်လၢဟၢဖၢပူၤသ့

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကိၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစုၣ်ခါခိၣ်တက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

၄. တၢ်ဟၢဖၢထီၣ်လူအကလုာ်

တၢ်ဟၢဖၢထီၣ်လူအကလုာ်ကလုာ်တၢ်ဆါအံၤအတၢ်ပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်, ဟၢဖၢထီၣ်တကး, တဘၣ်သးအိၣ်တၢ်ဘၣ်, ဝံၤဟၢဖၢလဲၤတနံၤအတီၢ်ပုၤခံၣ်တုၤလၢသၢဘျီ, အ့ၣ်ဆါလီၤအါလၢအထံတဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဟဲကဲထီၣ်လံၤန့ၣ်နဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်ဟၢဖၢထီၣ်လူတၢ်ဆါဟဲကဲထီၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ပျၢ်ယၢကီၢ်ရၣ်

ဖိသၣ်ဟုးကးဟၢဖၢထီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျါအကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်ပနီၣ်နီၣ်ထံလၢ (ငဖြူကြီး, မရိုးဖြူ) - ၁၂ ဘ့ၣ်
- ၂. ကျၢၣ်ဘျၢၣ်သၣ် (ဝဲစၣ်ငံ) - ၁ . ၅၀ ဘး
- ၃. အံၤသၣ်

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပနီၣ်နီၣ်ထံလၢဒီးကျၢၣ်ဘျၢၣ်သၣ်တဖၣ်အံၤဖၢန့ၣ်လီၤလၢသပၤပူၤဃုာ်ဒီးထံတပလီၤဝံၤချီကလၢအီၤတစိဖိဝံၤဟံၣ်ခုၣ်လီၤပျၢ်န့ၣ်အထံဖၢန့ၣ်လၢပလီၤပူၤလၢကလံၤန့ၣ်လီၤသ့တန့ၣ်ဘၣ်အပူၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခါအံၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီၤတဘျီ, ဟါတဘျီ, တဘျီန့ၣ်နီၣ်တၢ်အီၤကသူထံတဘ့ၣ်, ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ်ဖၢန့ၣ်ဃုာ်ဒီးအံၤသၣ်ထဲမိၢ်ကံၤဖိအချံတဖျၢၣ်တုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပျားဟုတ်ကသံတံခိတ်အိအမံ

ဖူပျားယာကီရ်ရှင်ကသံတံခိတ်ခိတ်ပျားကူစါယါဘျါတံကရူ၊ တံပြီ၊ ဆံးမိ၊ ဖျါကပီ၊ အဲဒ်ထူ၊ ထံခံ၊ ကသံတံခိတ်တံဆိးကါတုအီလါနိတ်ဖိတ်ဆါဟံဒ်အတံဆါနိတ်မယါတံလဲခိဖျါအပူန့ဒ်လီ။

တံဆါဟါဖါထီဒ်လူ

ကသံတံခိတ်တံဆါတံဆိတ်ဖျါကလုတ်

- ၁. မနုသုဒ်အသံသိမုတမုအယု - ၁၀ ဖျါ
- ၂. တယုသုဒ်အသံသိမုတမုအယု - ၁၀ ဖျါ
- ၃. ဖီဘုလုတ်တံ (လင်းနေ) - ၂ ဘး
- ၄. ပူလံသုဒ်အသံသိမုတမုအယု - ၂ ဘး
- ၅. မိဒ်ဘိစု (ငရံပတူ)
- ၆. ယံထံ (နါတိတ်ထူ)(ကိုန်းပူပေပူ) အစီ - ၁ ရွဲ
- ၇. ယံခိ (နါတိတ်စု) အစီ - ၁ ရွဲ
- ၈. တံဖးဒ်အဘုဒ် (တံဖးဒ်(မု)သုဒ်ပနွဲဖိ)(စီကလက်ထေဘက်)အစီ-၂ ဘး
- ၉. နီကွဲအုတ်တါ - ၅ ဘး

တံဖးကဲထီဒ်ကသံတံခိတ်အကျါအကျဲ

တံဆါတံဆိတ်အမု မနုသုဒ်, တယုသုဒ်, ဖီဘုလုတ်, ပူလံသုဒ်, မိဒ်ဘိစု, ယံထံ, ယံခိ, တံဖးဒ်အဘုဒ်ဒီးနီကွဲအုတ်တဖ်အံဒီဘျဲအီဝံဖါနုအီလါသပူပူယုဒ်ဒီးထံ ၃ ပလီ, ချီအီတုအအိတ်တုပလီဝံဟံခုတ်လီပျဲနုအထံဒီးထာနုလီလါပလီလါကလံတံအလီတက့။

တံသုကသံတံခိတ်အကျါအကျဲ

ကသံတံခိတ်အံအီအီတဘျီလံဖးထံခွဲတတ်အီအီတနု ၃ ဘျီ, ဂီတဘျီ, မုထုတ်တဘျီ, ဟါတဘျီတုတံဆါဘျါတစုတက့။

ပှဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

နူပှၣ်ယၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်ပှၤကူၤစါယါဘျါတၢ်ကရၢၢ်, တံၣ်ပြီ, ဆံးမိ, ဖျါကပီ, အဲၣ်ထူ, ထံခဲ, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆိးကါတ့ၢ်အီၤလၢနီၣ်ဖိတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်မၤနီၣ်မၤပါတၢ်လဲၤခီဖျိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်ဟၢဖၢဟးဂီၤ

ကသ့ၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. မၤန့ၣ်သ့ၣ်လှ (ဖန်ခဲးသီး)
- ၂. ပူလံသ့ၣ်လှ (ပိတ်ချင်း)
- ၃. ခွံၣ်ဒိကိၢ်ဂီၤအဂံၢ်အလှ (ယင်းပြးနီ)
- ၄. တယၤသ့ၣ်အလှ (တောဝစီးဖြူသီး)
- ၅. အံသ့ၣ်ဃိ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၣ်သ့ၣ်လှ, ပူလံသ့ၣ်လှ, ခွံၣ်ဒိကိၢ်ဂီၤအဂံၢ်အလှ, တယၤသ့ၣ်အလှ, အံသ့ၣ်ဃိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်အီၤအစီၤပှၤသိးသိးဝံၤတီၢ်ကမူၣ်အီၤဒီးပါယုာ်အီၤတုၤအဘၣ်လိာ်ခဲလၢကဲခဲဆ့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပှၤဖိသၣ်လၢအသးနံၣ်အိၣ်တနံၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဟ့ၣ်ဒုးအီၤအီၤတဘျီထဲသိး (မိၤကျိၢ်သၣ်, သၣ်မိၤကျဲၤ) အချံတဖျၢၣ်တနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီၤတဘျီ, ဟါတဘျီ, အီၤယုာ်အီၤဒီးထံခီၣ်ကလၢကလၢတက့ၢ်

ပှဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဖုဝါ, ဖုတၢ်ပူလု, ဆံးမိ, တံၣ်ပြီတဖၣ် ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဘၣ်တၢ်သူတ့ၢ်လံအီၤလၢဝီၢ်လ့ၢ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်လံလံလံန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၣ်လူၤတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နံၣ်သိထံတနီၣ်တၢၤ
- ၂. အံၣ်သၢတနီၣ်တၢၤ
- ၃. ထံၣ်ချိမံၣ်လၢကီၢ်ကီၢ်လၢလၢတနီၣ်တၢၤ

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

ဟံးန့ၢ်နံၣ်သိထံ, အံၣ်သၢ, ထံၣ်ချိမံၣ်ကီၢ်ကီၢ်လၢလၢကျဲၣ်ကျိၤယုာ်တပူမယီတခွးအဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၣ်ဖိသၢမုၢ်ဂုၤသးပျၢ်မုၢ်ဂုၤအီၤအီၤတနၢ်ရံၢ်တဘျီ, တုၤမုၢ်အပူၤကွံာ်သၢနၢ်ရံၢ်ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်အီၤအီၤ ဟံၣ်အဘၢၣ်စၢၤ ၂ - ၃ နၢ်ရံၢ်တဘျီသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၣ်အမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲသရၣ် စီၤစ့ၣ်တ့ၣ်, သးနံၣ် ၅၀ နံၣ်, နီၣ်ဖိဖဲကဝီၤ, ကဝီၤဒု ၇, ဟံၣ်နီၢ်ဂံၢ် ၆၈, လၢအပူၤကွံာ်ပူၤယၢၤကီၢ်ရၣ်, ခိၣ်တယာ်ဟီၣ်ကဝီၤ, ကျိၣ်ထၣ်သဝီ, နီၣ်ဖိကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်အုၣ်သးလၢယါဘျီပုၤအိၣ်အါန့ၢ်အဂၢတဆံလံန့ၣ်လီၤ.

ဇူသထွန်ကီရ်ရှင်

ဖိသန်ဟာဖာလူတန်ဆါ

ကသံတန်တန်တန်တန်တန်တန်အကလုတ်

- ၁. ကီတါဘုန်
- ၂. တယီဆံခံခံ
- ၃. တယီဆာခံ
- ၄. ကသံခံခံ
- ၅. စါမါတန်
- ၆. အံသန်ယိ

တန်ဖူးကဲထီန်ကသံခံအကျိအကျ

တန်တန်တန်တန်အမုန် ကီတါဘုန်ချီနုန်အထံဝံကျူ လီနုတယီဆံခံ, တယီဆာခံ, ကသံခံခံ, စါမါတန်ဝံဖာနုန်ဖီးအံသန်ယိဖဲအကြားတကွန်.

တန်သူကသံခံအကျိအကျ

ပုဖိသန်နုန်ဘန်အီအီတဘျီ ၁ နီတံ, မုမုပုသးပုနုနုဘန်အီအီ ၅ နီတံ, ဘန်အီအီတနံ ၂ ဘျီအီအီတုအပဲထီန် ၃ သီတကွန်. တီနီနီ-ဖိသန်, သးပု, မုနု, ခွါအီနုနုခဲလက်လီ.

ပုဟုန်ကသံခံတန်ခိအံအမံ

ပုဟုန်ကသံခံတန်ခိအံမုနုဝဲ သရန်ဖါထု လာအအိန်လုဇူသထွန်ကီရ်ရှင်, ဘံလုကီဆန်, တအုးခံကရုန်, ဖီးတအုးခံသဝီအပုနုနုလီ. အဝဲလာအပုကွန်မုနုဝဲဘန်တန်ကုစါယါဘျီပုကညီလာကီမုနုနုကသံခံကသီတကွန်ဘန်ဆာကတီခဲအံအရုန်ကွေးစားသူကုနုဝဲဘန်လုမီလုပုလုကသံခံသုန်ဂံဝန်စဲတကပုနုနုလီ.

တၢ်ဟၢဖၢကိၤ (ဟၢဖၢတဟးထီၣ်ဘၣ်) တၢ်ဆါ (ဝမ်းချူပ်)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကသံၣ်ဖိဖိ
- ၂. တယၤသၣ်
- ၃. သးဟီၣ်သၣ်
- ၄. အံၣ်သၣ်ဃိ
- ၅. ပနီၣ်ကျဲသၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အမုၢ် ကသံၣ်ဖိအဖိ, တယၤသၣ်, သးဟီၣ်သၣ်, ပနီၣ်ကျဲသၣ်တဖၣ်အံၤ တယၢ်အိၤအစိၤပျဲသိးသိးဝံၤဆီၣ်ပြီၤအိၤဒီးလိယုအိၤယုဝံၤတီၢ်ကမူၣ်အိၤတက့ၢ်. ဒီးကျဲၣ်ကျိၣ်လုာ်ဒီးအံၣ်သၣ်ဃိဖဲအကြးဝံၤအိၤသ့လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤဖိသၣ်န့ၣ်ဟ့ၣ်ဒုးအိၤအိၤတဘျီနီၣ်တဖၣ် ၁ ဘ့ၣ်, မ့မ့ၢ်ပုၤနီၣ်ဒိၣ်န့ၣ်ဟ့ၣ်ဒုးအိၤအိၤတဘျီနီၣ်တဖၣ် ၅ ဘ့ၣ်, အိၤအိၤတနံၤ ၂ ဘျီအိၤအိၤတနံၤသ့ဝဲဒုးန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမုၢ်ဝဲ သရၣ်ဖါထု လၢအအိၣ်လၢအထီၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရၢ်, ဒီးတၢ်အုးခံသဝီအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူၤကွံၣ်မုၢ်ဝဲဒုးတၢ်ကူၤစါယါဘျီပုၤကညီလၢကီၢ်မုၢ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသီတဂၤဘၣ်ဆၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအဂုၢ်ကျဲးစးသူက့ၤဝဲဒုးလၢမိၢ်လုာ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲတကယၤန့ၣ်လီၤ.

ဖှ်အှ်ကီၢ်ရ့ၣ်

တၢ်ဟံၣ်ဖၢလူဖးဒိၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖှ်အကလုာ်

- ၁. တက့ၢ်ဝါသၣ် - ၁ ဝီၢ်
- ၂. သဒီသီတၢ် - ၁ ဝီၢ်
- ၃. ဖူဘ့ၣ် - ၅၀ သါ
- ၄. ထံၣ်အှ်နီၣ်မုၢ်သၣ် - ၁ ဝီၢ်
- ၅. သယီတၢ် - ၅၀ ဘး
- ၆. သ့ၣ်ဝါလီၤဘ့ၣ် - ၅၀ ဘး
- ၇. သၣ်ကဘျံးဘ့ၣ် - ၅၀ ဘး
- ၈. လီၤဖဲဘ့ၣ် - ၅၀ ဘး
- ၉. ပဒီဘ့ၣ် - ၅၀ ဘး

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်တၢ်သူတၢ်သၣ်ဖဲအမုၢ် တက့ၢ်ဝါသၣ်, သဒီသီတၢ်, ဖူဘ့ၣ်, ထံၣ်အှ်နီၣ်မုၢ်သၣ်, သယီတၢ်, သ့ၣ်ဝါလီၤဘ့ၣ်, သၣ်ကဘျံးဘ့ၣ်, လီၤဖဲဘ့ၣ်, ပဒီဘ့ၣ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတယၢ်ဖှ်ထီၣ်ထံၣ်ချီအီၤထံ ၃ ခုးယ့ၣ်အီၤတုၤထံအိၣ်တ့ၢ် ၁ ခုးဟံၣ်ရ့ၣ် လီၤအီၤဝံၤဒီးအီၤအီၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပှၤသးပှၤ, ပှၤဖဲသၣ်အဂီၢ်တယၢ်အီၤအီၤဒီးအီၤတုၤနတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖှ်အှ်ကီၢ်ရ့ၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ဖဲသရၣ်, တစီၢ်တလီၢ်မံၤလး
ဒဲကဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142

၃၆ လီၢ်ကဝီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

တၢ်ဟၢၤဖၢထီၣ်လူ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. တကွံဝါသၣ် - ၁ ပီၣ်
- ၂. သဒီသီတံၢ် - ၅၀ ဘး
- ၃. မါနးသၣ် - ၅၀ ဘး
- ၄. ထွံၣ်အ့ၣ်နီၣ်မ့ၢ်သၣ် - ၅၀ ဘး
- ၅. မရွဲၣ်ကီၢ်မ့ၢ် - ၅၀ ဘး
- ၆. ကီၤကျဲၣ်ဘ့ၣ် - ၅၀ ဘး
- ၇. သ့ၣ်ဝါလီၤဘ့ၣ် - ၅၀ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တကွံဝါသၣ်, သဒီသီတံၢ်, မါနးသၣ်, ထွံၣ်အ့ၣ်နီၣ်မ့ၢ်သၣ်, မရွဲၣ်ကီၢ်မ့ၢ်, ကီၤကျဲၣ်ဘ့ၣ်, သ့ၣ်ဝါလီၤဘ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဟံၣ်ဖျိၣ်အီၤခဲလၢာ် ဝံလိယုအီၤဒီးကံၢ်ကမူၣ်အီၤသ့, မ့တမ့ၢ်နချီအီၤအီၤသ့နမ့ၢ်ကံၢ်ကမူၣ်အီၤဒီးလံၣ်လူၣ်ဖျါၣ် အီၤတဖျါၣ်ဖိတဖျါၣ်ဖိဒီးလိယုအီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဟံၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်ဝံတယၢ်ချီအီၤထံ ၃ ခွးယုၣ်လီၤသံးဝံဟံၣ်တုၢ်ထဲ တခွးဝံအီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီတဘျီ ၁ ခွးတုၤတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်. ပှၤနီၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ပှၤဖိသၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤတယၢ်ဒုးအီၤအီၤဖဲအကြးန့ၣ်တက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

(သရၣ်စီထံဖိကျိ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်, တစီၢ်တလီၢ်မံၤလးဒဲကဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142)

ကသံဉ်ဟါဖါလူ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဟီၣ်ကအးဖးဒိၣ်
- ၂. ချၢၣ်ဖိ

တၢ်ဖးကထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ဟီၣ်ကအးဖးဒိၣ်န့ၣ်ပကဘၣ်ထီၣ်န့ၣ်အိၤတုၤသိးဒီးပစုနၤလၢအထီၣ်ကတၢ်အက
 ဝီၣ်န့ၣ်သာကူၣ်ဖိ ဒီးမုၢ်မုၢ်ချၢၣ်ဖိန့ၣ်ပထးန့ၣ်အိၤဒိၣ်ခိၣ်ဝံၤဟ်ဖှိၣ်တပူၤဃီၣ်ခိၣ်အိၤ န့ၣ်ထီၣ်ထံ
 ၃ ခွးယုၣ်အိၤတုၤထံအိၣ်တုၤတခွးတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်အဝဲအံၤပှၤသးပှၤမုၢ်ဂးဒီးပှၤဖိသၣ်မုၢ်ဂ့ၤတယၢ်အိၣ်ကွၢ်အိၤတုၤတၢ်ဆါဘျါ
 တစုၤသ့ဝဲလီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စိၤထံဖိကျိၤ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်, တစိၢ်တလီၢ်မံၤလး
 ဖဲကဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

တၢ်ဟါဖါလူ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်ခဲမံၤ (ပညၢ) အတံၢ်, အဘ့ၣ် - ၃ ရွဲ
- ၂. ဖုအဘ့ၣ် - ၃ ရွဲ
- ၃. ပသၢဝါ - ၃ ရွဲ

၃၈ လီၢ်ကဝီၤကညီၣ်ဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ကသံၣ်သၢကလုာ်အံၤ အစၢၤပျဲသးသး (အဒိ, ၃ ရွဲၤစုာ်စုာ်) ချီထီၣ်ဃုာ် အီၤဒီးထံ ၉ ပလီတက့ၢ်. ဃုာ်အီၤတုၤထံလီၤသးအိၣ်တုာ်ထဲသၢပလီတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၣ်အီၤအီၤတဘျီပျဲထံအီၤခွးတဖျၢၣ် (လၢဖးထံခွး) ဒီးအီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ တၢ်ဆါအံၤကလီၤမၢ်ကွံာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤဖိသၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ဒုးအီၤအီၤမ့ၢ်စ့ၤတစး တ ယးကွၢ်လၢအသးနံၣ်ဒီးဒုးအီၤအီၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ခိၣ်တကန့ၣ်လီၤ.

၅. ဟာဖာဝံင်လီယုင်ဒီးသွံင်အကလုင်

တံင်ဟာဖာဝံင်လီယုင်ဒီးသွံင် အကလုင်အံင်တံင်ဆါအပနီင်အိင်ဖျါထီင်ဒ်အမုင်၊ အုင်ဆါအဘျီအါ၊ ဘုင်သးအုင်ဆါဝံင်အုင်ဆါကု၊ ဟာဖာဝံင်တကံ၊ အုင်တလီဘုင်၊ လီအါတကုင်အကဘုင်ကဘုင်ဟ်ယုင်ဒီးအသွံင်၊ နအုင်ဆါအဘျီအါနုဟာဖာထီင်လူ ဒီးနဂံင်လီစါဝဲဒ် တံင်ပနီင်အဝဲအံင်မုင်ဟဲကထီင်နုင်နကဘုင်သုင်ညါလတံင်ဆါအံင် ဟဲကထီင်အသးလံနုင်လီ။

ဖူပျင်ယုင်ကီင်ရုင်

တံင်ဟာဖာလူ, ဟာဖာဝံင်

ကသံင်တံင်မုင်တံင်ဘိဟ်ဖိုင်အကလုင်

- ၁. ခွံင်ဒီးကွီဂါ (ယင်းပြား) (အလုင်, အဘုင်, အဂံင်) ခဲလက်အစီ - ၅ ဘး
- ၂. ဖိဆံင်လုင်ပျင် - ၅ ဘး
- ၃. ဆုဖိကူခိင်လါ - ၅ ဘး
- ၄. ကီးတါဘုင်ဒီင်ဘျး - ၅ ဘး
- ၅. သုင်ခဲမံင်ဘုင်ဒီင်ဘျး - ၅ ဘး
- ၆. သုင်ဝါလီမံင်အလုင်, အဘုင်ခဲလက်ဟ်ဖိုင် - ၅ ဘး
- ၇. စီလီဒံင်အမုင်ဒီင်ဘျး - ၅ ဘး
- ၈. ကသုင်ခိင်မုင်ဒီး - ၅ ဘး
- ၉. သယီ - ၅ ဘး
- ၁၀. သဘျုင်လုင် - ၁ နီတု

တံင်ဒုးကထီင်ကသံင်အကျိအကျဲ

တံင်မုင်တံင်ဘိလတံင်ဖိခိင်တဖုင်အံင်ဒီင်ဘျးအါခဲလက်ဝံင်ဖါနုင်လီအါလါသဟူ

ယုတ်ဖီးထံ ၃ ပလီ၊ ချိုအီတုထံအိတ်တုပလီဝံဟ်ခုတ်လီဖါနုတ်အီလပလီကလံ တံာ်အလီတကုာ်.

တံာ်သူကသံာ်အကျိအကျဲ

ကသံာ်တခါအံအီအီတနံ ၃ ဘျို၊ တဘျိုလ်ဖးထံခွးတဘုာ်၊ တချူးဖီးလါနု အီအခါမးဘျူးလါသဘျုာ်လုာ်တဘုာ်ဖီးအီယုတ်အီတုနတံာ်ဆါဘျါတစုတကုာ်.

တိာ်နိတ် - တံာ်မုာ်တံာ်ဘိတဖၣ်အံနမုာ်တနုာ်ခဲလက်သနက်ကုဖဲနမးနုာ်သုာ်တဖၣ်နုာ်နသု သုအီသု

ပုဟ့ၣ်ကသံာ်တခိတ်အံအမံ

ဖူပုာ်ယးကီာ်ရုာ်ကသံာ်သုာ်ဂံာ်ဝုာ်စဲပုဟ့ၣ်စါယါဘျါတံာ်ကရုာ်၊ တံာ်ပြိ၊ ဆံးမိ၊ ဖျါ ကပီ၊ အဲာ်ထု၊ ထံခဲ၊ ကသံာ်အံဘာ်တံာ်ဆိးကါတုာ်အီလါဝီလုာ်သုဂံာ်ဝုာ်စဲတံာ်ဆါ ဟံာ်အတံာ်မးနိတ်မးယါတံာ်လဲခိဖျိအပုဟ့ၣ်လီ.

တံာ်ဟါဖါဝံာ်

ကသံာ်တံာ်မုာ်တံာ်ဘိဟ်ဖျိတ်အကလုာ်

- ၁. နိဘုာ်
- ၂. ကီးတါဘုာ်
- ၃. မိတ်ဘိစုဖီထုာ်
- ၄. သုာ်ဝါလီလုာ်
- ၅. ဖျုဘုာ်
- ၆. နီကွဲအုာ်တါ - ၅ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်ဒ်အ်မ့ၢ် နိဘၣ်, ကီးတၢ်ဘၣ်, မိၣ်ဘိၣ်စ့ဒီးထူၣ်, သ့ၣ်ဝါလီလၢ, ဖျၢဘၣ်, နီၤကွဲအ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်အီၤအစီၤပျဲသိးသိး, ထာန့ၣ် လၢသဟၤပူၤယုၣ်ဒီးထံ ၃ ပလီၤ ချီအီၤတုၤထံအိၣ်တ့ၢ်တပလီၤတက့ၢ်

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခါအံၤအီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီတဘျီ, မုၢ်ထူၣ်တဘျီ, ဟါတဘျီ, အီၤအီၤလၢဖးထံခွးတဘျီတုၤတၢ်ဆါဘျီတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

နူပျၢၣ်ယၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲပုၤကူၤစါယါဘျီတၢ်ကရူၢ်, တံၣ်ပြီ, ဆံးမိ, ပျါကဝီ, အဲၣ်ထူ, ထံခဲ, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆိးကါတ့ၢ်အီၤလၢဝီၤလ့ၢ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်မၤနီၣ်မၤပၤတၢ်လဲၤခီဖျိအပူၤ

တၢ်ဟၢဖၢဝံၣ်တၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်ကလုာ်

- ၁. မိၢ်ဂံၢ်ဖိ ၁ ဘး
- ၂. ပသွဲဝါ ၂ ဘး
- ၃. တဖျၢမူၣ် ၅ ဘး
- ၄. ကီးတၢ်ဘၣ် (လက်ထုတ်ကြီး) ၂ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အမ့ၢ် မိၢ်ဂံၢ်ဖိ, ပသွဲဝါ, တဖျၢမူၣ်, ကီးတၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတီၢ်ယုၣ်တပူၤယီတုၤအဘျးကမူၣ်ရၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤ အီၤအိၤတၢ်အိၣ်ထံးထံးမိၤတြၢ်သၣ် (မးတၢ်သၣ်) အချံတဖျၢၣ်, အီၤအိၤတၢ်န့ၣ်သ့ၣ်, အီၤဃုာ်ဒီးထံးခိၣ်ကလးတုၤတၢ်ဆါဘျိတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

နူပုၤယၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်ပုၤကူၤစါယါဘျိတၢ်ကရူၢ်, တံၣ်ပြိ, ဆံးမိ, ဖျါကပီ, အဲၣ်ထု, ထံးချံ, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆိးကါတုၢ်အီၤလၢဝီၤလုၢ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်တၢ်ဆါတံၣ်အတၢ်မၤနီၣ်မၤလၢတၢ်လဲၤခီဖျိအပူၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

တၢ်ဟၢမၤဝံၣ်လီၤဒီးအသ့ၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. တက့ၢ်ဝါသၣ် - ၂၀ ဘး
- ၂. တယၤသၣ် - ၂၀ ဘး
- ၃. သဒိသိတၢ် - ၂၀ ဘး
- ၄. ပသ့ၣ်သၣ်ဝါ - ၂၀ ဘး
- ၅. တယီတၢ်သံသိ - ၂၀ ဘး
- ၆. တဘျုၣ်လၣ်သံသိ - ၂၀ ဘး
- ၇. သယီခၣ်တၢ် သံသိ - ၂၀ ဘး
- ၈. သဖျၢၤကမူၣ် - ၂၀ ဘး
- ၉. သီခါဒီး - ၂၀ ဘး
- ၁၀. တၢ်ခၣ်ဒီး - ၂၀ ဘး
- ၁၁. ကနဲစီ - ၂၀ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်ကလုာ်အမ့ၢ် တက့ၢ်ဝါသၣ်, တယၤသၣ်, သဒီသီတၢ်, ပသ့သၣ်ဝါ, တယီတၢ်ဘီ, တဘျုးလၢၣ်သံသိ, သယီခၢ်တၢ်, သပူၤကမ့ၢ်, သီခါဒီး, တၢ်ခၢ်ဒီးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလိယုတီၢ်ကမ့ၢ်အီၤဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်တက့ၢ်. ပံးန့ၢ်အကမ့ၢ် ကျဲကျိၤ ယုာ်ကနဲစီဝံၤမၤဖျၢၣ်အီၤထဲမးတီၢ်သၣ်ချဲတဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ဒီးပၢ်အီၤလၢပလီၤလၢကလံၤတံာ် အလီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤပုၤနီၢ်ဒိၣ်အဂီၢ်အီၤအီၤတဘျီ ၂ - ၃ ဖျၢၣ်, မ့ၢ်ပုၤဖိသၣ်အဂီၢ် အီၤအီၤတဘျီ ကွၢ်ဒုးအီၤတတ်တုၤလၢ ၁ ဖျၢၣ်, အီၤအီၤတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီထံဖိကျိၤ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ် တစိတလီၢ်မဲၢ်လး ဒဲကဝီ, zone A : A1, Ho# :142)

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

ကသံၣ်ဟၢဝံၣ်တဖံး

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်ကလုာ်

- ၁. တဆံၣ်သၣ်ယုအကမ့ၢ် - ၅ ဘး
- ၂. ကွဲစီ - ၅ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပံးန့ၢ်တဆံၣ်သၣ်လၢအသၣ်ပုၤဂ့ၤဒီးလိယုအီၤတုၤအယုဝံၤတီၢ်ကမ့ၢ်အီၤဂ့ၤဂ့ၤ တက့ၢ်. ပံးန့ၢ်တဆံၣ်သၣ်အကမ့ၢ် ၅ ဘး, ကွဲစီ ၅ ဘး ကျဲကျိၤယုာ်အီၤမ့ၢ်မ့ၢ်နီၢ်

နီဝံပတ်ယာ်အီလပလီပူ မနုပလီလအခိၣ်ဟိလဲၣ်ဒ်သိးနထူးထီၣ်အီကညီအဂီၢ်
န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမပတ်ယာ်အီလပူအါဂအဂီၢ်န့ၣ်နမတဆံၣ်သ့ၣ်ဒီးကွစီအါန့ၢ်
ဒ်အဝဲန့ၣ်သ့ဝဲလီၤ. လီၢ်ဒ်လကသံၣ်အစီကဘၣ်အါထီၣ်စ့လီၤအစီကဘၣ်ဝဲထီ
ဘိဒ်နလီၢ်ဘၣ်အီအသိးန့ၣ်လီၤ. တဆံၣ်သ့ၣ်တအိၣ်ဘၣ်အခါန့ၣ်မန့ၣ်သ့ၣ်ကိၢ်ကွံ
အသံသိထဲဆိဒ်တဖျၢၣ်ချီလီၤကရဲအီသ့ဝဲဒီးသ့ၣ်ကိၢ်ကွံအသံသိမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်ချီ
လီၤကရဲအယုထီသ့စ့ၢ်ကိးလီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျါအကျဲ

လပူသးပုၢ်အဂီၢ်န့ၣ်အီအီတဘျီထဲလၢဖးထံနီတၢ်တဘျီဒီးအီအီတနံၣ်ခံၣ်ဘျီ
တုၤလၢသဘျီသ့ဝဲလီၤ. အီအီတသီနဟၢဖၢဝံၣ်မ့ၢ်တလီၤမၢ်န့ၣ်အီအီၤဝဲထီၣ်သၢသိဒီး
တၢ်ဆါအဝဲအံၤကလီၤမၢ်ဝဲဒ်လီၤ. ဖိသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ် ကွၢ်တယးဒုးအီအီသ့ဝဲဒ်လီၤ.

တၢ်မနီၣ်

ဝဲတဆံၣ်သ့ၣ်တအိၣ်ဘၣ်အခါန့ၣ်တဆံၣ်သ့ၣ်အလီၢ်ပမလၢသ့ၣ်ကိၢ်ကွံသ့ၣ်အယုမ့ၢ်
ဂ့ၤအသံသိမ့ၢ်ဂ့ၤသ့စ့ၢ်ကိးလီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်တကန့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်ဟၢဖၢဝံၣ်ဒီးလူ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီး - ၁ ပီၢ်
- ၂. မးနးသ့ၣ် - ၁ ပီၢ် (ခွဲးကွံၣ်အချံ)
- ၃. သၣ်မိကျဲၤသ့ၣ် - ၂ ပီၢ် (ခွဲးကွံၣ်အချံ)

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၣ်ဒီး, မးနးသၣ်, ဝံၤမၤဘျးအိၤတဲးဒီးလိယုအိၤတက့ၢ်. တူၤမ့ၢ်အယုလံၤဒီးတၢ်ဘျးမၤကမူၣ်အိၤမူၣ်နီၢ်နီၢ်ဝံၤဟံၣ်အိၤလၢပလီၤပူၤကးဘၢအခိၣ်ဂုၤတက့ၢ်. ကသံၣ်အကမူၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံၣ်အိၤတခါလၢအလီၢ်ဒၣ်ဝဲစ့ၣ်တဘၣ်ယီၤယုၣ်အိၤတဂ့ၤ. ဝဲနလီၢ်ဘၣ်အိၤအခါန့ၣ်ဟံးန့ၢ်ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၣ်ဒီးအကမူၣ်ပျဲနီၤတၢ်ဖိတဘျၣ်, မးနးသၣ်အကမူၣ်ပျဲနီၤတၢ်ဖိတဘျၣ်, သၣ်မိကျဲၤသၣ်လၢပူၤမၤကွံာ်အချံၣ်နီၤတၢ်ဖိတဘျၣ် ဒီးကျဲကျိၤယုၣ်အိၤတူၤအဘၣ်လီၢ်ဝံၤဒီးအိၣ်အိၤတက့ၢ်. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးမၤအိၣ်ဟံၣ်အိၤန့ၣ်မၤအိၣ်ထီၣ်အနီၢ်ဂံၢ်နီၢ်ဒုးပျဲသိးသိးဒီးကျဲကျိၤအိၣ်ဟံၣ်ဝံၤဒီးဟံၣ်အိၤလၢပလီၤပူၤဂုၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပှၤသးပှၤအဂီၢ်န့ၣ်အိၣ်အိၤတဘျီထဲစုမ့ၢ်ကျၢ်အခိၣ်တလိၣ်ဒီးအိၣ်အိၤတနံၤ ၃ ဘျီတက့ၢ်. ဖိသၣ်အညါစၢ်တလၢကဲာ်ဆိးအဂီၢ်န့ၣ်ကျဲန့ၢ်အိၤဒီးထံၣ်ချိမံၣ်ဝံၤဒုးအိၤအိၤတက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်နအိၣ်အိၤန့ၣ်သ့ဝဲဒီးနမ့ၢ်အိၣ်ယုၣ်အိၤဒီးထံၣ်သ့ဝဲစ့ၣ်ကိးလီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစ့ၣ်မုၢ်ဒိၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ.

၆. ပိန်မုန်သွန်ထံတဘဉ်လီၢ်ဘဉ်စးတၢ်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢပိန်မုန်သွန်ထံတဘဉ်လီၢ်ဘဉ်စးအကလုာ်တၢ်ဆါအံၤအပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်, သွန်ထံတဟံၤထီၣ်ဘဉ်လီၢ်ဘဉ်စးဘဉ်, ခိၣ်မူန့ၢ်မူ, , လိၤဆါယီၢ်ဆါ, တၢ်ဘျးသး, စုချံၣ်ခိၣ်ချံၣ်, တၢ်ကီၢ်တၢ်ခုၣ်တဘဉ်လီၢ်ဘဉ်စးဘဉ်, သွန်ဝါဟဲအါတဖၣ်အံၤနကဘဉ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်ဆါဟဲကဲထီၣ်အသးလံန့ၣ်လီၤ.

ဖူပျၢ်ယၤကီၢ်ရ့ၣ်

ပိန်မုန်အိၣ်ဖျါဖိဝံၤလိၤဆါယီၢ်ဆါ (အိၣ်မ့ၢ်အူထံးတၢ်ဆါ)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၤဖျါအကလုာ်

- ၁. ဇီးကၣ်ဘျးကမူၣ် - ၁ နီၣ်တၢၤ
- ၂. တအုကမူၣ် - ၁ နီၣ်တၢၤ
- ၃. နီၤကွဲအုၣ်တါကမူၣ် (ထီတညး) - ၂ နီၣ်တၢၤ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၤဖျါအကလုာ်ဒ်အမ့ၢ် ဇီးကၣ်ဘျးကမူၣ်, တအုကမူၣ်, ဇီးနီၣ်ကွဲအုၣ်တါကမူၣ် ၃ ခါအံၤကျဲၣ်ကျိၤယါယုာ်အီၤဝံၤဒီးကၢကိၣ်လိၣ်အီၤ ၆ ဖျါထံသိးသိးတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတဘျီ ၁ ဖျါတနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီတဘျီဒီးဟါခိတဘျီ ၆အီၤကသံၣ်အံၤဝံၤတဘျီလၢလၢကဘဉ်အီၤလုာ်ယုာ်ထံ, ကဘဉ်မ့ၢ်ထံချီ, အဝဲအံၤတၢ်လိတကံတကး, လိယဲယီၢ်ယဲလိမၢ်ကွံာ်န့ၣ်လီၤ.

ပှဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲကသံၣ်သရၣ်, သရၣ်အဲၣ်ထူ, မၤန့ၢ်ဝဲလၢဖုတၢ်ပူလူအိၣ်ဒီးအဝဲမၤ
ကွၢ်က့ၤဝဲလၢအနီၢ်ကစၢ်န့ၣ်လီၤ. နူပှၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့ပှမၤတၢ်ဖိတၤ, အသးနံၣ်
အိၣ် ၅၀ နံၣ်

ပိၢ်မုၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ဖိဝံၤသ့ၣ်ဃၢ်အိၣ်တ့ၢ်, ဟူးကး, ဟၢမၤကျၢ, ကလံၤကး

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျၢၣ်အကလုာ်

- ၁. နိၣ်တၢ်ဒီးအသံသိမ့တမ့ၢ်အယု(ကြိတ်မုၢ်န့ၣ်ရွက်)- ၂ ဘး (ပှတနီၤကိးဟီၣ်တၢ်ဒီး)
- ၂. ဖိသယီအသံသိ (ကြောၣ်ပန်းရွက်) - ၂ ဘး
- ၃. ပသွဲဝါ - ၂ ဘး
- ၄. အံသၣ်ယိ - ၂ ဘး
- ၅. ပှခိၣ်တၢ်အသံသိ (မိတ်သၢလင်ၣ်) - ၅ ဘး
- ၆. မိၤကျိၢ်သၣ်အမံ (သၣ်မိၤကျၢသၣ်) - ၅ ဘး

တၢ်ဒူးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၢ်အကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျၢၣ်အမုၢ် နိၣ်တၢ်ဒီးအသံသိ, ဖိသယီဒီးအသံသိ, ပ
သွဲဝါ, အံသၣ်ယိ, ပှခိၣ်တၢ်သံသိ, မိၤကျိၢ်သၣ်မံ, တဖၣ်အံၤထၢန့ၢ်အိၤလၢဆၢၣ်တီၢ်
အပှတီၢ်ဘျးဃၢ်ယုာ်အိၤဝံၤကၢကိၣ်လိၣ်ဃၢ်တဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ထဲသိးမးတီၢ်သၣ်အရံၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၢ်အကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤ အိၤအိၤတၢ်တဖျၢၣ်တနံၤ ၂ ဘျီအိၤယုာ်အိၤဒီးထံချိကလၢက
လၢတုၤအဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဖုတၢ်ပူလူ အခဲအံၤတအိၣ်မူလၢဘၣ်, အိၣ်တၢ်လီၢ်နူပှၣ်ယၢ်

၄၈ လီၢ်ကစီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

ကော်ရုပ်, ကီးတရူးကီးဆပ်, ထံမဲးဘိသဝီ, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်မၤကွၢ်သူတၢ်ကွၢ်အီၤ
လၢသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲကသံၣ်သရၣ်တံၣ်ပြီ

ပိၣ်မုၢ်သ့ၣ်ဟံၣ်ထီၣ်တလိမၤအါန့ၢ်တဘျီ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်တၢ်ဒီးအသံသိမ့တမ့ၢ်အယု - ၁ ဘး
- ၂. ကွီတမူဂီၤ (ကနံၣ်ချုပ်နီ) - ၁ ဘး
- ၃. မိၢ်ဂံၢ်ဖိ - ၁ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

နီၣ်တၢ်ဒီးအသံသိမ့တမ့ၢ်အယု, ကွီတမူဂီၤ, ဒီးမိၢ်ဂံၢ်ဖိတဖၣ်အံၤလိယုတီၢ်ဘျး
ပၤလုာ်အီၤဝံၤကၢၢ်ကိၣ်လိၣ်ယာ်အီၤ ၃ ဖျၢၣ်ထဲသိးသိးတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဖဲနအီၣ်မ့ၢ်ဝံၤအီၤအီၤတနံၣ်တဖျၢၣ်တုၤပျဲထီၣ်အသီ ၁၀ တက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဖုတၢ်ပူလူ အမဲအံၤတအိၣ်မူလၢဘၣ်, အိၣ်တၢ်လီၢ်ဒူ
ပျၢၣ်ယၤကီၢ်ရၣ်, ကီးတရူးကီးဆပ်, ထံမဲးဘိသဝီ (ကသံၣ်တဖၣ်အံၤတၢ်သူစ့ၢ်ကီးအီၤ
လၢဖလူ, ဝီၢ်လုာ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ကူစၢၤယါဘျီအလီၢ်)

ပိၣ်မုၢ်အလုအလၢကဘၣ်ဟဲအဆၢကတီၢ်တဟံၣ်ထီၣ်ဘၣ် (လိၤလိၤမၤ)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်တၢ်ဒီး - ၁၀ ဘး
- ၂. နီၤကွဲအ့ၣ်တါ (ထီတညး) - ၂ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

နီၣ်တၢ်ဒီး, နီၣ်ကွဲအုၣ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်န့ၣ်လၢသပၤပူၤလူၤထံပလီၤဝါ ၃ ဖျၢၣ်
ဝံၤချီအီၤတုၤထံအိၣ်တၢ်ပလီၤဝါတဖျၢၣ် (သၢပူၤတပူ) တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤဂီၤ ၁ ခွး, ဟါ ၁ ခွးတနံၤ ၂ ဘျီတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီ
တက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဖုတၢ်ပူၤလူ အခဲအံၤတအိၣ်မူလၢဘၣ်, အိၣ်တၢ်လီၤဂူ
ပျၢၣ်ယၢၤကီၢ်ရၣ်, ကိးတရးကိးဆၣ်, ထံမဲးဘိသဝီ, ကသံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်မၤကွၢ်သူတၢ်
ကွၢ်အီၤလၢသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲကသံၣ်သရၣ်တံၣ်ပြီ

ပိၢ်မုၢ်သ့ၣ်ထံတဖၢ်ထီၣ်ဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်တၢ်ဒီး - ၅ ဘး
- ၂. သ့ၣ်ဖိဂံၢ် (သ့ၣ်ဂုၤဖိ, ဒးသလူ) - ၁ ဘး
- ၃. တအု - ၁ ဘး
- ၄. နီၣ်ကွဲအုၣ် - ၁ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်နီၣ်တၢ်ဒီး, သ့ၣ်ဖိဂံၢ်, တအု, နီၣ်ကွဲအုၣ်တၢ်
တဖၣ်န့ၣ် တၢ်န့ၣ်လၢသပၤပူၤထၢန့ၣ်ထံပလီၤဝါတကိးဒီးတတ်ချီအီၤတုၤထံအိၣ်တၢ်ပလီ
ဝါတတ် (သၢပူၤတပူ)

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်ချီထံန့ၣ်ဘိလီၤအီၤလၢလၢၣ်ဖးထံခွးတၢ်တၢ်, တၢ်န့ၣ်လီၤအံၤသၣ်တပံၢ်ဝံၤ အီၤတနံၤဂီၤတဘျီဟါတဘျီ အီၤတုၤအပျဲထီၣ် ၁၀ သီတက့ၢ်.

ပုၤလၢဟ့ၣ်ကသံၣ်အမံၤ

နူပုၤယၤကီၢ်ရၣ်, ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲၤကျိၤကူၤစါဘၣ်ဝဲလၢတၢ်ကူၤ စါယါဘျီအလီၢ်တဖၣ်

သ့ၣ်ထံလုၢ်လၢ်မ့ၢ်တဟံၢ်ထီၣ် (လီၤဆီဒၣ်တၢ်ပုၤပိၢ်မုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်သီ)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၢ်ဖျိၣ်အကလုၢ်

- ၁. နီၣ်ထးဘၣ်ကမူၣ် (ခံတက) - ၂၅ ဘး
- ၂. နီၤကွဲအုၣ် - ၁၅ ဘး
- ၃. အံၤသၣ်ဃိကမူၣ် - ၅ ဘး
- ၄. မိၢ်ဂံၢ်ဖိ - ၁ သံး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ချီနီၣ်ထးဘၣ်ကမူၣ် ၂၅ ဘးဒီးထံတပီၢ်ယံၢ်ရွံၤ ချီတုၤထံအိၣ်တၢ်ယံၢ်ရွံၤ (သၢပူတပူ) ဝံၤထၢန့ၣ်လီၤနီၤကွဲအုၣ်တါတရွဲယံၢ်ဘး ဒီးချီအီၤတုၤအထံပံၢ်ထီၣ်တစဲးတက့ၢ်. ဝံၤဃိန့ၢ်အံၤသၣ်တရွဲတုၤအထီၣ်ဂီၤ, ဝံၤဂံၢ်ကမူၣ်အီၤတုၤအဘျးခဲလၢဝံၤမၤန့ၢ်အစီယံၢ်ဘးဒီးမိၢ်ဂံၢ်ဖိကမူၣ်တသံး, ဖၢန့ၣ်လီၤလၢကသံၣ်ချီထံကျိၤဝံၤကျဲၣ်ကျိၤအီၤတုၤအဘၣ်လီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အဝဲအံၤအီၤအီၤနီၣ်တၢ်အီၤကသူထံတဘၣ်, ဟါတဘၣ်တနံၤ ၂ ဘျီဒီးသ့ၣ်ကဟဲဟံၢ်ထီၣ်က့ၤဝဲဒၣ်လီၤ. သ့ၣ်မ့ၢ်တဟဲဟံၢ်ထီၣ်ဒီးဘၣ်တခီၤကျဲလီၤယုၣ်ကသံၣ်တနီၣ်တၢ်ဒီးပြးသၣ်ထံတနီၣ်တၢ်ကိးဘျီဒီးန့ၣ်တက့ၢ်.

ပှလဟ့ၣ်ကသံၣ်အမံၤ

နူပှၣ်ယၤကီၢ်ရၣ်, ဆူၣ်ချ့ မၤစၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲၣ်တၢ်ကူၤစၢ်ဘၣ်ဝဲလၢတၢ်ကူ
စၢ်ယၤဘျၢအလီၢ်တဖၣ်

နူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်

ပိၢ်မုၢ်သ့ၣ်ထံၣ်တၢ်တၢ်ဆါ
ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ယီၤဖိအစီ - ၁၀ ဘး,
- ၂. ဘဲသ့ၣ်ဂံၢ်အစီ - ၁၀ ဘး,
- ၃. နီၣ်ကွဲအ့ၣ်တၢ်အစီ - ၁၀ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်အမုၢ် ယီၤဖိ, ဘဲသ့ၣ်ဂံၢ်ဒီးနီၣ်ကွဲအ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်အီၤ
ဝံၤချီယုာ်အီၤတဘျီယီၤတက့ၢ်. ဘၣ်မၤကဲမ့ၢ်အူထဲမုၢ်န့ၢ်တကပၤန့ၣ်လီၤ. ထၢန့ၣ်လီၤထံ
၃ ပလီယုာ်အီၤတုၤထံအိၣ်တ့ၢ်တပလီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤအီၤတဘျီ ၁ ခွး, အီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, အီၤအီၤတုၤအပဲၤထီၣ်
၇ သီတက့ၢ်.

ပှဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပှဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရၣ်ဖါထု လၢအအိၣ်လၢနူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံ
လုကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရူၢ်, ဒီးတၢ်အုးခံသဝီအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူၤကွံာ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်
တၢ်ကူၤစၢ်ယၤဘျၢပှၤကညီလၢကီၢ်မုၢ်န့ၢ်ကသံၣ်ကသီတဂၤဘၣ်ဆၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအ
ဂုၢ်က့ၢ်းစးသူက့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုာ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲၣ်တကပၤန့ၣ်လီၤ.

၅၂ လီၢ်ကစီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

ပိတ်မုန်သွန်ထံတဘဉ်လီၤဘဉ်စးတၢ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ပိတ်မုၢ်ဆွံတံၢ်
- ၂. သဉ်ကိၤကွံသဉ်
- ၃. ကသံဉ်နွံဉ်ကွီး
- ၄. သုဉ်ကတၢ်ဂီၤဖးဒိၣ်အဒီး
- ၅. ပျဲခိၣ်တံၢ်
- ၆. ပိတ်မံာ်တရိးတံၢ် (ပိတ်တခါးတံၢ်)
- ၇. နီၢ်မိၢ်လါ
- ၈. တီၤပျၢ်ခွါအကွီး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အီၤသုဉ်တဖၣ်အံၤဟ်ဖျိၣ်အိၣ်ထီးအိၣ်အီၤဒီးမုၢ်, မ့တမုၢ်ချီအီၤအီၤသိးကသုထံဒီးအီၤအိၣ်အီၤဒီးမ့တက့ၢ်

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအိၣ်ထီးအိၣ်သံသိဖဲနအိၣ်မုၢ်အခါမ့တမုၢ်မုၢ်အီၤအီၤသိးကသုထံဖဲနအိၣ်မုၢ်တဘျီလၢ်လၢ်တုၤအပျဲထီၣ် ၃ သီတက့ၢ်.

ပျဲဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပျဲဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤမုၢ်ဝဲ သရၣ်ဖါထု လၢအအိၣ်လၢအသထုၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆဉ်, တၢ်အုးခံကရူၢ်, ဒီးတၢ်အုးခံသဝီအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူၤကွံာ်မုၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူၤစါယါဘျီပျဲကညီလၢကီၢ်မုၢ်န့ၣ်ကသံဉ်ကသီတက့ၢ်ဆဉ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအဂုၢ်ကျဲးစးသူက့ၤဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုပၢ်လၢ်ကသံဉ်သုဉ်ဂံၢ်ဝဲတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပိန်မုန်ဟူးလီးဖွံ့တံဆါ

ကသံဉ်တံမုန်တံဘိတ်ဖိုင်အကလုာ်

၁. တယသေဉ် - ၁ စွဲ

၂. ထါတညး - ၃ လိာ်

တံဖးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျါအကျဲ

တံသူတံသဉ်အမုာ် တယသေဉ်ဒီးထါတညး (နီကွဲအုဉ်တါ) တဖဉ်အံးဖးနဉ် အီလသယဟူဒီးဖုဉ်ထီဉ်ထံ ၃ ပလီ, ချီအီယုဉ်လီသးပံတံာ်ထဲ ၁ ပလီတက့ာ်.

တံသူကသံဉ်အကျါအကျဲ

ကသံဉ်တခိဉ်အံးအီအီလံဖးထံခူးဖိတဘျီ ၁ ခူး, တနံ ၂ ဘျီတုနတံဆါ ဘျါတစုတက့ာ်.

ပုဟုဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံးအမံ

ပုဟုဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံးမုာ်ဝဲ သရဉ်ဖါထု လာအအိဉ်လာဒုသထုဉ်ကီရုဉ်, ဘံ လုကီဆဉ်, တအးခံကရုာ်, ဒီးတအးခံသဝီအပူနဉ်လီ. အဝဲလာအပူကွံဉ်မုာ်ဝဲဖုဉ် တံကူစါယါဘျါပုကညီလါကီမုာ်နဉ်ကသံဉ်ကသီတကဘဉ်ဆဉ်ဆါကတီခဲအံးအ လုာ်ကူးစးသူကွဲဝဲဖုဉ်လါမိလုပံလါကသံဉ်သုဉ်ဂံာ်ဝဉ်စတကဟူနဉ်လီ.

ဖှ်အှ်ကိ်ရှ်

ပိ်မု်သှ်ထံတဘှ်လိ်ဘှ်စးတံဆိ

ကသံတံမု်တံဘိဟ်ဖှ်အကလှ်

- ၁. ကလံးပီးမိအထှ် - ၅၀ ဘး
- ၂. ကသံသှ်အထှ် - ၅၀ ဘး
- ၃. သှ်ပိ်မု်ပှ်အဘှ် - ၅၀ ဘး
- ၄. ဟိ်ကအးအတံ - ၅၀ ဘး
- ၅. နိ်တလှ် - ၅၀ ဘး
- ၆. ကျှ်ဘှ်ဂံ - ၅၀ ဘး
- ၇. နိ်ဂိတပိ်အဂံ - ၅၀ ဘး
- ၈. ဟိ်ထးအဂံ - ၅၀ ဘး
- ၉. ထှ်ဖိနးဒီး - ၅၀ ဘး
- ၁၀. ထိ်လဲဝါဘှ်ဒီး - ၅၀ ဘး

တံဒးကဲထိ်ကသံအကျိအကျဲ

ကသံတံမု်တံဘိအဟ်ဖှ်လဟ်ဖိခိ်သှ်တဖှ်အံချိအိအိသု, လိယုမကမု်အိသု, နမု်ချိအိတခိဖနထံ ၃ ပလိယှ်လိသးတုအအိတံတပလိတကု. မု်နလိယုအိတခိမု်လုဒီးတိ်ကမု်အိ

တံသူကသံအကျိအကျဲ

ကသံတခိ်အံအိတဘျိ ၁ ခွးတနံ ၃ ဘျိတုအပှဲထိ် ၃ သိတကု.

ပှ်ဟှ်ကသံတခိ်အံအမံ

သရှ်စိထံဖိကျိ ဖှ်အှ်ကိ်ရှ်ကသံသှ်ဂံဝှ်သရှ်, တစိတလိ်မဲလး ဒဲကဝိ, zone A : A1, Ho# :142)

မုခ်တြီးကီၢ်ရၢၣ်

ပိၣ်မုခ်သွံၣ်ဟဲတဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်
ကသံၣ်တၢ်မုခ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ပူလံးဒီး - ၂ ဘး
- ၂. ကသ့ၣ်ခိၣ်ဗဲဒီး - ၂ ဘး
- ၃. ထံချိမံၣ်ခုၣ် - ၁ ခွး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ပူလံးဒီးအဒီးမ့ၢ်ဂ့ၤအသၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤအစီၤလီၤ ၂ ဘး, ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးအစီၤလီၤ ၂ ဘး တၢ်ဘျးအိၤဒီးကျဲကျိၤလီၤအိၤလၢထံချိမံၣ်ခုၣ်အပူၤတခွးအဂီၢ်တက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၢ်မၤအိၤတဘျီအဂီၢ်သ့ဝဲထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲပူလံးဒီးမ့ၢ်ဂ့ၤကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးမ့ၢ်ဂ့ၤတအိၣ်ညီထီၣ်ဘိဘၣ်အလီၢ်န့ၣ် မၤန့ၢ်အိၤအစီၤလီၤ ၂-၃ ပီၢ်ဒီးလိယုအိၤတက့ၢ်. တုၤအယုဂ့ၤပူလံးဒီးတၢ်ဘျးကမ့ၢ်အိၤဂ့ၤဒီးဟံၣ်ဃာ်အိၤလၢပလီၤပူၤဂ့ၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤပိၣ်မုခ်လၢသွံၣ်ဟဲတဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မၤအိၤကသံၣ်အဝဲအံၤ ဖဲတၢ်န့ၣ်ကျဲလၢထးအသိးတနံၤသၢဘျီတုၤအပျဲထီၣ်သၢသီတက့ၢ်. မၤအိၤအသံသိတဘျီအဂီၢ်, မၤန့ၢ်အကမ့ၢ် ကျဲကျိၤအိၤဒီးထံချိမံၣ်ခုၣ်သ့စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပိၣ်မုခ်လၢအသွံၣ်ဟဲတဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ် ဖဲအမ့ၢ်တၢ်ဆါကတီၢ်တဘၣ်လၢသွံၣ်ကဟဲဒဲဘၣ်သန့က့ၤဟဲလံးဒီးတနီၤန့ၣ်တၢ်ဆါကတီၢ်ဘၣ်လၢသွံၣ်ကဘၣ်ဟဲလံးသန့က့ၤတဟဲဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် ကဲထီၣ်သးလၢသွံၣ်ဂံၢ်ဘါတလၢတပျဲဘၣ်, မၤကမၣ်ဝဲခိၣ်ဖျိအိၣ်ကမၣ်တၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤလုာ်ကမၣ်ထံမ့ၢ်ဂ့ၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. မၤအိၤက့ၤကသံၣ်အဝဲအံၤဖဲကသံၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအသိးဒီးသွံၣ်ထံကဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးက့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

၅၆ လီၢ်ကစီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံး

ပှးဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဝံၣ်ဝဲမူဒါခိၣ်တကန့ၣ်လီၤ.

ပိၣ်မ့ၢ်အသ့ၣ်ကမၣ်, သ့ၣ်ကိၣ်လိၣ်အိၣ်တ့ၢ်လၢအၤလီၢ်ပူၤ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ပိၣ်ခၢ်တံၢ် - ၅ ရွဲ
- ၂. က့လီတံၢ် - ၅ ရွဲ
- ၃. ခွံၣ်ဒိစိးအတံၢ် - ၅ ရွဲ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ပိၣ်ခၢ်တံၢ်အစီၤလီၤ ၅ ရွဲ, က့လီတံၢ် ၅ ရွဲဒီးခွံၣ်ဒိစိး ၅ ရွဲ ကျိၤဒုးအိၤဝံၤချီထီၣ်လၢသပၤအပူၤဒီးလူထီၣ်ထံ ၁၅ ပလီ, ယ့ၣ်အိၤတုၤလၢထံအိၣ်တ့ၢ်ထဲ ၅ ပလီတက့ၢ်. ပှဲၤန့ၢ်က့ၤအိၤဒီးပၢ်ဃာ်က့ၤအိၤလၢပလီပူၤဂ့ၤတက့ၢ်. ကသံၣ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ကဘၣ်ချီအိၤသၢခွးတခွးအဃိကသံၣ်မ့ၢ်အိၤဒီးမၤအိၤထီၣ်ထံ, ကသံၣ်မ့ၢ်ဒုးဒီးမၤစ့ၤလီၤထံသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲလဲၣ်ဂ့ၤချီအိၤသၢခွးတခွးလၢနကအိၤအိၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၤတၢ်ချီလၢဖးထံခွး ၁ ဖျၢၣ်, အိၤတနံၤ ၃ ဘျီတုၤလၢသ့ၣ်ကိၣ်လိၣ်လၢအၤလီၢ်ပူၤလီၤလၢကွံၣ်ဒီးဆိကတီၢ်ကွံၣ်အိၤတက့ၢ်.

ဘၣ်လီၢ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပိၣ်မ့ၢ်လၢအသ့ၣ်ကိၣ်လိၣ်အိၣ်တ့ၢ်လၢအၤလီၢ်ပူၤဒီးလုာ်လၢဖဲတဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးလၢဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဂ့ၤလၢကဘၣ်မၤအိၤက့ၤကသံၣ်အဝဲအံၤဒီးအတၢ်ဆူးတၢ်ဆါကဘျီက့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုဟေ့ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအမံၤ

သရဉ်သ့ဖဲ မုၢ်တြီၤကီၢ်ရုဉ်ဆူဉ်ချု မၤစၢၤကသံဉ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဉ်ဖဲမူၤဒိဉ်

ပိဉ်မုဉ်အသ့ဉ်ဟဲအါတလၢကဉ်ဆိး

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖိဉ်အကလုာ်

- ၁. တယၤသဉ်
- ၂. တယၤလဉ်

တၢ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်တယၤသဉ် ၁၀၀ ဖျဉ်, လိယုတီၢ်ကမုဉ်အီၤဂ့ၤဒီးဟံၤယဉ်အီၤလၢပလီမ့ တမ့ၢ်ကီဉ်အလုဉ်ကလံၤအပူၤတက့ၢ်. တယၤသဉ်မ့ၢ်တအိဉ်ဘဉ်အဆၢကတီၢ်န့ဉ် မၤန့ၢ်တယၤလဉ်အသံသိဒီးမံၤဒါအီၤသ့စ့ၢ်ကိးဝဲလီၤ.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ဖဲသ့ဉ်ဟဲအါတလၢကဉ်ဆိးအဆၢကတီၢ်န့ဉ် ကျဲအီၤတယၤသဉ်အကမုဉ်ဒီးထံချီမံ ခုဉ်တဘျီနီ တၢ်ဖိတဘျဉ်, တနံၤသၢဘျီပျဲထီဉ်သၢသီန့ဉ်တက့ၢ်. မၤအီၤအီၤဒ်န့ဉ် ၂-၃ လါဖဲသ့ဉ်ဟဲအဆၢကတီၢ်ဒီးကွၢ်ကဒါက့ၤသ့ဉ်ဟဲမ့ၢ်ဘဉ်လီၢ်ဘဉ်စးထီဉ်က့ၤလံ န့ဉ်ပတုာ်ကွၢ်အီၤသ့ဝဲလီၤ. ဆၢကတီၢ်မ့ၢ်ဘဉ်လၢတယၤသဉ်အိဉ်အါအခါအိဉ်န့ဉ်တယၤသဉ်သံသိတဘျီခံဖျဉ်တနံၤခံဘျီသ့စ့ၢ်ကိးဝဲဒၣ်လီၤ. ဖဲတယၤသဉ်တအိဉ်ဘဉ်အဆၢကတီၢ်န့ဉ်လဲၤမၤန့ၢ်တယၤလဉ် ဟဲက့ၤဒါလီၤအီၤလၢချီဉ်မံၤဒါအဖီလၢဒီးမံတၢ်အီၤဖဲသ့ဉ်ဟဲဒီးကတီၢ်ညါတလၢတဘျီတုၤအပျဲထီဉ် သၢလါန့ဉ်သ့ဉ်ဟဲကဘဉ်လီၢ်ဘဉ်စးက့ၤဝဲဒၣ်ပုၤအသိးန့ဉ်လီၤ.

ဘဉ်လီၢ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပိဉ်မုဉ်လၢအလုာ်လၢဟဲအါတလၢကဉ်ဆိး လီၤကံၤဒ်မိၢ်ဖိဆံးသ့ဉ်ပဃီၤအသိးတဖဉ်

၅၈ လီၢ်ကစီၤကညီဖိအတၢ်သ့ဉ်ညါထူလံၤ

နှုတ်မှတ်ဆူးတံဆိလအဂီၢ်လီၤ. ပိာ်မုာ်တနီၤန့ၣ် တလါအတီၢ်ပူၤလုၢ်လၢ်ကြးဟဲး
သးသီ ဘၣ်ဆၣ်အလုၢ်လၢ်ဟဲးလွံၣ်သီယံၢ်သီအယိကဲထီၣ်တၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်လၢအဂီၢ်
န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ အဝဲသ့ၣ်ကြးသူက့ၤဝဲတယၤသ့ၣ်ဖဲအကြးဒီးအတၢ်အိၣ်
ဆူၣ်အိၣ်ချ့ အဂီၢ်ဒ်သိးအလုၢ်လၢ်ဟဲးကဘၣ်လိာ်ဘၣ်စးက့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ထီၣ်နီၣ်- တယၤသ့ၣ်န့ၣ်နအိအထံမ့ၢ်ဂ့ၤ, နအိၣ်သံသီအိမ့ၢ်ဂ့ၤ မ့ၢ်အါတလၢကွံာ်အစး
န့ၣ်ကဲထီၣ်သ့ၣ်ပတုာ်ဖးသ့ၣ် ဒီးသ့ၣ်က့ၤထီၣ်ကဒါဆူခိၣ်အယိကဲထီၣ်ခိၣ်မူမဲာ်ခံးသ့
ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိပိာ်မုာ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ပလီၢ်အသးဒ်သိးသုတအိၣ်
တယၤသ့ၣ်အါကဲာ်ဆိးတဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. အိ, အိၣ်အိၣ်ဒ်ကသံၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအသိးန့ၣ်က
မၢ်အလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အိၣ်အမံၤ

သရၣ်သ့ၣ်ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရ့ၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ.

- စုခုၣ်ခိၣ်ခုၣ်လၢအထိးနါ
- ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိာ်ဖိၣ်အကလုာ်
- ၁. ကလီၤဂီၤ
- ၂. ကလီၤဝါ
- ၃. လၢၢ်ကျဲ (ကျော့ကံၢ်ပြဲၣ်)

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၣ်ကလီၤဂီၤဒီးကလီၤဝါအလဲဟံာ်အိၣ်မူၢ်မူၢ်နီၢ်နီၢ်တက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤ
န့ၣ်ဘၣ်တၢ်သူအိၣ်ထဲလၢပကျဲ အိၣ်အိၣ်တဘျီအဂီၢ်တဘျီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သ့ကဆီၣ်နက့ၢ်
ပှၤအခိၣ်လၢနကကျဲ အိၣ်ကျဲအိၣ်ကသံၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်. ဟံးန့ၣ်ထံအိၣ်လၢထံအိၣ်ခွးပူၤတတ်
ယာ်ယာ်ဒီးကလီၤဂီၤကလီၤဝါ မၤဘၣ်စီၣ်အိၣ်လၢထံအိၣ်အဝဲန့ၣ် ဒီးကျဲ ထီၣ်အကဘိၣ်လၢ
က့ၢ်ပှၤခိၣ်တုၤလၢထံအိၣ်န့ၣ်ဒုကပံာ်ထံဒီးအိၣ်အိၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သုကသံဃ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဃ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတဖၣ်အံၤကျဲ အီၤဃုာ်အီၤခံၤခါလၢကတၢၢ်ဃီၤဃုာ်ဒီးထံကဆို လၢထံခွဲးတတ်ဃာ်ဃာ်ဒီးအီၤအီၤတနံၤခံၤဘျီတုၤအပျဲထီၣ်တနွံတက့ၢ်. ဖဲန့ၣ်တၢ်ဆါက လီၤမၢ်ကွံာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပိာ်မုၢ်မုၢ်ဂုၤ ပိာ်ခွါမုၢ်ဂုၤတနီၤန့ၣ်အစုထိးနါခိၣ်ထိးနါခုၣ်ဝဲတကးဘၣ်တနီၤန့ၣ် အစုအခိၣ်ခုၣ်ဝဲဒီကပိာ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမုၢ်ကျဲ အီၤကသံဃ်အဝဲအံၤတၢ်န့ၣ် ကျဲအသိးဒီးတၢ်ဆါကဘျီကွၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဃ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမုၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံဃ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စမူဒါခိၣ်တက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

၇. သွန်ဂံဆူၣ်, သွန်ဂံစါကလုာ်

တၢ်လၢသွန်ဂံဆူၣ်, သွန်ဂံစါတၢ်ဆါအကလုာ်မ့ၢ်ကဲထီၣ်လံၣ်န့ၣ်တၢ်ဆါအပနီၣ်
ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, ကီၢ်ဘိထီၣ်ဆဲးတုၤလၢခိၣ်, ခိၣ်မူၤန့ၢ်မူၤ, နမဲၣ်ဖဲးယၢစိၣ်ထီၣ်တန့ၢ်ဘၣ်,
သွန်ထီၣ်မ့ၢ်ခိၣ်ခိၣ်မူၤ, သွန်ဂံမ့ၢ်စါတခီဖဲးဘၣ်လီၤဝါ, စုချံၣ်ခိၣ်ချံၣ်, ခိၣ်မူၤန့ၢ်မူၤ,
ဟူးဂဲၤတမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဘျးသး, နမ့ၢ်မၤတၢ်တစဲးတၢ်ဘျးနသး, သွန်တပျဲၤဘၣ်, မ့ၢ်ပိာ်
မ့ၢ်သွန်မ့ၢ်စါတခီသွန်ဝါဟဲအါစ့ၢ်ကီး, အလီၤတကီၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါပနီၣ်မ့ၢ်ဟဲအိၣ်ဖျါ
ထီၣ်န့ၣ်နကဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်ဆါအံၤဟဲကဲထီၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ပျၢၤကီၢ်ရ့ၣ်

ပိာ်ခါသးပျၢၤစုချံၣ်ခိၣ်ချံၣ်မဲာ်မူၤန့ၢ်မူၤအဂီၢ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. မိၢ်ကံၣ်ဖိအသၣ်ယု (ငရုပဲကောင်း) - ၅ ဘး
- ၂. ကီၢ်ဂ့ၤဖိ တောၤလေးညင်းပွင့်) - ၅ ဘး
- ၃. နီၣ်ဂ့ၢ်ခိၣ်အဂီၢ် ,အဝါအခိၣ်လၢာ် (ဆေးပြင်းခွါ) - ၅ ဘး
- ၄. ကနဲစိ - ၂၀ ဘး (၃ ခုး)

တၢ်ဖုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိအမ့ၢ်မိၢ်ကံၣ်ဖိအသၣ်ယု, ကီၢ်ဂ့ၤဖိ, နီၣ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တဖၣ်အံၤလိယုတီၢ်
အီၤတုၤအကမူၣ်ချံၣ်ဝံၤယါယုာ်ဒီးကနဲစိဝံၤကၢကိၣ်လိၣ်အီၤထဲမးတီၢ်ချံၣ်တဖျၢၣ်တဖျၢၣ်
တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

အီၤတန့ၢ်တဘျီဖဲမ့ၢ်ဟါလီၤတချူးမံအဆၢကတီၢ်, အီၤအီၤထဲမးတီၢ်သၣ် (ထံမိၤ

တြို့သော်) အချုံတဖျာၣ် အီအီတုတုာ်ကျဲာ်ကျီယါယုာ်အီတဖၣ်အံလၢာ်တစုတက့ာ်.
မ့ာ်တဘျီဒီးဘၣ်တခီတုအီကဒီးအသီတဘျီ.

ပုလၢဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲကသံၣ်သရၣ်, သရၣ်စ့ၣ်တံၣ်, နူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၣ်, ကီးတရးကီၢ်
ဆၣ်, ကိုထၣ်ကရူာ်ဒီးကိုထၣ်သဝီ, အသးနံၣ်ကအိၣ်ဝဲ ၄၅ နံၣ်

ဂံၢ်ဘါလၢာ်တၢ်ဘျးသး

ကသံၣ်တၢ်မ့ာ်တၢ်ဘိတ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်တၢ်ဒီးယုကမူၣ် - ၁၀ ဘး
- ၂. ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ာ်ဒီးယုကမူၣ် - ၁၀ ဘး
- ၃. တအ့ဆ့ကမူၣ်နီၣ်တၢ်လ့ာ် - ၁ ဘ့ၣ်
- ၄. ပူလံသၣ်ယုကမူၣ်နီၣ်တၢ်လ့ာ် - ၁ ဘ့ၣ်
- ၅. ကနဲစီ - ၁ ရွဲ

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ာ်တၢ်ဘိတ်အမ့ာ်, နီၣ်တၢ်ဒီး, ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ာ်ဒီး, တအ့ဆ့, ပူလံသၣ်, ဒီးက
နဲစီတဖၣ်အံၤကျဲာ်ကျီယါယုာ်အီဝံထၢန့ၣ်အီလၢပလီပူလၢကလံတံာ်အလီၢ်တက့ာ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်အံၤအီအီတနံၤ ၂ ဘျီ, ဘျီထဲသိးမးတီၢ်ချုံတဖျာၣ်တက့ာ်.

ထီၣ်နီၣ်-နီၣ်တၢ်ဒီးကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ာ်ဒီးန့ၣ်နကဘၣ်လိယုအီလၢတၢ်ကဒုအဖီလၢာ်

ပုၤလၢဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲကသံၣ်သရၣ်, သရၣ်စ့ၣ်တံၣ်, နူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၣ်, ကိးတရူးကီၢ်ဆၣ်, ကွီထံၣ်ကရူၢ်ဒီးကွီထံၣ်သဝီ, အသးနံၣ်ကအိၣ်ဝဲ ၄၅ နံၣ်

ကသံၣ်လၢသးတနီးတၢ်ဘျးသးတၢ်တဝါထီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. ပသွဲဝါ - ၁ ရွဲ
၂. သူလုၤဒီးထူၣ်ဒိၣ်ဘျး (ဖလၢင်တေၤဝင်ဇေး) - ၂ ရွဲ
၃. ပိၣ်တရီၤထူၣ်ဒိၣ်ဘျး (ဆိတ်ဖူး) - ၂ ရွဲ
၄. နီၣ်ဂီၤသ့ - ၁ စွဲ
၅. ပူလံလၣ် - ၁ စံာ်စု
၆. ပသွဲဂီၤ - ၅ ဖျၢၣ်
၇. သယီကမူၣ် - ၁ နီၣ်တၢၤ
၈. ပြးသၣ်အထံ - ၁ ဖျၢၣ်
၉. အံၤသၣ်တစဲး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်သုတၢ်သၣ်အထူၣ်ဒိၣ်အမုၢ် ပသွဲဝါ, သူလုၤဒီးထူၣ်, ပိၣ်တရီၤထူၣ်, နီၣ်ဂီၤသ့, ပူလံလၣ်, ပသွဲဂီၤ, သယီကမူၣ်တဖၣ်အံၤတီၢ်ဘျးအီၤဝံၤဖၢန့ၣ်လၢသပၤပူၤယုာ်ဒီးထံၣ်သပလီ, ယုာ်အီၤတၢၤထံအိၣ်တၢ်ပလီဝံၤလူလီၤပြးသၣ်တဖျၢၣ်အထံကျဲကျိၤယုာ်အီၤဝံၤဖၢန့ၣ်လၢပလီလၢကလံၤတံာ်အလီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤ အီၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, တဘျီလၢဖးထံခွးတတ်, ဖဲနအီၤအဆၢကတီၢ်တုၢ်န့ၣ်ယုာ်ဒီးအံၤသၣ်တစဲးတက့ၢ်.

ပှးလှာဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲကသံၣ်သရၣ်, သရၣ်စ့ၣ်တံၣ်, နူပျၢ်ယးကီၢ်ရၣ်, ကီးတရူးကီၢ်ဆၣ်, ကိုထၣ်ကရူၢ်ဒီးကိုထၣ်သဝီ, အသးနံၣ်ကအိၣ်ဝဲ ၄၅ နံၣ်

ကသံၣ်လၢတၢ်ဘျးသးစုချံၣ်ခိၣ်ချံၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်စီးဝၣ်ပးမုၢ်အယုကမူၣ် (ကၢ်ဒီးအါပၣ်) - ၅ ဘး
- ၂. မိၢ်ဂံၢ်ခၣ်အယုကမူၣ် - ၁ ဘး
- ၃. လီၤတလီၤမုၢ်အယုကမူၣ် - ၅ ဘး
- ၄. ဒီးကၣ်ဘျးအယုကမူၣ် - ၅ ဘး
- ၅. သ့ၣ်ဂုၤဖိဘျးအယုကမူၣ် - ၅ ဘး (ပှးတနီၤကီးလၢသ့ၣ်ဖိဒီး, ဒးသလျၢ်)
- ၆. သယီခၣ်အယုကမူၣ် - ၅ ဘး
- ၇. နီၤကွဲအ့ၣ်တါ အယုကမူၣ် - ၂ ရွဲ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

သ့ၣ်စီးဝၣ်ပးအမုၢ်, မိၢ်ဂံၢ်ခၣ်, လီၤမတလီၤမုၢ်, ဒီးကၣ်ဘျး, သ့ၣ်ဂုၤဖိ, သယီခၣ်, နီၤကွဲအ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤပံးန့ၢ်အကမူၣ်ခဲလၢကံၤပာ်ယုာ်အီၤဝံ, မ့မုၢ်န့ၢ်ကွဲအ့ၣ်တါ အကမူၣ်န့ၢ်ထၢန့ၢ်လၢသပှးပှးယုာ်ဒီးထံတစဲဒီးထီၣ်အီၤတုၤအထံပျံၤလီၤခဲလၢကံၤပာ်ဖၢန့ၢ် လီၤတၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်အကမူၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ခွဲခွဲအီၤတုၤအဘၣ်လိာ်ခဲလၢကံၤပာ်ခၣ်လီၤအီၤဝံကၢ်ကိၣ်လိာ်အီၤထဲမးတီၢ်ချံတဖျၢၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, တဘျီ ၂ ဖျၢၣ်လၢပှးနီၢ်ဒိၣ်အဂီၢ်, မ့မုၢ်ပှးဖိ သ့ၣ်နီၢ်ဒိၣ်နီၢ်ဆံးအဂီၢ်န့ၢ်ကွဲဒုးအီၤဖဲအကြးတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်ဖုတ်ပူလူ အခဲအံၤတအိၣ်မူလၢဘၣ်, အိၣ်တၢ်လီၤနူ ပှၢ်ယၤကီၢ်ရၣ်, ကိးတရးကိးဆၣ်, ထံခဲးဘိသဝီ (ကသံၣ်တဖၣ်အံၤတၢ်သူစ့ၢ်ကိးအိၤ လၢဖလူ, ဝီၢ်လ့ၢ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ကူစါယါဘျါအလီၢ်)

နူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်

တၢ်တဝါထီၣ်တၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကလီၤဂီၤ
- ၂. ကလီၤဝါ
- ၃. သီးပံၤသၣ်ဘ့ၣ်
- ၄. မ့ကိၣ်သၣ်ဘ့ၣ်
- ၅. ဟုထံ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျါအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်သူတၢ်သၣ်ဟံၣ်ဖိၣ်တဖၣ်ကျဲ လီၤတခါစုၣ်စုၣ်ဝံၤကျဲ လီၤဖဲ ဟုထံကျါန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျါအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤပှၤဖိသၣ်အိတဘျီ ၃ နိၣ်တၢ်ဖိ, ပှၤနီၢ်ဒိၣ်အိတဘျီ ၅ နိၣ်တၢ်ဖိ, အိအိတနံၤ ၃ ဘျီတုၤအပျဲထီၣ် ၃ သီတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သရၣ်ဖါထု လၢအအိၣ်လၢနူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံ

လွင်္ဂါဆန်, တေအုးခံကရူ၊ ဒီးတေအုးခံသဝီအပူန့ၣ်လီၤ. အဝဲလၢအပူကွံၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်ကူစါယါဘျါပှၤကညီလၢကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသီတကတၢ်ဆၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအ ဂုၢ်ကျဲးစးသုက့ၤဝဲဒၣ်လၢမိၢ်လုၢ်လၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲတကပန့ၣ်လီၤ.

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်

ကသံၣ်သ့ၣ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိတ်ဖျိၣ်အကလုၢ်

- ၁. တီၢ်ထဲ
- ၂. ဖီပျီသ့ၣ်
- ၃. သ့ၣ်ပှၤသ့ၣ်
- ၄. သ့ၣ်ဆၢၣ်တီၢ် (ရ့ၣ်မစံး)

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိတ်အမ့ၢ် တီၢ်ထဲ, ဖီပျီသ့ၣ်, သ့ၣ်ဆၢၣ်တီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံ န့ၢ်အီၤအစီပျဲသးသီးဒီးဖၢန့ၣ်လၢသပၤပူဒီးထၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပလီ, ဗ့ၣ်လီၤသးဟံတ့ၢ် ထဲ ၁ ပလီတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤပှၤသးပှၤပှၤဖိသ့ၣ်ဂ့ၤ, တယၢ်အီၤကွၢ်အီၤအကြးအသးတုၤ နတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲသရၣ် စီဒံၣ်ရွၢ်, စီဖါလၢၢ် တၢ်ကြဲၢ်ကီၢ် ဆၢၣ်, တမိၢ်ကရူ, ထံပၤသဝီ

၆၆ လီၢ်ကစီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

ဘဉ်ဃးလၢသ့ၣ်ဂံၢ်ထီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ခရိုင်ပင် (ကီကုဖီ) - ၅၀ ဘး
- ၂. သ့ၣ်ဖိဒီး (သ့ၣ်ဂုဖီ) - ၅၀ ဘး
- ၃. ပိာ်ကဆိမဲ - ၅၀ ဘး
- ၄. ကီဝဲဖီ - ၅၀ ဘး
- ၅. ကဝါတၢ် - ၅၀ ဘး
- ၆. ဖိဂီတၢ် - ၅၀ ဘး
- ၇. ပသ့ၣ်ဂီ - ၅၀ ဘး
- ၈. တဘျုၣ်လၢသံသိ - ၅၀ ဘး
- ၉. ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးလၢပျၢ်ပူ - ၅၀ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်အီၤသ့, နလိယုတီၢ်ကမူၣ်အီၤသ့, နမ့ၢ်ချီအီၤတခီပံၤန့ၢ်အီၤအစီၤပျဲၤသိးသိးဒီးဖၢန့ၣ်လၢသပၤပူဒီးထၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပလီ, ယုၣ်လီၤသံးဟ်တၢ်ထဲ ၁ ပလီတက့ၢ်. ဘဉ်ဆဉ်နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးလၢအကမူၣ်တခီနကဘဉ် လိယုတီၢ်ကမူၣ်အီၤဒီးကၢကိၣ်လိၣ်အီၤထဲသၣ်မိၤကျဲၤသၣ်အချံတဖျၢၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤလၢပျၢ်နီၢ်ဒိၣ်အဂီၢ်ဟ့ၣ်ဒုးအီၤအီၤ ၂ ဖျၢၣ်, မ့ၢ်လၢပျၢ်ဖိသၣ်အဂီၢ် တခိၣ်ဒုးအီၤအီၤ ၁ ဖျၢၣ်, မ့ၢ်လၢအထံတခိၣ်သးပျၢ်လၢဖးထံခွး ၁ ဖျၢၣ်, ဖိသၣ် လၢဖး ထံခွး ၁ တ်, ဘဉ်အီၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုန့ၣ်တက့ၢ်.

ပျၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရုၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ် စီၤဒိၣ်ရွၢၣ်, စီၤဖါလၢၢ် တၢ်ကြဲၢ်ကီၢ် ဆဉ်, တမိၢ်ကရူၢ်, ထံပၤသဝီ

မုခ်တြီကီရ်ရှ်

သွံခိန်ဂံ “သွတ်” (သွေးတိုး)

ကသံတံတုတ်မုခ်တုတ်ဘိတ်ဖိုင်အကလုတ်

၁. သးဟီသုတ်

၂. လီလူးမုခ်အကမုတ်

၃. နီကွဲအုတ်တါ (ထီတညး)

တုတ်ဖုးကဲထီတံကသံတံအကျိအကျဲ

မုခ်သးဟီသုတ်တဖျုတ် ဘံးနုတ်ထဲအထံးပျံဟံးနုတ်ထဲအထံဆုံနုတ်တကုတ်. မုခ်လီလူးမုခ်အကမုတ် အစီလီခံဘး, ထီတညးအစီလီယံဘး, ကျဲကျိယုတ်အီတပူလီဖီးသးဟီသုတ်အထံအံးနုတ်တကုတ်. ဖုခ်လီအီလီလီအိတ်ဟီလဲတဖျုတ်အပူဖီးလီလီအီလီမုခ်ကီကျိပျဲထီတံနွံသီတကုတ်. ဖဲနုတ်အီလီမုခ်ကီကျိအကတီနုတ်ဘိတ်ထီတံကွံအိတ်ဖီးလီမုတ်ဟါနုတ်ကးဘာတံအိတ်ပံးပံးတကုတ်.

တုတ်သုကသံတံအကျိအကျဲ

သးပျံအဂီနုတ်အီအီထဲစုဆုတ်ခိတ်တလိတ်, အီအီဂီတဘျီဟါတဘျီကိးနံးဖဲးတုတ်ပျဲထီတံတလီတုတ်လီခံလီတကုတ်. ဖဲနုတ်အီအီအကတီနုတ်တုတ်ဆါမုတ်တလီမုတ်တဘျီပီသနုတ်ကုတ်လီမုတ်ဝဲကယီကယီဖီးကဘျီဝဲနုတ်လီ.

ဘုတ်လီတုတ်ဆါ

ပျဲလီအအိတ်ဖီးသွံခိန်ဂံ (သွေးတိုး) တုတ်ဆါသုတ်တဖျုတ်နုတ် ထီဘိကအိတ်ဖီးတုတ်ခိတ်မုတ်မံးသုတ် ကိတ်ထီတံနုတ်ထီတံနုတ်လီ. တဘျီတခိတ်ဖဲအဘုတ်သကိးဖီးတုတ်သုတ်ပီသးဝးသတုတ်ကလုတ်အမုတ်တုတ်သုတ်ခုသးခုမုတ်ဂု, တုတ်သုတ်အုးသးအုးမုတ်ဂု, တုတ်ပျဲတုတ်ဖုးမုတ်ဂုနုတ် ပါဆုတ်လီအသးတနုတ်ဘုတ်ဖီးတုတ်ဆါကထီတံအီနုတ်လီ. ပျဲအံးသုတ်တ

၆၈ လီကစီကညီဖိအတုတ်သုတ်ညါထူလံး

ဖျပ်မှိုမအီကုကသံဃ်အဝဲအံးဒီးအိဉ်အီဖ်ကသံဃ်တၢ်န့ဉ်ကျဲအသိးန့ဉ်အတၢ်ဆူးတၢ်
ဆါအံးကဘျါက့ဝဲန့ဉ်လီၤ.

ပှၤဟ့ဉ်ကသံဃ်တခါနီဉ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံဃ်သ့ဉ်ဂံၢ်ဝဲန့ဉ်တက့ၤန့ဉ်လီၤ.

၈. ဆံင်ကျိတ်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢဆံင်ကျိတ်ဆါအကလုာ်တၢ်ဆါအပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, ဆံင်ဆါလီၤကတၢၢ်အခါဆါတကံ, ဆံင်ယဲ, ဆံင်ဆါတအါဘၣ်, ဆံင်ဆါ, ဆံင်အခိၣ်တကးဆါ,ဆံင်ဆါအခါဟဲလီၤဂီၤ, ယီၤဒုဆါအတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်အံၤဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒုန့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ပျၢ်ယၤကီၢ်ရၣ်

ဆံင်ဃာ်တၢ်ဆါ

ကသံင်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိတ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဃီၤသၣ်ဖျါ (၂ - ၃) ဖျါ
- ၂. နဲးဂံၢ် - ၅ ဘး
- ၃. ကဟံဂံၢ် - ၅ ဘး
- ၄. တမ့ၤလီၤမံၤအဂံၢ် - ၅ ဘး
- ၅. နီၣ်မံၤခဲ - ၅ ဘး
- ၆. နီၤကွဲအုၣ်တါ - ၅ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံင်အကျိတ်အကျဲ

ကသံင်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိတ်ဖိၣ်အမ့ၢ် ဃီၤသၣ်ဖျါ, နဲးဂံၢ်, ကဟံဂံၢ်, တမ့ၤလီၤမံၤအဂံၢ်, နီၣ်မံၤခဲ, နီၣ်ကွဲအုၣ်တါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤကျိတ်ဘျးအီၤခဲလၢကံၤတၢ်တုၢ်န့ၣ်အီၤလၢသဟၤတဖျါလီၤအပူၤဃုာ်ဒီးထံ ၃ ပလီ, ဃုာ်အီၤတစိဖိတ်ခုၣ်လီၤအီၤတံၤထၢန့ၣ်လီၤအီၤလၢပလီလၢကလံၤတံၢ်အပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတနံၤ ၁ ပလီၤတုၤအလၢၣ်, တုၤအပွဲၤထီၣ် ၃ သီတက့ၢ်.
တၢ်ဆါမ့ၢ်တဘျီဒီးတခါဆဲးမၤအီၤကဒီးအီၤတုၤအဘျီတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်မ့ၢ်ဝဲနီၣ်ဖိကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲသရၣ်လၢအကူၤစါယါဘျီတ့ၢ်ပှၤဆါလၢက
သံၣ်တခိၣ်အံၤ

ဆံၣ်ကီၢ်ဆံၣ်ဃာ် (ယုၣ်ထံၣ်အၣ်)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိပၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သယီကမူၣ် - ၁ ဘး,
- ၂. တယဲၤသၣ် - ၁၀ ဖျါ
- ၃. ကနဲစီ - ၂ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိအသူအသၣ်တဖၣ်အမ့ၢ်ဟံးန့ၢ်ကယဲၤသၣ်တၢ်ဘျးအီၤဒီးဘံးန့ၢ်အ
ထံကျဲၤလီၤဃုာ်တယီၤကမူၣ်ဒီးကွဲၤစီကျဲၤကျိၤဃုာ်အီၤတခွဲၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတဘျီနီၣ်တဖိ ၁ ဘ့ၣ်, အီၤအီၤဟ်အဘၢၣ်စၢ ၄ နါရံၣ်
တဘျီ, အီၤတုၤအပွဲၤထီၣ် ၅ သီတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်မ့ၢ်ဝဲနီၣ်ဖိကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲသရၣ်လၢအကူၤစါယါဘျီတ့ၢ်ပှၤဆါလၢ
ကသံၣ်တခိၣ်အံၤ

နှုတ်ထွက်ကိတ်ရည်

ဆံပင်သံလှအကိတ်တံဆိ

ကသံပင်တံဆိတံဆိတံဆိဖိုင်အကလုတ်

- ၁. ပသွဲဂီ - ၁ ဖျာ၊
- ၂. အံသံဆာအစီ - ၅ ဘား၊
- ၃. ထံချီဝါအစီ ၂၅ ဘား

တံဆိကဲထိုင်ကသံပင်အကျိအကျ

သွဲပင် လီပသွဲဂီ သံပင် ဘူဘူ ဝံဘံး လီကရဲ အီဒီးယါ ဗုတ်ဒီး အံသံဆာအစီ ၅ ဘားတကွံ. ပံးနံအထံတဖင်နံပင်ပံကျဲအီအီဒီးထံချီဝါအစီ ၂၅ ဘားနံတကွံ.

တံဆိကဲသံပင်အကျိအကျ

ကသံပင်တံဆိအံအီအီတဘျီ ၁ ခွဲ, အီတနံ ၃ ဘျီအီအီတုအပွဲထိုင် ၃ သီတကွံ

ပုဟုတ်ကသံပင်တံဆိအံအံ

သရဲဖါထု နှုတ်ထွက်ကိတ်ရည်, ဘံလုကိတ်ဆင်, တုအုးခံကရူ, တုအုးခံသဝီ မှဲဝဲတုအုးခံသဝီကသံပင်သုင်ဂံဝင်စသရဲတက

ဒံပင်သံလီကသံပင်

ကသံပင်တံဆိတံဆိတံဆိဖိုင်အကလုတ်

- ၁. ထံပုတ်ခိုင်လီပံအတံ,
- ၂. ကဆီဝါနံတံ,

၇၂ လီကစီကညီဖိအတံသုင်ညါထုလံ

- ၃. တဟိအိဉ်ခါလီတဖံဉ်သဉ်ချံတတိဉ်,
- ၄. ဖိက္ခိဂီတံ၊
- ၅. ဖဉ်စုညါဂီမုာ်

တံးဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိအကျဲ

ချီယုာ်ထီဉ်ပှဉ်ခိဉ်လိာ်ဃအတံ၊ ကဆိဝါနံဂံ၊ တဟိအိဉ်ခါလီတဖံဉ်ချံတတိဉ်, ဖဉ်စုညါဂီမုာ်တုာ်နုာ်လၢသပၤဖူဖၤနုာ်လီထံ ၃ ပလီ, ဃုာ်လီသံးဟံတုာ်ထဲတပလီတက့ာ်. မုာ်ဖိက္ခိဂီတံနုာ်ကျဲဖူလီယုာ်အီလၢဒံဉ်ချံအလီတက့ာ်.

တံးသူကသံဉ်အကျိအကျဲ

ကသံဉ်တံးမုာ်တံးဘိလၢနချီအီအီသုဉ်တဖဉ်အံအီအီတနံတချီတုာ်အပွဲထီဉ် ၇ သီတက့ာ်. မုာ်လၢနကျဲဖူအီတခါနုာ်ဖူအီတနံ ၂ ဘျီတုာ်အပွဲထီဉ် ၇ သီစုာ်ကိးနုာ်တက့ာ်.

ပှၤဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံအမံ

သရဉ်ဖါထု ငူသထုာ်ကီရုဉ်, ဘံလုကီဆဉ်, တၤအုးခံကရုာ်, တၤအုးခံသဝီအဝဲမုာ်တၤအုးခံသဝီကသံဉ်သုဉ်ဂံဝဉ်စဲသရဉ်တဂၤ

ဖဉ်အဉ်ကီရုဉ်

ဆံဉ်ဃာ်တံးဆါကသံဉ်ဖိဉ်

ကသံဉ်တံးမုာ်တံးဘိဟံဖိဉ်အကလုာ်

- ၁. နီဉ်စီးဘံဉ် - ၁ ပီ
- ၂. နီဉ်မံဆုဉ် (နီဉ်မံခ) - ၁ ပီ
- ၃. သံဉ်မနဲာ်ကိးမနဲာ် - ၁ ပီ

- ၄. သွန်အိးသန်အချုံ - ၁ ပိာ်
- ၅. နီၣ်ထးဂံာ် - ၁ ပိာ်
- ၆. တယဖိထူၣ်, တယဂီထူၣ် - ၁ ပိာ်
- ၇. သွန်ခဲာ်ဘွၣ် - ၁ ပိာ်
- ၈. စုဘီဘွၣ် - ၁ ပိာ်
- ၉. သွန်ဘီနီၣ်ထးထး - ၁ ပိာ်
- ၁၀. တကီၤခဲၣ်သန်အဂံာ် - ၁ ပိာ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘီသွန်တဖၣ်အံၤနချီအီၤသ့, နလိယုတီၢ်ကမူၣ်အီၤသ့, နမ့ၢ်ချီအီၤတခီ နကဘၣ်ဟံအီၤအစီၤပျဲသးသးထာန့ၣ်လၢသပၤပူၤဒီးထာန့ၣ်လီၤထံသၢပလီၤယုၣ်လီၤသံး ဟံတ့ၢ်ထဲတပလီၤတက့ၢ်. မ့ၢ်လၢအကမူၣ်တခီနကဘၣ်လိယုတီၢ်ကမူၣ်အီၤအစီၤပျဲ သးသးဒီးကျဲၣ်ကျီယုၣ်အီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤနကဘၣ်အီၤအီၤတဘျီလၣ်ဖးထံခွးတဖျၢၣ်, တနံၤ ၃ ဘျီအီၤတုၤ နတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်. မ့ၢ်အကမူၣ်တခါကျဲၣ်ကျီယုၣ်အီၤဝံၤအီၤဒီးထံချီမံၣ်ခုၣ်တ ဘျီနီၣ်တၢ်ဖိတဘွၣ် အီၤတုၤနတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်ထံဖိကျီဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရှၢၣ်ကသံၣ်သွန်ဂံာ်ဝၣ်စဲသရၣ်, တစိတလီၢ်မံၢ်လးဇဲ ကဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142)

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ်

ဆံၣ်ဆါကသံၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. သ့ၣ်ဆီအုၣ် - ၅ ရွဲ (နဒံးဒုးအလၢအနၢလၢဆီအုၣ်)

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ယုၤရၢၣ်န့ၣ်သ့ၣ်ဆီအုၣ်အဂံၢ် အစီၤလီၤယံၢ်ရွဲ သ့ကဆီအီၤဝံၤကျိၤဘျဲးလီၤမုၢ်မုၢ် နီၢ်နီၢ်, ချီထီၣ်အီၤလၢသပၤဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်အပူၤ လူထီၣ်ထံတဆံယံၢ်ပလီၤ ယုၣ်အီၤတူၤ လၢထံလီၤသံးအိၣ်တ့ၢ် ယံၢ်ပလီၤဒီးစိၣ်ဟ်ခုၣ်လီၤအီၤ, ဟ်ဃာ်က့ၤအီၤလၢပလီၤပူၤဂ့ၤဂ့ၤက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်နဟ်အီၤကျဲၤယံၢ်ကတၢၢ်တနွံန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၣ်အီၤတနံၤတပလီၤတူၤအပျဲထီၣ်တလၢဒီးလဲၤဆံၣ်ဆါကွၢ်လၢ တၢ်အဝဲအိၣ် ဟ်ဃာ်နဆံၣ်ထံလၢကျိးခိပူၤ ကွၢ်တၢ်မုၢ်တအိၣ်ဝဲလၢဘၣ်န့ၣ် သ့ၣ် ညါလၢတၢ်ဆါအဝဲအံၤဘျါလံန့ၣ်လီၤ. မုၢ်တဘျါဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်န့ၣ်ဆဲးအီၤကဒီးဆူညါတနွံ ဝံၤမၤကွၢ်ကဒီးအသီတဘျီသ့ဝဲလီၤ. တၢ်ဆါမုၢ်ဒိၣ်ထဲလဲၣ်သန့က့ၤကဘျါက့ၤဝဲလီၤ.

တီၢ်နီၣ်- ပုၤလၢအိၣ်ဒီးဆံၣ်ဆါတၢ်ဆါတဂၤန့ၣ် ဂ့ၤတက့ၢ်လၢကဘၣ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲ ဆီညၣ်, ထိးညၣ် ဒီးကယံၢ်တၢ်ဆါတမံၤလၢလၢန့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤမုၢ်ဝဲတၢ်လၢကဘၣ်ပလီၤအ သးဒီးဟးဆဲးဝဲတူၤအန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟံၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမုၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစဲမုၢ်ဒါခိၣ်

၉. တၢ်ကဘုတၢ်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢတၢ်ကဘုတၢ်ဆါအကလုာ်အတၢ်ပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, နစုနစီၣ်ဒီးနမ့ၢ်ဟဲကဖိထီၣ်နမ့ၢ်စံၢ်လီၤယၢၣ်, တၢ်ဘျးသး, ကသါစံၢ်, လီၤယၢၣ်ယီၤယၢ, ဟးထီၣ်ဟးလီၤမတၢ်အခါတၢ်ဘျးသးအတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ပျၢၣ်ယၢၣ်ကီၢ်ရၢၣ်

တၢ်ကဘုတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိတ်ဖျါအကလုာ်

- ၁. ကဝၣ်ဂံၢ်အစီ - ၁ ရွဲ
- ၂. ဖိသယီအစီ - ၅ ဘး
- ၃. ထံ - ၃ ပလီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိတ်အမ့ၢ် ကဝၣ်ဂံၢ်, ဖိသယီတဖၣ်အံၤတၢ်န့ၣ်လၢသပၤပူၤယုာ်ဒီးထံ ၃ ပလီ, ယုာ်အီၤတုၤထံအိၣ်တၢ်တပလီဝံၤဟံၣ်ခုၣ်လီၤထၢန့ၣ်လၢပလီလၢကလံၤတံၢ်အပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တပလီအံၤနီၤဖးလီၤအီၤ ၂ သီအဂီၢ်, အီၤအီၤဂီၤတဘျီဟါတဘျီတုၤတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

စီၤဟဲရၢၣ်မူ နီၣ်ဖိသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်ကမံးတံၢ်နီၣ်ရၢၣ်, ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဆိးကါဝဲလၢတၢ်ဆါဟံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

၇၆ လီၤကစီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

ကဘုတ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. ဖီမုၢ်ဟါအတၢ် ၃ လိၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲၤ

ဖီမုၢ်ဟါအတၢ်သာလိၣ်အံၤကွးကွံာ်အဘျီစီစီဝံၤဖူအီၤလၢဖၣ်ဆါလၢဖၣ်ကပူၤခၢၣ်သးဝံၤဟ်မံအီၤတနၢမုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်ဂီၤခိဟ်က့ၤအီၤဝံၤသ့ၣ်လီၤဘူဘူတက့ၢ်. ဝံၤဖၢန့ၣ်လၢလၢတဟပူၤတၢ်န့ၣ်ထံဗုပလီၤချီတုၤထံအိၣ်တၢ်ခံပလီၤ, ဟ်ခုၣ်လီၤဝံၤပျီၤအီၤဝံၤထၢန့ၣ်လၢပလီၤပူၤ

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲၤ

အီၤအီၤတဘျီထံအီၤခွးတဘျီတနံၤသးဘျီအီၤတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

အိၣ်နီၣ် - ဖဲအီၤကသံဉ်အခါကဘၣ်ဒုၣ်မိၢ်ဟဲသၣ်ဒီးသိ, ဒုၣ်မ့တန့ၢ်တခီတဘျီဘၣ်

ပှၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရုၣ်ကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ် မါစ့ၣ်တ့ၣ်, တစိၢ်တလီၢ်နီၣ်ဖိဒဲကဝီၤ, ကဝီၤဒုၣ်န့ၣ်, ဟံၣ်နီၢ်ဂံၢ် ၃၉

တၢ်ကဘုတ်ဆါတကလုာ်ဂုၤတကလုာ်ဂုၤလၢပှၤမၤတန့ၢ်လၢဘၣ် (အုၣ်ကီၤအသး)

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. ဖီလွံၢ်နၢ်ရံၢ်အတၢ် ၁ ပီၢ်

၂. ဖၣ်ဆါကမုၢ်

တၢ်ဖူးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်ဖီလွံၣ်န့ၢ်ရံၢ်အတၢ်သံသိတပီၢ်သ့အီၤစီစီ, သွဲၣ်ကွံၣ်အဘၣ် ဖူဒီးဖူချၢ်ဟံမံ အီၤတန့ၤ မ့ၢ်ဝါထီၣ်သွဲၣ်က့ၤအီၤဘူဘူဖိတကဘျးတကဘျး ဟံးန့ၢ်ထံသၢပီၢ်တၢ်န့ၢ်အီၤ လၢထံကျိၤဃုၣ်အီၤတုၤထံအိၣ်တၢ်တပီၢ် ဝံၤပျဲၤန့ၢ်အထံသၢပီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဘၣ်အီၤအီၤတန့ၤ ၃ ဘျီ, ဂီၤတဘျီ, မ့ၢ်ထူၣ်တဘျီ, ဟါခိတဘျီ တုၤအပျဲၤထီၣ်တလါတက့ၢ်. ကဘၣ်အီၤမတဘျီလၢ်ဖးထံခူးတတ်, မ့ၢ်မ့ၢ်လၢဖိသၣ် အဂီၢ်တခိပဘၣ်ကွံၣ်ဖူးအိၣ်အီၤအကြးဒီးအီၤအသိးန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်နီၣ် - ပုၤလၢတၢ်ဆါအိၣ်အီၤတဂၤန့ၢ်ကဘၣ်ဖုၣ်အိၣ်သိဒီးမိၢ်ဟဲသၣ်တက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ် စီၤစ့ၣ်တုၣ်, သးနံၣ် ၅၀ နံၣ်, နိၣ်ဖိဖဲကဝီၤ, ကဝီၤဒု ၇, ဟံၣ်နီၣ်ဂံၢ် ၆၈, လၢအပူၤကွံၣ်ဖူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၣ်, ခိၣ်တယၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ, ကျီၣ်ထၣ် သဝီ, နိၣ်ဖိကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်အုၣ်သးလၢယါဘျါပုၤအိၣ်အါန့ၢ်အ ဂၤတဆံလံန့ၣ်လီၤ.

ဖူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်

ကဘုတၢ်ဆါကသံၣ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုၣ်

- ၁. ကဆီထံပီၢ်မ့ၢ်
- ၂. နးခွဲးဂံၢ်မိၢ်, ဖါ
- ၃. တဒိမ့ၢ်,ဂီၤ, ဝါ
- ၄. ကုၤဒီးတကးသူထူၣ်,ဂီၤ, ဝါ

၇၈ လီၢ်ကဝီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဒုးအမ့ၢ်, ကဆိထံပိၣ်မုၢ်, နးခွဲးဂံၢ်မိၢ်, ဖါ, တဖီမုၢ်ဂီၤ, ဝါ, ကုၢ်
ဒီးတကးသူထူၣ်ဂီၤဝါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်အိၣ်အိၣ် ၃ ပလီၤတၢ် ၁ ပလီၤဒီးန့ၣ်အိၣ်လုၢ်အိၣ်
သ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤလၢပုၤဖိသၣ်အဂီၢ်အိၣ်အိၣ်တဘျီ ခူးတတ်, မ့မ့ၢ်ပုၤသးပုၤန့ၣ်ဒုး
အိၣ်အိၣ် ၁ ခူး, အိၣ်အိၣ်တနံၤ ၂ ဘျီဂီၤတဘျီ, ဟါတဘျီတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီ, နမ့ၢ်အိၣ်
လုၢ်အိၣ်တခိၣ်ကဘၣ်မုၢ်တနံၤ ၂ ဘျီတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်

တီၢ်နီၣ်- ဖဲသူကသံၣ်ဝဲအံၤခါကဘၣ်ဒုၣ်ဝဲထီးညၣ်, သံး, မိၢ်, သိ,ဘိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်ဖါထု နုၤသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံလုၢ်ကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရၢ်, တၢ်အုးခံသဝီ
အဝဲမ့ၢ်တၢ်အုးခံသဝီကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်ဝဲသရၣ်တဂၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

ကဘုကလံၤကသံၣ်ဖီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖီၣ်အကလုၢ်

- ၁. ဖီပျၢ်လၣ် - ၁၀ ဘး
- ၂. လုၢ်ခုသၣ် - ၁၀ ဘး
- ၃. သဲးဖးန့ၣ် - ၁၀ ဘး
- ၄. နီၤကွဲးအ့ၣ်တါ - ၁၀ ဘး
- ၅. ကသံၣ်တၢ်ဖီလၣ် - ၁၀ ဘး

- ၆. ပသွဲသင်္ဂါ - ၁၀ ဘး
- ၇. လှိုင်သင်္ဂါ - ၁၀ ဘး
- ၈. ထွံင်အုင်နီမုင် - ၁၀ ဘး

တင်ဖူးကထီင်ကသံင်အကျါအကျဲ

တင်မုင်တင်ဘိသုင်တဖင်အံဟင်ဖိုင်အီတပူဃီဒီးထာနင်လီမလာပပပူဃီဒီးထာနင်လီထံ ၃ ပလီဃုင်လီသံးဟ်တုင်ထဲတပလီတကုင်.

တင်သူကသံင်အကျါအကျဲ

ကသံင်တခိုင်အံအီတဘျီ ၁ ခွး, တနံ ၃ ဘျီ, ဂီ, မုင်ထုင်, ဟါအီတုတင်ဆါဘျါတစုတကုင်.

ပုဟုင်ကသံင်တခိုင်အံအမံ

သရင်စီထံဖိကျိ ဖင်အင်ကီရုင်ကသံင်သုင်ဂံဝင်စဲသရင်တက, တစီတလီဝဲလးဒဲကဝီ, zone A : A1, Ho# :142)

မုင်တြီကီင်ရုင်

တင်ကဘုထံ (ကသံင်အအိုင်)

ကသံင်တင်မုင်တင်ဘိဟ်ဖိုင်အကလုင်

- ၁. သုင်လုင်ကဲ (သုင်ကဲလုင်) အဒီးတစံင်ဒိုင် (လာအလုင်လဲင်တကလုင်)
- ၂. သဒိုင်ဖိ တင်နီထံအတဘုင်

တင်ဖူးကထီင်ကသံင်အကျါအကျဲ

ဒဲးနုင်သုင်လုင်ကဲ (သုင်ကဲလုင်) လာအလုင်လဲင်နီစုညါတခီတကလုင် အဒီးက

၈၀ လီကဝီကညီဖိအတင်သုင်ညါထုလံး

ပုဂံဘုရားတံဆိပ်ခံပေးမိန့်စွဲကိန်းသဒ္ဓါပိပုဂံတော်နှင့်ထံတော်ဖျော်၊ ဖိထိပ်ပုဂံအိဇီးပ
သဂါပသဂါဝါ၊ သိ၊ အံသပ်၊ မိပ်ဟဲသပ် ခဲလားဒ်သိးကသူဘဲဘဲတကပူအသိးန့ဉ်
တက့ာ်. တာ်နာမူအကုဉ်အကတဘဉ်ဖဲန့ဉ်တဂူ.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိအကျဲ

ပုသးပုဂံအဂီၢ်န့ဉ်ဒုးအိဉ်အိတနံခံဘျီပုထီဉ်တနွံဒီးအတၢ်ဆါကဘျါက့ၤဝဲဒဉ်
န့ဉ်လီၤ. ဖိသပ်မုာ်ဂူသးပုမုာ်ဂူဖိဒုးအိဉ်အိတဘျီအဂီၢ်တဘျီအဂီၢ်သ့ဝဲန့ဉ်လီၤ.

ဘဉ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပုလၢအဘဉ်န့ဉ်တၢ်ကဘုထံအတၢ်ဆါန့ဉ်ညီန့ဉ်တၢ်မၤအသးလၢ ဒိဉ်ဒုဉ်ထဲအ
ဟၢဖဲတဖျော်ဒီးဆံဉ်ဆါစ့ၤဝဲန့ဉ်လီၤ. မ့မုာ်အစုအခိဉ်ဒီးအမဲဉ်သဉ်တခီတဘီဉ်ထဲန့ဉ်
ညါဘဉ် လီၤကဲဒ်ပုမုာ်ဆုဉ်မုာ်ဂီၤအသိးန့ဉ်လီၤ. ပမုာ်ဖိဒုးအိဉ်အိကသံဉ်အဝဲအံၤန့ဉ်
အတၢ်ဆါကဘျါက့ၤဝဲလီၤ.

ပုဟံဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအမံၤ

သရဉ်သ့ဝဲ မုာ်တြီၤကီဉ်ရုဉ်ဆုဉ်ချ့ မၤစၢၤကသံဉ်သုဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲမုာ်ခိဉ်

တၢ်ကဘုညး (ကသံဉ်အအိ)

ကသံဉ်တၢ်မုာ်တၢ်ဘိဟံဉ်ဖိဉ်အကလုာ်

- ၁. ဖိတၢ်ပုၤနၢၤဘိဉ်အထုဉ် - ၁ ပီၢ်
- ၂. ပနီၤကျဲအဂံၢ် - ၁ ပီၢ်
- ၃. နိဉ်ခွါအဘုဉ် - ၁ ပီၢ်

တၢ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိအကျဲ

ဟံးန့ဉ်ကသံဉ်သၢခါလၢအံၤ အစီၤလီၤပုၤသိးသိး ကျိဘျးအိဇီးချီထီဉ်အိလၢသပၤထး

အပူ၊ လူထိုင်ထံအပလီသဆံ၊ ယှဉ်အီတုထံအိတ်တုဖ်ထဲအပလီ တဆံန့တကွာ်။ ထံလအအိတ်တုအံန့ဟ်ရုတ်လီအီဒီးပွဲဟ်းန့ထဲအထံဆံဆံဝံဖးန့ဟ် ယ်အီလပလီပူဂုဂုတကွာ်။

တၢ်သူကသံၣ်အကျါအကျဲ

ပုသးပျါအဂီၢ်န့အီအီတဘျီထံအီခွး (လးဖးထံခွး) တဖျါ, အီလွံန့ရံၣ် တဘျီကိးဆါကတီၢ်ဖးတုအပုထီၣ်သန့ဒီးတၢ်ဆါအံကဘျါကုဝဲန့လီၤ. ပုလအ တၢ်ဆါယံလံတဖၣ်န့အီကသံၣ်အဝဲအံသန့မ့ၢ်တဘျါဂုဂုဘၣ်ဒီးဆဲးအီဆုညါတု တၢ်ဆါဘျါဂုဂုတကွာ်။

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ကသံၣ်အဝဲအံန့ဘၣ်လိာ်ဝဲ တၢ်ကဘုလၢစုကဖိခိၣ်ကဖိခဲာ်သၣ်ကဖိ, ကသါ လၢ နစံၣ်ကွၢ်အဘျီဒီးအလီၢ်အိၣ်ထီတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့လီၤ. မၤကွၢ်ဒီးနကထံၣ် ဘၣ်အတၢ်လီၤဆီသပျါကတၢ်န့လီၤ.

ပုဟံၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သုဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရုၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစုမုၢ်ဒိၣ်

၁၀. ကလံသီရိဂီတော်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢကလံသီဂီတော်ဆါအကလုာ်ကလုာ်အတၢ်ပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, အိၣ်တၢ်တန့ၢ်ဘၣ်ဟၢဖၢဆါ, အိၣ်တၢ်တဖဲးဟၢဖၢကးထီတသၣ်ဝံသးဘၣ်, ကလံထီၣ်ဆံၣ်, ကလံကီၢ်ထီၣ်ဆံၣ်, ဟၢဖၢဆါဖဲသးပူၤထီၣ်, မ့ၢ်လၢအဂၤတကလုာ်ဒ်အမ့ၢ် စုတီၣ်တုၤခိၣ်တီၣ်တုၤ, စုချံၣ်ခိၣ်ချံၣ်, ခိၣ်မူၤန့ၢ်မူၤ, ခိၣ်ဝံၣ်ခၣ်ဝံၣ်, စုတသံၣ်ခိၣ်တသံၣ်, ကလံတဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးတုၤဒေၣ်လဲၣ်ကလံဖျးသံတခီပၤတဖၣ်အပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ပျၢ်ယၤကီၢ်ရ့ၣ်

တၢ်ဆါဘၣ်ကလံစုသံခိၣ်သံ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျါအကလုာ်

- ၁. ကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးကမူၣ် - ၁၀ ဘး
- ၂. မိၢ်ကံၣ်ဖိ - ၂ ဘး
- ၃. ကနဲစီ - ၂ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

သ့စီကသ့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒီးစီစီဝံလိယုၤလၢတၢ်ကနုၤဖိလၢတက့ၢ်. ဝံတီၢ်အီၤလၢဆၢၣ်တီၢ်သ့ၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်လၢတုၤလၢအကမူၣ်ချံၣ်တက့ၢ်. အစီကဘၣ်အိၣ်တရွဲ. မိၢ်ကံၣ်ဖိတီၢ်ကမူၣ်အီၤအစီခံဘးဒီးကနဲစီတရွဲခံဘး ကျဲကျိၤတၢ်သၢမံလၢတုၤအဘၣ်ဂီၢ်ဝံ လိလၢမ့ၢ်ဖဲအဘၣ်တုၤအကၢကိၣ်လိၣ်န့ၢ်တစု. ကၢကိၣ်လိၣ်တဖျါတဖျါနဲသီးမၢ်တီၢ်သၣ်ဖျါဝံပံၤဃာ်လၢပလီုတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤအီၤဂီၤ, မ့ၢ်ထူၣ်, ဟါတနံၤ ၃ ဘျီကိးနံၤဒဲးတက့ၢ်. နတၢ်ဆါ မ့ၢ်ဒိၣ်တခိၣ်အီၤတုၤအပျဲထီၣ်တလါ, ဒီးတၢ်ဆါမ့ၢ်တခိၣ်ဘၣ်တခိၣ်အီၤ ၁၅ သီဆူၣ် ကတၢ်တလါဘျီဝဲဒၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဆါမ့ၢ်တခိၣ်သနၢ်က့ၤအီၤပလီၤအီၤန့ၣ်တၢ်ဆါ ဘၣ်န့ၤတန့ၢ်ဘၣ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ဖဲမူဒါခိၣ်

ကသံၣ်ဖူလၢစုသံၣ်ခိၣ်သံၣ်ဂီၢ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကနဲဃိးအစီၤ - ၁ ရွဲၤ
- ၂. ပနီၤကျဲအထံ - ၁ ပလီ
- ၃. ပရးသၣ်ထံ - ၁ ပလီ
- ၄. ဖီပှၤလၢတၢ်ဘျးဘးန့ၢ်အထံ - ၁ ပလီ
- ၅. နီၣ်ဝီတပိၢ်တၢ်ဘျးန့ၢ်အထံ ၁ ရွဲၣ်
- ၆. နံၣ်သိထံပလီတတ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤချီအီၤတုၤအထံလီၤသံးတစုတက့ၢ်. ဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်တုၤလၢအခံအူဘၣ်, တချးအထံလီၤသံးဃာ်က့ၤဒီးမ့ၢ်အူလၢလၢဖိ တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဖူလီၤအီၤလၢတၢ်စုသံၣ်ကီၢ်သံအလီၢ်ဝံၤဘိၣ်တၢ်အီၤတက့ၢ်. ဖူလီၤ အီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီၤတဘျီဒီးဟါတဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

၈၄ လီၢ်ကစီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲအံၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်

တၢ်ဆါဘၣ်ကလံၤ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်စိးဝၣ်ဃးအမ့ၢ်ဒီထူၣ်လိယုတီၢ်ကမ့ၢ်အစိး - ၅ ဘး
- ၂. လီၤတလိၣ်မ့ၢ်အယုကမ့ၢ်, မရဲကဝီၢ်(ဆေတံးမနွယ်, ဆေသမနွယ်)- ၁၀ ဘး
- ၃. ဒီးကၣ်ထူၣ်အဘၣ်အကမ့ၢ်(ကြေၣ်ဝၣ်လျှၣ်သီး)- ၁၀ ဘး
- ၄. ကဝၣ်ဂံၢ်အယု (သက်ရင်း)- ၅ဘး
- ၅. တယီၣ်ခၣ်ကမ့ၢ် (နနွင်းခါး)- ၅ ဘး
- ၆. နီၣ်ကွဲအ့ၣ်တါ -၂၅ ရွဲၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလိယုတီၢ်ဘျးကမ့ၢ်အိၤဝံၤယါယုၣ်အိၤ
ဒီးနီၣ်ကွဲအ့ၣ်တါအကမ့ၢ်တက့ၢ်. ကၢကိၣ်လိၣ်အိၤထဲမးတီၢ်သၣ်ချံတဖျၢၣ်

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၤတဘျီ ၁ ဖျၢၣ်တနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီၤ, မ့ၢ်ထူၣ်, ဟါတုၤနတၢ်
ဆါဘျါတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲအံၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်

ဇူသထူင်ကီရ်ရှင်

ကီရ်တဖီးချိုင်တဖီးတင်ဆါ

ကသံင်တင်မုင်တင်ဘိဟ်ဖိုင်အကလုင်

၁. ကွီပပါယွဲးလင်

၂. ဒု၊

၃. သဘျိုင်လင်သံသိ ၁ ဘုင်၊

၄. တယီတင်သံသိနွံကဘျံး၊

၅. စတံးဖိးသင်၊

၆. လုညုဖိ၊

၇. တအုအိုင်တင်၊

၈. တအုစုတင်၊

၉. စါမင်တင်၊

၁၀. မးအုးချံ

တင်ဒုးကထိုင်ကသံင်အကျိအကျဲ

တယီတင်သံသိ, သဘျိုင်လင်သံသိ, ကွီပပါယွဲးလင်ချိုယုင်အိးဒီးထံသးစုး ဟ် တုင်တုးဝံကျဲလီယုင်ဒီးစတံးဖိး, လုညုဖိ, တအုအိုင် ,တအုစု ,စါမင်တင်, မးအုး ဝံအိသုဝဲလီ.

တင်သူကသံင်အကျိအကျဲ

ဖိသင်အိတဘျီတနီင်တဖိ, နီင်ဒိုင်ယံင်နီင်တဖိ, အိတနံခံဘျီ အိသးသိ

ပုဟုင်ကသံင်တခိုင်အံအမံ

သရင်ဖါတု ဇူသထူင်ကီရ်ရှင်, ဘံလုကီရ်ဆင်, တအုးခံကရုင်, တအုးခံသဝီ အဝဲမုင်တအုးခံသဝီကသံင်သုင်ဂံဝင်စသရင်တဂ

၈၆ လီကစီကညီဖိအတင်သုင်ညါထူလံ

ဖဉ်အဉ်ကီၢ်ရၢၣ်

ကသံၣ်ကလံၤ, ယီၢ်ဒုဆါ (ဒူလၢ)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နးတၢ်စ့ - ၁ ပီၢ်
- ၂. တၢ်သ့ၣ်အုၣ်ခၢ်ဒီး - ၁ ပီၢ်
- ၃. နီးကွဲအုၣ် - ၁ ပီၢ်

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤထၢန့ၣ်လၢသပဟူၤ ထၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပလီၤဃုၣ်လီၤသံးဟ်တုာ်တပလီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတဘျီ ၁ ခွဲးတနံၤ ၃ ဘျီအီၤတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖဉ်အဉ်ကီၢ်ရၢၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တက, တစီၢ်တလီၢ်
မဲၢ်လးဒဲကဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142

ကလံၤဘၣ်ပှၤလီၤဘျီ (ကသံၣ်ဘိၣ်တၢ်တၢ်ဆါ)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. တခီးလၢၣ် ၁၀၀ ဘ့ၣ်
- ၂. ပန့ၢ်လၢၣ် ၁၀၀ ဘ့ၣ်
- ၃. ဘဲသ့ၣ်လၢၣ်တယၢ်ဖဲအကြး
- ၄. မးခူးလၢၣ်(သၣ်သ့ၣ်နံးလၢၣ်) ၁၀၀ ဘ့ၣ်
- ၅. ပျဲခိၣ်တံၢ် ၁၀ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိလၢတၢ်ဖီခိၣ်တဖၣ်အံၤနကဘၣ်ဆုၣ်ဒုးသံသိဝံၤဘိၣ်တၢ်အီၤလၢတၢ်ဆါလီၤကျဲၤ အလီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဘၣ်ဘိၣ်တၢ်အီၤလၢတၢ်ဆါလီၤကျဲၤ အလီၢ်တဟါတဘျီ အယံၣ်ကတၢၢ် ၂ နၢ်ရံၢ်တုၤနတၢ်ဆါကျဲၤတစုတက့ၢ်.

ကလံၤဘၣ်ပုၤလီၤကျဲၤ (ကသံၣ်အအိၣ်)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. မးရူးသၣ် ၁ ပီၢ်
- ၂. အံၤသၣ်ဆါ ၅ ရွဲၤ
- ၃. ကနဲစီ ၁ ဘိၣ်
- ၄. ပသွဲဝါ ၂၀ ဘး
- ၅. ကသံၣ်သွံၣ်ဖးဒိၣ် ၁၀ ဘး
- ၆. စးတံဘိးသၣ် ၁ ဘး
- ၇. ကီၤဝုၤဖီ ၁ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်အမုၢ်မးရူးသၣ်ဒီးအံၤသၣ်ဆါနကဘၣ်ယုၣ်ယုာ်အီၤတုၤလၢအဘဲ, တီၢ်ဘျးယုာ်အီၤတပူၤယီဝံၤ ပျဲၤကွံာ်အီၤမၤန့ၢ်အထံ, ဝံၤက့ၤကျဲၣ်ကျိၤယုာ်က့ၤဒီးနအံၤသၣ်ဆါထံလၢနချီၣ်တၢ်အိၣ်တ့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဆုၣ်ဒုးကဒီးစးတံဖိးသၣ်, ပသွဲဝါဒီးကီၤဝုၤဖီဖၢန့ၢ်အီၤတပူၤယီဝုၤတုၤလၢအကဲထီၣ်ပံာ်ပံာ်(လီၤချၢၣ်ထုး) ဝံၤကၢၢ်ကိၣ်လိၣ်အီၤထဲမးတီၢ်ချံၣ်တဖျၢၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အံၤအကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတနံၤသၢၤဘျီ, တဘျီတဖျၢၣ်တုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

စီၤမ့ၣ် ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်, ထံလီၢ်ကီၢ်ဆၣ်, မိကီၢ်, တစီၢ်တလီၢ်မဲၢ်လးဒဲကစီၤ, ကစီၤဒု ၁, ဟံၣ်နီၢ်ဂံၢ် ၃၀၄. (ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဒီးန့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢအပၢ်လၢအလဲပူၤကွံၣ်ဟီၣ်ခိၣ်တဂၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.)

ထီၣ်နီၣ် - ဝဲနကူၤစါပှၤဆါလီၤဘျီအခါအသွံၣ်ဂံၢ်ဆူၣ် (သွေတိုး) မ့ၢ်အိၣ်ဝဲနဒုးအိၣ်အီၤကသံၣ်အိၣ်တခိၣ်အံၤအါသုတထၢန့ၣ်ကသံၣ်သွံၣ်ဖးဒိၣ်တခိၣ်အံၤတဂ့ၢ်.

မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

ကသံၣ်ကလံၤဖးဒိၣ် (ကသံၣ်ကလံၤအကလုာ် ပးဆံ)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဖီပှၢ်
- ၂. တမ့ၢ်လီၤမံၤ (တမ့ၢ်လီၤအိၣ်ဒီးအဆူၣ်)
- ၃. အုၣ်ကရံး
- ၄. တကွံၣ်သ့ၣ်အဖါ
- ၅. နီၣ်ဂုာ်ထုၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ဖီပှၢ်အသံၣ် အထူၣ်ဟံၣ်လုာ်အဒီးအလုာ်အဖီခဲလၢ်အစီၤလီၤ ၁ မၤ, တမ့ၢ်လီၤမံၤ ၁ မၤ, အုၣ်ကရံးအဘ့ၣ် ၁ မၤ, တကွံၣ်သ့ၣ်အဖါအထူၣ်မ့ၢ်ဂုၤအလုာ်မ့ၢ်ဂုၤ ၁ မၤ, နီၣ်ဂုာ်ထုၣ်အစီၤလီၤ ၁ မၤ ခဲလၢ် လိယုၤအီၤလၢမ့ၢ်ကီၢ်ကျိၤတုၤအယုတက့ၢ်. တုၤ

မှီအယူမှီမှီနှိုင်းနှိုင်းလံးဒီးကုာ်အူအီလတတ်လီၤတပူပီတူအူသံခဲလက်အိၣ်တၢ်ထဲ
အကမူၣ်ဟ်အီတူအူခၣ်လီၤဂုၤဒီးဝ်န့ၣ်က့ၤချါကမူၣ်အံၤဒီးဟ်ဃာ်အီလတတ်ပူတ
မံၤမံၤတက့ၢ်. မၤန့ၣ်ကဒီးကီၣ်အသူသူဖးဒိၣ်လၢအိၣ်ဒီးအခိၣ်ကၢၢ်တဖျါခံဖျါဒီးလူလီၤ
ကသံၣ်အကမူၣ်ထီၣ်ဖးဖိကီၣ်အဝံၤထၢန့ၣ်လီၤထံသံသံပျဲကီၣ်အပူတက့ၢ်. စ့ၣ်အီဖဲ
န့ၣ်တဆံခံန့ၣ်ရံၣ် (၁၂ န့ၣ်ရံၣ်) အတီၢ်ပူပျဲပျဲဒီးကထီၣ်ဆံ့ဝဲဆံ့ပလ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ပျဲအီ
လၢနီၣ်ပျဲဒီးဟံးန့ၣ်ထဲအထံဆံ့သ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်. တၢ်ကမူၣ်ကမိၣ်တဘၣ်ဟ်ဃာ်နီတ
စးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲနစ့ၣ်အီအဆၢကတီၢ်န့ၣ်စ့ၣ်အီလၢကီၣ်အပူတက့ၢ်. နမ့ၢ်စ့ၣ်အီ
လၢအံၤမ့ၢ်ဂုၤသိးမ့ၢ်ဂုၤအပူန့ၣ်ကအိၣ်ဖျါကွံာ်ဝဲတၢ်အံၤတချးလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်
ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢထးအပူန့ၣ်ထးကထီၣ်အ့ၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ထံလၢနပျဲအီ
အံၤန့ၣ်ထၢန့ၣ်အီလၢပူဖိကထံသပၤထးအပူပျဲပျဲဒီးယုၣ်ထီၣ်အီလၢမ့ၢ်အူခိၣ်ဖဲပူဖိ
ကထံအသိးန့ၣ်တက့ၢ်. ယုၣ်အီတူလၢထံလီၤသံး အိၣ်တၢ်ထဲအခံးတစးဖိလံန့ၣ်
ထုးကွံာ်သ့ၣ်မုၢ်ခဲလက်ဟ်တၢ်ထဲမ့ၢ်အူအ့ၣ်တစးတက့ၢ်. အိၣ်ခိးကွၢ်ကသံၣ်အထုး
အစီလၢသပၤထးအပူတူလၢကသံၣ်အလွဲထီၣ်ဝါလံးစိၣ်လီၤကွံာ်အီတက့ၢ်. ဟ်
ခၣ်လီၤအီတူအူခၣ်လီၤတချးအချံၣ်သံးဘၣ်ဒီးမၤလီၤကလဲအီတက့ၢ်ဖိတက့ၢ်ဖိဝံးဟံး
ထီၣ်ထၢန့ၣ်အီလၢပလီလၢအခိၣ်ကၢၢ်လူၣ်ကလံၤအပူဒီးဟ်ဃာ်အီဂုၤဂုၤတက့ၢ်. အ
သံၣ်လၢနဖိမံၤယုထီၣ်အီအံၤန့ၣ်နမ့ၢ်ဟ်ဃာ်အီလၢကလံၤကျါယံာ်ယံာ်ဒီးကလီၤကဘုး
ကွံာ်, ကထီၣ်ဆံ့ကဒါက့ၤဒီးဟးဂံၤကွံာ်သ့စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ကီၣ်အန့ၣ်နဟ်ဃာ်က
သံၣ်အဝဲအံၤတန့ၢ်ဘၣ်မ့ၢ်လၢကသံၣ်ကအိၣ်အီဒီးကီၣ်အကဟးဂီၤကသံၣ်ကဟးဂီၤဝဲ
န့ၣ်လီၤ. ပလီမ့ၢ်အိၣ်ဒီးအခိၣ်ကၢၢ်လၢအဂုၤန့ၣ်ကသံၣ်အဝဲအံၤကကျဲဝဲ ၅ နံၣ်တူ
လၢအနံၣ် ၁၀ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျါအကျဲ

ပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၣ်ဟံးန့ၣ်ကသံၣ်အံၤထဲသၣ်မိကျါအချံတဖျါဒီးစ့ၣ်လီၤအီလၢပ
နီကျဲအထံမ့ၢ်တမ့ၢ်သးဟီဆံၣ်အထံကျါလၢလီၤခိးသံးမံအပူတတ်ဒီးဖဲန့ၣ်ကထံၣ်လၢက
သံၣ်အံၤကလၢထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. အိၣ်ခိးတူလၢအကလၢပတုၣ်တက့ၢ်, အကလၢမ့ၢ်
တပတုၣ်ဘၣ်န့ၣ်ကသံၣ်ဝဲအံၤလီၤဘျၢၣ်တလၢဒ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တူမ့ၢ်အကလၢထီၣ်ပ

တၢ်လံာ်န့ၣ်အီၤလီၤအီၤခဲလၢၣ် တဘၣ်အီၤထွဲအခံၤလၢထံတဂ့ၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးလၢတၢ်ဆါ ဘျါချၢ န့ၣ်သၣ်န့ၣ်လၢမ့ၢ်အူကလၢကလၢတက့ၢ်. မ့ၢ်ဖိသၣ်အဂီၢ်န့ၢ်ကွၢ်တယးဒုး အီၤအီၤအကြးဒီးအသးန့ၣ်တက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်အီၤအီၤအါကတၢ်သၢဘျီန့ၣ် တၢ်ဆါဘျါဝဲလီၤ. ကမၣ်အလီၢ်တအိၣ်စ့ၢ်ကီးဘၣ်.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်ဘၣ်လိာ်ဒီးပုၤလၢအိၣ်တၢ်ကမၣ်, လုၢ်ထံကမၣ်, ကလံၤပျီၢ် ထီၣ်တဘီတဘီလၢထူၣ်ပျီၢ်အလီၤလၢချၢလံာ်မ့ၢ်ဂ့ၤဟၢဖၢမ့ၢ်ဂ့ၤဒီးဒုးစၢထီၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤကလံၤဆိး ထီၣ်တကးလၢသးတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပလီၢ်- ပုၤလၢအိၣ်ဒီးကဖုတၢ်ဆါန့ၣ်မ့ၢ်တအီၤကသံၣ်အဝဲအံၤဘၣ်ကဂ့ၤလၢအဂီၢ်စ့ၢ် ကီးလီၤ. မ့ၢ်လၢကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်ဟံၣ်ဗုၣ်ဒီးတၢ်ဆံၣ်အသပီၣ်အါအယိန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲမ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချၢ မၤစၢကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်

ကသံၣ်ကလံၤဆဲးဆါလီၤဘျါ (ကလံၤဖူးလီၤဘျါ) (ကသံၣ်အစံၢ်)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကွဲစီအစီလီၤ - ၁၂ ဘး
- ၂. သါဟီဆံၣ်အထံစီလီၤ - ၁၂ ဘး
- ၃. ထးဆးတၢ် - ၁၂ ဘ့ၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်ကွဲစီအစီလီၤ ၁၂ ဘး, သါဟီဆံၣ်ထံအစီလီ ၁၂ ဘး, ထးဆးတၢ် ၁၂ ဘ့ၣ် စုၣ်ဗုၣ်အီၤလၢပလီၢ်တဖျၢၣ်ပီၤအပူၤတုၤအပျဲထီၣ်သၢနွံ တုၤလၢတလါ ဒီးထး

ဆေးတံဆိပ်ကလေးကလဲဟာမာကွဲကွဲခဲလက်နဲ့လီ။ ထေးမာတလီကရဲကွဲခဲလက်ခဲ
ဘာနဲ့ကသံအသဟီတထီဘေးဘာနဲ့လီ။

တံဆိပ်ကသံအကျိအကျဲ

စံလီအီဖဲတံဆိပ်သံပျံသံအလီတနံသောဘျီဝံဘိတ်ယာအီလတံကံးညာမု
တမာပးတံတုအထီဘေးတလါခံလါသုဝဲဒ်နဲ့လီ။ ပုလုအတံဆိယံနဲ့လီ
ဘာကသံအါဒီးတံဆိကတီယံဝဲ, ဒီးပုလုအတံဆိမိသုတဖုနဲ့လီဘာ
ကသံစုဝဲဒီးတံဆိကတီကစုဝဲနဲ့လီ။ စံအီတုလုပုဆါလီဘျတကနဲ့ဘာ
လီဘာစေးတကွာ်။

ဘာလီတံဆိအဂု

ပုလုအဘာနဲ့ကလံကံတံဒီးလီဘျဝဲတခိဒုတခိယဒီးတနီအခိစံဟးဝဲတ
သုဂုလုလုဘာတဖုစံလီအီလုကသံအဝဲအံချးဆါချးကတီဒီးအနီကစံက
ဘာလီဘာစေးကုဝဲနဲ့လီ။

ပုဟုနဲ့ကသံတခိအံအမံ

သရဲသုဖဲမုတြီကီရဲနဲ့ချု မုစုကသံသုဂံဝဲမုဒါခိ

ကသံကလံ (ထူနံသံပျံသံ) အစံ

ကသံတံမုတံဘိတ်ဖိုင်အကလု

- ၁. နီတံတံ
- ၂. ဖီဘုလံအတံ
- ၃. ပျဲခိတံ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

မၤန့ၣ်နီၣ်ဝီၤတၢ်ဝီၤ, ဝီၤဘုလၢၣ်အတၢ်, ပျဲတၢ် သၢကလၢၣ်အံၤအစီၤတခါပျဲသိးသိးဝံၤ တၢ်ဘျးအီၤမုၢ်နီၣ်နီၣ်ဝံၤ, ဖၢနၢၣ်လီၤအီၤလၢ သံးမံယဲယဲ မ့ၣ်အူကဲအပူၤ (သံးခိၣ်ထံ) စ့ၣ်အီၤလၢပလါပူၤပၢၣ်အီၤတနွံဝံၤဒီးနထုးထီၣ်သူအီၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်လိၣ်အဖီခိၣ်နစ့ၣ်အီၤအစ့ၤကတၢၢ်သၢသီဒီးနထုးထီၣ်သူအီၤသ့စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ဖဲနကသူအီၤတဘျီလၢလၢထုးထီၣ်န့ၣ်အထံ, မၤစီၣ်အီၤလၢဘဲအလိၤတစးတစး ဒီးစံၢ်ဖူလီၤအီၤလၢတၢ်ထုၣ်သံပျၢ်သံအဖီခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

မၤစီၣ်ကသံၣ်ထံအံၤလၢဘဲအလိၤတစးတစး ဒီးစံၢ်ဖူလီၤအီၤလၢတၢ်ထုၣ်သံပျၢ်သံ, ထုၣ်ဆိၣ်အလီၢ်တနံၤသၢဘျီ, ဂီၤ ၆:၀၀ နၢ်ရံၣ်တဘျီ, မုၢ်ထုၣ် ၁၂:၀၀ နၢ်ရံၣ်တဘျီ, မုၢ်ဟါ ၆:၀၀ နၢ်ရံၣ်တဘျီတက့ၢ်. စံၢ်အီၤန့ၣ်တူၤအပျဲထီၣ်ခံနွံတူၤသၢနွံဒီးတၢ်ဆါကကိညၢ်လီၤမ့တမ့ၢ်ဘျီဝဲန့ၣ်လီၤ. စံၢ်အီၤတူၤလၢနအိၣ်ဒီးတၢ်သူၣ်မံသးမုၢ်နၢ်လၢတၢ်ဆါဘျီက့ၤလံဂ့ၤမးဆိကတီၢ်အီၤတက့ၢ်.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်ဘၣ်လိာ်ဝဲတၢ်ဆါကလံဆဲးဒီးကဲထီၣ်လီၤဘျီ, ထုၣ်သံပျၢ်သံ, ဖံးဘၣ်တီၢ်တူၤလီၤကဲတၢ်တသံၣ်ပဝံသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါလၢကဲထီၣ်သးသတူၢ်ကလၢဒီးလၢဆါကတီၢ်ဖုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ကဘၣ်လိာ်ဒီးဘျီက့ၤဝဲညီကဒၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်တၢ်ဆါလၢကဲထီၣ်သးယံာ်အနံၣ်လၢအဆံသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဘၣ်လိာ်သနၢ်က့တၢ်ကဘၣ်စံၢ်အီၤယံာ်ယံာ်ထာထာမးကကိညၢ်လီၤဒီးဘျီဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပျဲဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစဲမူဒါခိၣ်

ဟာဖါဆါခီဖျိကလံဆဲး

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကိးလုာ်သူ
- ၂. ဆူတံာ်
- ၃. အံသဉ်ဟီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ကိးလုာ်သူအတၢ်အစီလီၤ ၂၀ ဘး (ခံၣ်ရွဲ), ကျိဘျးလီၤကရဲအိးဒီးချီထီၣ်အီၤထံသာပလီ, ဗျုၣ်အီၤတုၤထံလီၤသံးအိၣ်တုၤထဲတပလီတက့ၢ်. မၤဟ်ဃာ်ဆူအတၢ်ဒီးလိဗုဃာ်အီၤတက့ၢ်. ဆူတံာ်မုၢ်အါန့ၣ်နမၤဆူတံာ်အသံသိလၢနကကျိၤအိၣ်အီၤအဂီၢ်သုဝဲစ့ၢ်ကိးလီၤ. ဝဲနကအိၣ်အီၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ဟံးန့ၢ်ကသံဉ်အချီအံၤတခူးအဂီၢ်, ဟးန့ၢ်ဆူတံာ်တလိၣ်မၤဘဉ်စီၣ်အီၤလၢကသံဉ်ထံ ကျိလီၤအီၤလၢလၢကျိၤကသံဉ်အခိၣ်တယးကွၢ်ဆူတံာ်အသံးကန့ၢ်ထဲစုနခိၣ်တလိၣ်, ဝံးဒီးဖၢန့ၢ်လီၤအံသဉ်ဟီတစဲးတယးကွၢ်အံသဉ်ဟီဝဲအကြးဒီးကျဲကျိဘဉ်လိာ်အီၤဝံးအီၤလီၤအီၤတဘျီဃီတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ဟာဖါဆါခီဖျိကလံဆဲးအဃိန့ၣ်အီၤလီၤကသံဉ်အဝဲအံၤတဘျီတခူး, အီၤကသံဉ်အဝဲအံၤတနံၤအတီၢ်ပူၤသၢဘျီတုၤလလံၣ်ဘျီန့ၣ်တၢ်ဆါကဘျီဝဲဂုၤန့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ကသံဉ်အဝဲအံၤန့ၣ် ဘဉ်လိာ်ဝဲတၢ်ဟာဖါဆါခီဖျိ ဝဲကလံဆဲးအဃိဟာဖါဆါ, ကလံထီၣ်တကးလၢနသးမဲၢ်ခံ, ကလံပျိာ်ထီၣ်လၢနဟာဖါဒီးနဟာဖါဆါကိးဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကျဲအညီကတော်လတော်သူကသံဃ်အဝဲအံၤ

ဖဲနဟာဖါဆါခိဖျိကလံးဆဲး, ကလံးပျိုထီၣ်, ကလံးထီၣ်တကးလၢသးခါခံအဆါကတော်န့ၣ် မၤန့ၣ်ကိးလ့ၢ်သူအတံၢ်သံသိအစီလီၤ ခံၣ်ရဲၤ ကျိဘျးအိးဒီးချိုထီၣ်အိၤလၢထံသၢပလီတက့ၢ်. ယုၣ်အိၤတုၤထံလီၤသံးအိၣ်တုၢ်ထဲတပလီဒီးစိၣ်ဟ်ခုၣ်လီၤကိၢ်အိၤတက့ၢ်. တုၤအခုၣ်လီၤကလၢကလၢနအိၣ်ဘျုးလံန့ၣ် မၤန့ၣ်အိၤပျဲထံခွးတဖျုၣ်အပူၤလၢနကအိၤအဂီၢ်တက့ၢ်. ဟံးန့ၣ်ဆူတံၢ်သံသိထဲစုနၢခိၣ်တလိၣ်, သုကဆီအိၤဝံထိးစဲဘျးထီၣ်အံသံလၢအလီၤဒီးအံၣ်ဘျးယုၢ်လီၤကွံၣ်အိၤခဲလၢ်တက့ၢ်. အိၤလီၤထွဲအခံလၢကသံဃ်အချိုထံတခွးအံၤခဲလၢ်တဘျီဃီတက့ၢ်. ကသံဃ်မ့ၢ်ဘၣ်လိၣ်ဒီးနတံၢ်ဆါန့ၣ် အိၤလီၤကသံဃ်အဝဲအံၤအါကတော်သၢဘျီဒီးတံၢ်ဟာဖါဆါကဘျီဝဲဂုၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဃ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံဃ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစဲမူဒါခိၣ်

၁၁. သူဉ်တၢ်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢသူဉ်တၢ်ဆါအကလုာ်အတၢ်ပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်အမ့ၢ်ဝဲ, သးပူၤထီၣ်အစ့ၣ်တကယၤသူဉ်လီၤ, တၢ်မ့ၢ်တရၤသးကနီၣ်, သူဉ်လီၤမ့ၢ်ဒိၣ်နသဒံၤကျိၤတံာ်တၢ်နမ့ၢ်ထီၣ်ဘီ, ကမၤလီၤ, အတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲအန့ၣ်လီၤ.

နူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၢၣ်

သူဉ်တၢ်ဆါကဲထီၣ်တၢ်ဘီမံာ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘီဟံၣ်ဖျါအကလုာ်

- ၁. သၢၣ်ကီၢ်ကွံၤသၢၣ်အယု
- ၂. သၢၣ်ဆါ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်သၢၣ်ကီၢ်ကွံၤသၢၣ်အယုန့ၣ်စ့ၣ်ဟံၣ်အီၤဒီးထံၣ်ချီမံၣ်တနၤဂီၤခီအထံဝဲန့ၣ်ကျဲလီၤဒီးအံၣ်သၢၣ်ဆါဖဲအိၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၣ်အိၣ်တနံၤ ၃ ဘျီ, တဘျီတခွးတုၤတၢ်ဆါဘျါတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၣ်အမံၤ

သရၢၣ်တံၢ်ပြိနူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၢၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲသရၢၣ်တက့ၢ်.

သူဉ်ညီမဲာ်ထီၣ်ဘီတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. စံာ်ပိလိအထူၣ်တထူၣ် (အလုးတကလုာ်), မုၢ်ဒိၣ်ဟံးန့ၢ်တထူၣ်, မုၢ်ဆံး ၃ ထူၣ်
- ၂. နီၤကွဲအ့ၣ်တါ - ၅ ဘး

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ထဲးန့ၢ်စံာ်ပိလိအထူၣ်ဒီထူၣ်သုယၤစီစီဝံးယဲာ်ဘျးအီၤချီၤလၢသပၤပူၤထၢန့ၢ်လီၤထံ သၢပလီၤချီၤတုၤထံအိၣ်တီၢ်တပလီၤတက့ၢ်. ဝဲန့ၢ်ချီၤအီၤကလၢာ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်ထၢန့ၢ်လီၤ နီၤကွဲအ့ၣ် ၅ ဘးန့ၢ်တက့ၢ်. ဟ်ခုၣ်လီၤဝံးအထံန့ၢ်တ့ၢ်န့ၢ်လီၤလၢပလီၤပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတဘျီကသူထံနီၤတၢ်ဖိ ၄ ဘ့ၣ်, အီၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီတုၤ တၢ်ဆါဘျီတက့ၢ်. လီၤဆီဒုၣ်တၢ်ထဲပုၤသးပုၤအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်တံၣ်ပြီၤပုၤယၤကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချၢ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲသရၣ်တက့ၢ်

သူဉ်ညီမဲာ်ထီၣ်ဘီတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နီၣ်မံဆျၢၣ် (မ့) နီၣ်မံခု - ၁ စံာ်
- ၂. နီၤကွဲအ့ၣ်တါ (မ့) အံၤသုၣ်ဆါ - ၂၅ ဘး
- ၃. ထံ - ၅ ပလီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ထဲးန့ၢ်နီၣ်မံၤဆျၢၣ်ဒီးခိၣ် သ့ယၤအိၤစီစီဝံၤယဲၣ်ဘျးအိၤထၢန့ၢ်လီၤထံ ၅ ပလီၤယုၣ် လီၤသံးဟံၣ်တၢ်ထဲတပလီၤ, ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအကလၢၣ်ထီၣ်အခါန့ၢ်ထၢန့ၢ်လီၤနီၤကွဲအ့ၣ်တၢ် တက့ၢ်. ဟံၣ်ခၣ်လီၤအိၤဝံၤထၢန့ၢ်လီၤအိၤလၢပလီၤပူၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၣ်သိးပုၤအိၣ်ထံၣ်ခါအသိး နအိၣ်ကဲၣ်ဂ့ၤတခါန့ၢ်လီၤ, နအိၣ်မ့ၢ် လၢကဲတခါခါအိၣ်ကဲၣ်လၢအသိၣ်ကွၢ်ကွၢ်တက့ၢ်. အိၣ်အိၣ်တုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်တံၢ်ပြီၣ်ပုၤယၤကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တက

သ့ၣ်တၢ်ဆါအကလၢၣ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖိၣ်အကလၢၣ်

- ၁. ရၢၣ်ထူၣ် (ပေပင်) အလၢၣ် ၁ ပီၢ်
- ၂. ကနဲစီ
- ၃. အံၤသ့ၣ်ဖဲအကြး မ့တမ့ၢ်
- ၁. တက့ၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်သံၣ်သိ (ကိက့ၢ်သ့ၣ်) ၃ ဖျၢၣ်
- ၂. အံၤသ့ၣ်ထံ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

(၁) ဟံးန့ၢ်ရၢၣ်ထူၣ်အလၢၣ် လိယုၣ်တီၢ်ကမူၣ်အိၤဝံၤပၤယုၣ်ဒီးကနဲစီဝံၤကၢၢ်ကိၣ်လိၣ်အိၤ တဖျၢၣ်ဖိတဖျၢၣ်ဖိထဲမးတီၢ်ဝၣ်ခဲတဖျၢၣ်တဖျၢၣ်တက့ၢ်.

(၂) ဟံးန့ၢ်တက့ၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်အသံၣ်သိသၢဖျၢၣ်ဝံၤစ့ၣ်လီၤအိၤလၢအံၤသ့ၣ်ထံအကျိၤသၢသိဝံၤ ထုးထီၣ်သ့ၣ်လီၤအိၤတကဘျးတကဘျးဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်ဟံၣ်ယုၣ်ဒီးအချ့ဘၣ်. လိယုၣ် တီၢ်ကမူၣ်အိၤတက့ၢ်.

၉၈ လီၢ်ကစီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတနံၤ ၃ ဘျီ, ဂီ, မုၢ်ထူၣ်, ဟါတဘျီ, တဘျီတဖျၢၣ် တုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်. အီၤလီၤကသံၣ်တခိၣ်အံၤဝံၣ်အဆါတခိၣ်အီၤအဆါတ ခိၣ်ရံၢ်ဝံၣ်အီၤလီၤအီၤတဘျီနီၣ်တၢ်လၢဖးထံခွးတဘျီတက့ၢ်. မၤအီၤန့ၣ်အသိးတ ဘျီဃီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်စဲသရၣ် စီၤစ့ၣ်တ့ၣ်, သးနံၣ် ၅၀ နံၣ်, နီၣ်ဖိဖကဝီ, ကဝီဒု ၇ , ဟံၣ်နီၢ်ဂံၢ် ၆၈, လၢအပူၤကွံၣ်ပူၤယၢ်ကီၢ်ရၣ်, ခိၣ်တဃာ်ဟံၣ်ကဝီ, ကျီၣ်ထံၣ် သဝီ, နီၣ်ဖိကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်အုၣ်သးလၢယါဘျီပုၤအိၣ်အါန့ၢ်အ ဂတဆံလံန့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်သထူၣ်ကီၢ်ရၣ်

သူၣ်ညိးတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်ကီၢ်ကွံၣ်သ့ၣ်
- ၂. အံၤသ့ၣ်ဆါ

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်သ့ၣ်ကီၢ်ကွံၣ်သ့ၣ်အသံသိ ၂၅ ဘးဖၢန့ၣ်လီၤလၢသပၤပူၤဒီးထၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပလီ, ယုၣ်လီၤသံးဟံၣ်တ့ၢ်ထဲတပလီတက့ၢ်. ဝံၣ်ဖဲန့ၣ်အခါထၢန့ၣ်လီၤအံၤသ့ၣ်ဆါဖဲအ ကြးတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤလၢပုၤဖိသၣ်အဂီၢ်အိၤအိၤခွးတတ်, လၢပုၤနီၢ်ဒိၣ်အဂီၢ်တခိၣ်အိၤ
တဘျီ ၁ ခွး, အိၤတနံၤ ၃ ဘျီတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

အိၤနီၣ်- ဖဲအိၤကသံၣ်ခါကဘၣ်ဒုၣ်အိၣ်သိ, ထီးညၣ် ,မိၢ်ဟဲသၣ်, သံး, မိၢ်, တကး
ဘၣ်ကဘၣ်ပလီၢ်သးလၢကဖုတၢ်ဆါမ့ၢ်အိၣ်န့ၣ် အိၤအိၤလၢအိၣ်တၢ်အိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်
တက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်ဖါထုၣ်သထုၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရူၢ်, တၢ်အုးခံသဝီ
ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝံၣ်စဲသရၣ်တက့ၢ်.

ကမီၤလီၤကသံၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုၢ်

- ၁. နီၣ်ထးဘ့ၣ်
- ၂. လုၢ်ခၣ်သၣ်
- ၃. ဒီးကၣ်သၣ်
- ၄. ကွဲစီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

တၢ်မံၤတၢ်သၣ်လၢထးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမၤန့ၢ်အိၤအစီၤပုၤသိးသိးဒီးလိယုၤအိၤယုၤ
ဝံၤတၢ်ကမူၣ်အိၤပၢၤယုၣ်ဒီးကွဲစီန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအိၤတဘျီနီၣ်တဖိ ၁ ဘ့ၣ်, အိၤတနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီၤတဘျီဟါ
တဘျီတုၤအပွဲထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်ဖါထုၣ်သထူၣ်ကီၢ်ရၣ်, ဘံလ့ကီၢ်ဆၣ်, တၤအးခံကရၢ်, တီၤအးခံသဝီ
ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တဂၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

တၢ်ဘီမံၢ်ကသံၣ်ဖီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘီမံၢ်ဖီၣ်အကလုာ်

- ၁ .သၣ်ကီၢ်ကွံသၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၂. ဖဲးဖဲးဘီ
- ၃. နီၣ်ဂီၤတပျီၢ်ဂီၤဂံၢ် - ၁ ပီၢ်
- ၄. ဝၣ်လၣ်ဘီ,အဂံၢ် (ဝၣ်ဘီ)- ၁ ပီၢ်
- ၅. နီၣ်ကွီးဘံၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၆. သ့ၣ်အိးသၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၇. ကီၢ်ဝဲၣ်ဖီ
- ၈. ကွီၤလိဒံၣ်အမုၢ်ဂီၤ - ၁ ပီၢ်
- ၉. ခွီးတရးဘ့ၣ်
- ၁၀. မးအံးသၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၁၁. ကျးအုၣ်ဘ့ၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၁၂. ပသွဲဝါ
- ၁၃. ယဲယီၢ်သၣ် (ဘီၣ်သိၣ်မဲၢ်ချံ)- ၁ ပီၢ်
- ၁၄. နဲးဂံၢ် - ၁ ပီၢ်
- ၁၅. တရူသၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၁၆. မါနးသၣ် - ၁ ပီၢ်
- ၁၇. တယၤသၣ် - ၁ ပီၢ်

- ၁၈. ဖိဂံခိဉ် - ၁ ပီ
- ၁၉. ဇီးကဉ်ဘုဉ် - ၁ ပီ
- ၂၀. ဖိပုဂံ - ၁ ပီ
- ၂၁. နိဉ်ထးဂံ - ၁ ပီ
- ၂၂. မိကဲသဉ် - ၁ ပီ
- ၂၃. ပျီယုဂံသဉ်ချံ - ၁ ပီ
- ၂၄. နိဉ်နာသံလဉ်,အဂံ - ၁ ပီ

တၢ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိုအကျဲ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိခဲလၢဟ်ဖျိဉ်တဖၣ်အံၤ လိအိၤလၢမုၢ်ဃုဃုဝံထၢန့ၣ်လၢသ ပၤပူၤထၢန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပူ, ဃုဉ်လီၤသံးဟ်တၢ်ထဲတပူတက့ၢ်. ဝံဟ်ဃုဉ်လီၤထၢန့ၣ်လၢ ပလီုပူၤ ကလံၤတံာ်အလီၢ်တက့ၢ်. ခဲလၢဟ်ဖျိဉ်ဝံလိအိၤလၢမုၢ်ဃုဃုဝံ ဇီးချီၤပါဃုဉ်ခဲ လၢကတုၤလၢအလီၤသံးအိဉ်တၢ်သၢခွးတခွးဝံလီၢ်ခံ ဟ်ဃုဉ်လီၤလၢပလီုပူၤတဖျဉ်တဖျဉ် ဝံဇီးအိၤအိၤတနံၤသၢဘျီ, အိတဘျီတခွး နဖံးဘုဉ်ကလီၤဝါဝဲဇီးန့ၣ်ချံသုဉ်တဖၣ်လီၤ ဝါစ့ၢ်ကီးဝဲဒုဉ်ခဲလၢလီၤ ကသံဉ်သုဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲအဝဲအံၤ မၤသံစ့ၢ်ကီးဇီးတၢ်အယုၤအယၢ် ခဲလၢကယဲၢ်အိဉ်လၢန့ၣ်သုဉ်တဖၣ်အဂံၢ်တံာ်ခဲလၢလီၤ.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိုအကျဲ

ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအိၤတနံၤ ၃ ဘျီတဘျီ ၁ ခွးတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်. ကသံဉ်တခိဉ်အံၤတမုၢ်ထဲတၢ်ဆါတကလုာ်ဇိၤဘုဉ်ဘျီစ့ၢ်ကီးတၢ်ဆါလၢဘုဉ်ဃးတၢ် ဆါအိဉ်ဇီးအဂံၢ်တဖၣ်အါကလုာ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စိၤထံဖိကျို ဖၣ်အဉ်ကီၢ်ရုဉ်ကသံဉ်သုဉ်ဂံၢ်ဝဉ်စဲသရၣ်တစိၢ်တလီၢ်မံၤလးဒဲ ကဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142

၁၀၂ လီၢ်ကစိၤကညိၢ်ဖိအတၢ်သုဉ်ညါထူလံၤ

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ်

ကမိဒိၣ် (ကမိလီၤ)

ကသုၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

၁. လီၤလူးမုၢ်

၂. ကွဲစီ

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်လီၤလူးမုၢ်သံသိအစီၤလီၤတပီၢ်, ကျိၤဘျးလီၤအိၤပြီၤဒီးလိယုအိၤတုၤအယုတစုတက့ၢ်. တၢ်ဘျးအိၤ မၤန့ၢ်ထဲအကမုၢ်ကျဲကျိၤအိၤဒီးကွဲစီပံာ်ဖဲအကြးဝံၤဟံၤဃာ်အိၤလၢပလီၤပူၤလၢအခိၣ်ဟံၤလဲၢ်ဒ်သိးနထူးထီၣ်အိၣ်အိၤကညီအဂီၢ်န့ၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပုၢ်မုၢ်ဂုၤသးစၢ်မုၢ်ဂုၤဟံးန့ၣ်ကသံၣ်အံၤပျဲနီၤတၢ်ဖိတဘျၣ် ကျဲယုာ်အိၤဒီးသံးခိၣ်ထံလၢခူးဖိတတ်တက့ၢ်. အိၤအိၤတနံၤခံၤဘျိပျဲထီၣ်တနံၤမုၢ်တဘျါဂုၤဖဲဘၣ်န့ၣ်ဆဲးအိၤကဒီးအိၤဆူညါတနံၤသုၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပုၤလၢအဒိၣ်ကမိဒိၣ်သုၣ်တဖၣ်န့ၣ်အနီၢ်ကစၢ်လီၤဘျး ဟးတကဲအါဘၣ်, ပုၤတနီၤန့ၣ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါအံၤတစီၢ်တလီၢ် ဒီးတနီၤန့ၣ်တူၢ်ဘၣ်ဝဲဖးယံာ်ဖးထၢအိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤသုၣ်တဖၣ်အံၤမုၢ်အိၤကသံၣ်အဝဲအံၤ ဒ်ကသံၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအသိးန့ၣ် ကဘျါကျဲဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သုၣ်ဖဲလၢမုၢ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ်ကသံၣ်သုၣ်ဂံၢ်ဝဲစ့မူဒါခိၣ်

ဘျားဒဲင်ကီရ်ရှင်

သုန်လီကမီလီတင်ဆါ

ကသံဉ်တင်မုာ်တင်ဘိဟ်ဖျိုင်အကလုာ်

၁. ဖီဒိုင်ဒုဖံး

၂. ကမဖံး

၃. နိဖံး, သုန်နာမုအကပိသုအဖံးသု

၄. စုန်ဖံး

၅. တုန်တိာ်မုာ်

၆. ကရိုင်သီဂံာ်

၇. ဖီကွီစီး

၈. ဖီပုာ်ဂံာ်

၉. သုန်ကဖုတံာ်

၁၀. သုန်ခးဟုးကးလဲ

တင်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိအကျဲ

ကသံဉ်တင်မုာ်တင်ဘိဟ်ဖျိုင်တဖဉ်အံးဟံးန့တခါအစီပုးသိးသိးချီအီထံသးခွး
ဟ်တုာ်တခွး (သးပုတပု) တကုာ်

တင်သုကသံဉ်အကျိအကျဲ

အီအီတဘျီတခွးတနံးသးဘျီ ဂီ, မုာ်ထုဉ်, ဟါတုးနတင်ဆါဘျီတစုတကုာ်
တိာ်နီဉ် - ကသံဉ်တခိအံးဖဲနချီအီအခါပိာ်မုာ်ဟဲဘျးတဂုးဘဉ်, ဒီးဖဲပိာ်မုာ်ချီအခါစုာ်
ကီးပိာ်ခွါလဲဘျးတဂုးစုာ်ကီးဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်ဖဲအီအဆါကတီာ်အီဃုာ်ဒ်သိးသိးသုလီ
တင်အုဉ်အဆါတအိဉ်ဘဉ်.

ပုးဟုဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံးအမံး

ထုဘီ ဘျားဒဲင်ကီရ်ရှင်, ထါမဟုဉ်ဖဲကပိး

၁၂. ကဗုတော်ဆါအကလုာ်

တၢ်လၢကဗုတော်ဆါအကလုာ်အပနီၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, အိၣ်တၢ်တန့ၢ်ဘၣ်, တၢ်သိ, တၢ်ဆံၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဟုးလၢကး, ဆါမ့ၢ်ဒိၣ်ဘျီလီၤ, ဘျီထီၣ်လၢအုၣ်ခၢ်, ဘျီကီၢ်ထီၣ်လၢအဆံၣ်, ဟၢဖါဆါထီၣ်ဘိ, သးပူၤထီးဆါ, အပူၤလီၢ်မ့ၢ်ကဲထီၣ်ဘျီလီၤဟံး ယုာ်လၢအသ့ၣ်, နကဗုတော်ဆါမ့ၢ်အိၣ်ဒီးအပူၤလီၢ်တခါန့ၢ်ဆါဆဲးဖျါထီၣ်လၢနဆဲးမ့ၢ် ကဆူးမ့ၢ်အပူၤလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လၢအစ့ၣ်တကယၤန့ၣ်ဆါလၢအစ့ၣ်တကယၤဒီးမ့ၢ်အိၣ်လၢအ ထွဲတကယၤန့ၣ်ဆါထီၣ်လၢအထွဲတကယၤအပနီၣ်တဖၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ပျၢ်ယၤကီၢ်ရ့ၣ်

ကဗုတော်ဆါဒီးသးတၢ်ဆါအဂီၢ်
ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံးဖျါအကလုာ်

- ၁. တယီၣ်ခၢ် - ၃ ဘး
- ၂. လီၤတလီၤမ့ၢ် - ၁ ဘး
- ၃. ကယီၢ်ဂံၢ် - ၁ ဘး
- ၄. မကြၢ်ဂံၢ် (အိးန့ၣ်ပင်, ဆေးရိုးပင်) - ၁ ဘး
- ၅. ကနဲစီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟံးဖျါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလိယုာ်တီၢ်ကမူၣ်အီၤမ့ၢ်ဝံၤယါယုာ်ဒီးက နဲစီဝံၤမၤဖျါအီၤထဲမိၢ်ဂံၢ်ဖိအချံၣ်တဖျါတဖျါဟံးယုာ်အီၤလၢတၢ်ကဒုးအဖီလၢတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခါအံၤအီၤဂီၤတဖျါ, ဟါတဖျါတန့ၣ် ၂ ဘျီတတုၤနတၢ်ဆါဘျီတ စုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စ့မူဒါခိၣ်

ကလံၤဆဲးကဗုတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. တၢ်ခၣ်ဖိဒီး (ငနံၣ်လါ)
- ၂. ဖီသယီ
- ၃. တအု
- ၄. ပူလံဒီး
- ၅. ဖီဘုလၣ်
- ၆. မိၣ်ဂံၢ်ဖိ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၣ်အီၤအစီၤ ၅ ဘးပျဲသိးသိးဖါ န့ၣ်လီၤလၢသပၤပူၤဒီးဖါန့ၣ်လီၤထံ ၃ ပလီၤဗ့ၣ်အီၤတုၤထံအိၣ်တ့ၢ် ၂ ပလီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤအီၤတဘျီလၢဖးထံခွးတဘျီ, အီၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီၤ တဘျီ, ဟါတဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စ့မူဒါခိၣ်

ကဗုတ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအကလုာ်

၁. ပူလံသဉ်
၂. ဖိတယီအလဉ်
၃. မရဲဉ်တဝီ (လီၤတလီၤမုၢ်)
၄. သယီတံာ်
၅. နီဉ်ဖိဉ်
၆. နီဉ်ဂံာ်ခိဉ်
၇. ဖိဘုလဉ်တံာ်
၈. တအုဆူတံာ်
၉. တကီၤကးအဂံာ်
၁၀. မိၢ်ဂံာ်ဖိ
၁၁. ကနဲစီ

တၢ်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံာ်ဖျိဉ်အကလုာ်သုဉ်တဖဉ်အံၤဟံးန့ၢ်အီၤတခါဒီးတခါအစီၤ ပျဲသီးသီးလိယုတီၢ်ကမုၢ်အီၤဝံၤပါယုဒီးကနဲစီကကိဉ်လိဉ်အီၤထဲမးတီၤသဉ်အချံ တဖျဉ်တက့ၢ်. ဝံၤဟံာ်ယုထီအီၤလၢတၢ်ကလုာ် ၃ သီမးထၢန့ၢ်က့ၢ်အီၤလၢပလီၤလၢက လံၤတံာ်အလီၢ်တက့ၢ်

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိဉ်အံၤပျဲနီၢ်ဒီးအဂီၢ်ဟ့ဉ်ဒုးအိတဘျီ ၄ ဖျဉ်တနံ ၃ ဘျီတုၤတၢ်ဆါ ဘျီတစုတက့ၢ်.

ထီၢ်နီဉ် - ပူလံသဉ်ဒီးမိၢ်ဂံာ်ဖိချံခံမံၤအံၤန့ဉ်ဘဉ်တ့ၢ်န့ဉ်ထဲကသံဉ်အကတဖဉ်လွံၢ်ပူ တပူလီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တဂၤအံၤအမံၤ

စီၤဟဲၤရှၢၣ်မူၤ နီၣ်ဖိသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်, အဝဲယါဘျါကဖုတၢ်ဟါလၢသ့ၣ်
ဂံၢ်ဝၣ်စဲန့ၣ်သ့ၣ်ဒၣ်ကသံၣ်အံၤဒိတကတီၢ်ညါလီၤ.

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရှၢၣ်

ကဖုတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟံၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ထံၣ်ကဖုတၢ်
- ၂. တက့ၢ်ဝါသၣ်
- ၃. နီၣ်က့ၢ်ဘၣ်
- ၄. ဒီးဒူးဘီ
- ၅. ကျိၣ်ဝါမုၢ်ဂံၢ်
- ၆. ခံၣ်ခူၣ်ဂံၢ်
- ၇. သယီတံၢ်
- ၈. မဲၣ်တရူးတံၢ် (ပိာ်တခါး)
- ၉. သ့ၣ်ထံၣ်န့ၣ်ထံ
- ၁၀. ဖိထီၣ်ဒ့ၣ်
- ၁၁. ဖိဂံၢ်ခိၣ်
- ၁၂. သ့ၣ်ယုာ်ဝါ
- ၁၃. ဒီးကၣ်ဘ့ၣ်
- ၁၄. ခွဲၣ်ဘ့ၣ်
- ၁၅. နဲးဂံၢ်
- ၁၅. သ့ၣ်ပဟံၣ်လၢ
- ၁၆. ဟီၣ်ကအးတံၢ်
- ၁၇. သ့ၣ်ကဖုတၢ်

၁၀၈ လီၢ်ကစီၤကညိမိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၢ်အီၤအစီၤပျဲၤသိးသိးထၢန့ၢ် လၢသပၤပူၤဒီးထၢန့ၢ်လီၤထံသၢပူၤ, ဃုာ်လီၤသံးဟံးတၢ်တပူၤတက့ၢ်. တကးဘၣ်နမ့ၢ် အဲၣ်ဒီးလၢအကမူၢ်တခီဟံးန့ၢ်အစီၤပျဲၤသိးသိးလိယုတၢ်ကမူၢ်အီၤယါယုာ်ကၢကိၣ်လိၣ် အီၤတဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ထဲသိးမးတီၤချံတဖျၢၣ်ဝံၤဟံးအီၤလၢပလီၤကလံၤတံၢ်အလီၢ်တက့ၢ်

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမ့ၢ်လၢအထံန့ၢ်အီၤအီၤတဘျီ ၁ ခွးတနံၤ ၃ ဘျီ, ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ် မ့ၢ်လၢအဖျၢၣ်တခီအီၤတဘျီ ၁ ဖျၢၣ်တနံၤ ၃ ဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တကတစီၢ်တလီၢ်ခဲၣ် လးဒဲကဝီၤ, zone A : A1, Ho# :142

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

ကဗုတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်တၢ်ကွဲၤအဂံၢ်
- ၂. တၢ်ဖးဒံၣ်အဂံၢ်
- ၃. နးတီၢ်စ့အဂံၢ်
- ၄. တယီၢ်အတံၢ်
- ၅. ကွဲၤစီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်သ့ၣ်တၢ်ကွၢ်အဂီၢ်, တၢ်ဖးဒိၣ်, နးတီၢ်စ့, သယံတီၢ် တဖၣ်တက့ၢ်. သ့က ဆီၣ်ကွံၣ်အီၤ ကျိၤဘျးလီၤအီၤဝံၤလိယုအီၤတက့ၢ်. တၢ်မ့ၢ်အယုဒီးတီၢ်ဘျးအီၤ, ဂုၤကမ့ၢ် အီၤဂုၤတက့ၢ်. ပံးန့ၢ်ကသံၣ်အကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တခါပျဲသိးသိး (အဒိ- တ ဘးစုၣ်စုၣ်) ကျိၤကျိၤလီၤယုၣ်အီၤဒီးကွဲစီဖဲအကြးဒ်သိးနကၢ်ကိၣ်လိၣ်အီၤကကျိၤအဂီၢ်န့ၣ် တက့ၢ်. နကျိၤကျိၤအီၤဝံၤဒီးကၢ်ကိၣ်လိၣ်အီၤအဖျၢၣ်ဖိထဲစုဆၣ်ခိၣ် တဖျၢၣ်ဖိတဖျၢၣ်ဖိဒီး ဖၢန့ၣ်ပာ်ယၢ်အီၤလၢကိၣ်အီၤအပူၤမ့ၢ်တမ့ၢ်ပလါအပူၤလၢအလျၢၣ်ကလံၤတက့ၢ်.

တၢ်သူအီၤအကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပျၢ်အဂီၢ်န့ၣ်အိၣ်အီၤဂီၤတဖျၢၣ်ဟါတဖျၢၣ်ကိးနံၤဒဲးတုၤအပျဲထီၣ်သာလါအ စ့ၤကတၢ်မးကဖုတၢ်ဆါကဘျါဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. အိၣ်အီၤတုၤလၢကဖုတၢ်ဆါအံၤဘျါဂုၤဂုၤ ဒီးဆိကတီၢ်ကွံၣ်အီၤတက့ၢ်.

ဘၣ်လိၣ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပုၤလၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကဖုတၢ်ဆါ အိၣ်တၢ်မးတန့ၢ်ဘၣ်, အိၣ်တၢ်ဟဲတန့ၢ်ဘၣ် ဒီးအဟၢဖါဆါ ဟၢဖါကီၢ်အူအိၣ်တမ့ၢ်အိၣ်တသ့ထီၣ်ဘိလၢအန့ၣ်ယံၣ်လါအါတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်အိၣ်က့ၤကသံၣ်အဝဲအံၤဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်ဒ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအသိးဒီးအတၢ်ဆါကဘျါ က့ၤဝဲဂုၤဂုၤန့ၣ်လီၤ.

တီၢ်နီၣ်- ပုၤလၢအိၣ်ဒီးကဖုတၢ်ဆါတက့ၤန့ၣ်ဒ်သိးအတၢ်ဆါကဘျါက့ၤချ့ချ့ အဂီၢ်ကဘၣ် အိၣ်တၢ်အိၣ်လၢအကပုၣ်, တၢ်အိၣ်အကလၢ, တၢ်အိၣ်လၢတဟဲဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တ က့ၢ်. ဟးဆွဲးတၢ်အိၣ်လၢအဟဲ, တၢ်အိၣ်လၢအကီၢ်ဒိၣ်တလၢ, တၢ်အိၣ်လၢအကီၢ်အ မးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲ မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ဒါခိၣ်

ကဗုတ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. နိမုၢ်ဘုၣ် - ၁ ပီၣ်
- ၂. နိခွါဘုၣ် - ၁ ပီၣ်
- ၃. သယီသံသိအတၢ် - ၅ ရွဲ
- ၄. ထံ- ၃၀ ပလီ
- ၅. ကွဲစီ- ၂ ပလီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်အကျိၤအကျဲ

ကျိၤန့ၢ်နိမုၢ်အတၢ်တပီၣ်, နိခွါအတၢ်တပီၣ်, သယီသံသိအတၢ်ယဲၣ်ရွဲ သ့ကဆီ အိၤဒီးကျိၤဘျးအိၤတဖဲဖိတက့ၢ်. ချီထီၣ်အိၤလၢသပၤဖးဒီးတဖျၢၣ်အပူၤ လူထီၣ်ထံအ ပလီသဆံ, ယုၣ်အိၤတုၤထံလီၤသံးအိၣ်တ့ၢ်အပလီတဆံဒီးစိၣ်လီၤအိၤ, ဟ်ခုၣ်လီၤအိၤ ဒီးပျၢ်န့ၢ်ထဲအထံဆံဆံတက့ၢ်. ထၢန့ၢ်လီၤကွဲစီခံပလီဒီးကျဲကျိၤယုၣ်အိၤတပူၤယီတုၤအ ဘၣ်လိာ်တက့ၢ်. နမုၢ်အဲၣ်ဒီးမၤအိၤစ့ၤန့ၢ်အအံၤဒီးမၤစ့ၤလီၤကသံဉ်အတၢ်ထီၣ်တၢ်စီၤသ့ ဝဲလီၤ. ဖဲလဲၣ်ဂ့ၤကသံဉ်အဝဲအံၤန့ၢ်ယုၣ်အိၤသၢခွးတခွးလၢနကအိၤအိၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူအိၤအကျိၤအကျဲ

သးပျၢ်အဂီၢ်န့ၢ်အိၤအိၤတဘျီပျဲထံအိၤခွးတဖျၢၣ်ဒီးအိၤတနံၤသၢဘျီထီၣ်ဘၣ်တ လါဒီးတၢ်ဆါကဘျါဝဲန့ၢ်လီၤ. အိၤကသံဉ်အံၤတုၤလၢနအိၣ်တၢ်အကိၤအမးတၢ်အဟဲ အဟီၤန့ၢ်တစုဆိကတီၢ်ကွံၣ်အိၤတက့ၢ်.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ကသံဉ်အဝဲအံၤန့ၢ် မၤဆိၣ်ထီၣ်ကိၤထီၣ်က့ၤကဖုအပူၤလီၤဒီးမၤဘျါက့ၤဝဲတၢ်ဆါ.

ပျၢ်ဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲ မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ဆူၣ်ချ မၤစၢၤကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲၣ်စ့မုၢ်ဒါခိၣ်

ကဖုတ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဒီးကဉ်ဘုၣ်
- ၂. သယံတံာ်
- ၃. ကွဲစီ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ဒီးကဉ်ဘုၣ်အစီၤလီၤယဲၤရွဲၤ, သယံသံသိတရွဲၤ သုကဆီအီၤဒီးမၤလီၤဘျဲးအီၤတစးဝံၤခါထီၣ်အီၤလၢသပၤပူၤလူထီၣ်ထံ ၆ ပလီ, ယုၣ်အီၤတုၤထံလီၤသံးအိၣ်တုၢ်ခံပလီဒီးစိာ်လီၤကွံာ်အီၤတက့ၢ်. ပျဲၣ်ကွံာ်အီၤဒီးဟံးန့ၢ်ထဲအထံဆံ့ဆံ့တက့ၢ်, ဟံးန့ၢ်ကွဲစီသၢရွဲၤ, လူန့ၢ်အီၤလၢကသံဉ်အပူၤ, ကျဲကျိၤအီၤတုၤအဘၣ်လိာ်ဂုၤဂုၤဝံၤပာ်ဃာ်အီၤလၢပလီပူၤတက့ၢ်. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤအီၤအါဒီးမၤအါထီၣ်ကသံဉ်အနီၣ်ဂံၢ်, နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤအီၤစ့ၤဒီးမၤစ့ၤလီၤကသံဉ်အနီၣ်ဂံၢ်သ့ဝဲန့ၢ်လီၤ. ဖဲလဲၣ်ဂုၤခါအီၤသၢခွးတခွးထီၣ်ဘိသ့ဝဲလီၤ.

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပျဲၣ်အဂီၢ်န့ၢ်အီၤကသံဉ်အဝဲအံၤတဘျီထံအီၤခွးတခွး, အီၤတနံၤသၢဘျီထီၣ်ဘးတနံၤဒီးတၢ်ဆါကဘၣ်လီၤဆီဝဲန့ၢ်လီၤ. တၢ်ဆါမ့ၢ်တဘျီဂုၤဂုၤဖဲဘၣ်ဒီးဆဲးအီၤကဒီးဆုညါတနံၤခံနံၤဒီးကဘျီဝဲဂုၤဂုၤန့ၢ်လီၤ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ကသံဉ်အဝဲအံၤန့ၢ်ကဟ့ၣ်ထီၣ်က့ၤကဖုအဂံၢ်အဘါဒီးမၤကိၤထီၣ်က့ၤကဖုအပူၤလီၤဒီးကမၤဘျီက့ၤဝဲကဖုအပူၤလီၤကယီကယီတုၤလၢအဘျီတစုန့ၢ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဝဲ မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ဆုၣ်ချ့ၤမၤစၢၤကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲမုၢ်ဒါခိၣ်

ဘျားဖဲင်ကီရ်ရှင်

ကဗုတင်ဆါ

ကသံဉ်တင်မုာ်တင်ဘိဟ်ဖှိဉ်အကလုာ်

- ၁. ဖီခဉ်
- ၂. တယီခဉ်ထီ
- ၃. တယီခဉ်
- ၄. ကနဲစီ
- ၅. တယီအိဉ်

တင်ဒုးကဲထီဉ်ကသံဉ်အကျိအကျဲ

ကသံဉ်တင်မုာ်တင်ဘိဟ်ဖှိဉ်သုဉ်တဖဉ်အံးဟံးန့ဉ်အီတခါအစီပုးသိးသိးလိလု တီကမုဉ်အီပံးပါလုာ်အီဒီးကွဲစီကကိဉ်လိဉ်အီထဲမးတီခွဲတဖျဉ်တဖျဉ်တက့ာ်.

တင်သူကသံဉ်အကျိအကျဲ

ပုးဖီသဉ်န့ဉ်ဘဉ်ဒုးအီအီတဘျီတဖျါ မ့မ့ပုးသးပုာ်တဘျီ ၃ ဖျဉ်တနံးသောဘျီ, ဂီ, မုာ်ထုဉ်, ဟါတုးနတင်ဆါဘျီတစုတက့ာ်.

တီနီဉ် - ဖဲနအီအါတဘဉ်အိဉ်မိာ်ဟဲသဉ်ဘဉ်

ပုးဟ့ဉ်ကသံဉ်တခိဉ်အံးအမံး

ထုဘီ ဘျားဖဲင်ကီရ်ရှင်, ထါမဟ့ဉ်ဖဲကဝီ

ဣပျဉ်ယၤကီၢ်ရၢၣ်

သးတၢ်ဆါအကလုာ်

တၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

၁. ပသွဲဝါချဲတဖျဉ် ၁ ပီၢ်

၂. ကနဲစီ ၁ ပီၢ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်ပဝါန့ၢ်အဲးကွၢ်အဘျဉ်ကိးတိုၣ်ဒဲးဝံးဆဲးဖျိအီၤသၢဆူကိးတိုၣ်ဒဲး, ဟံးန့ၢ်တၢ်အလၢအဂ့ၤကဆိတဖျဉ်ဖဲအတြီၢ်ကနဲစီတပီၢ်ဒီးပသွဲဝါတပီၢ်ထၢန့ၢ်ယုာ်အီၤတပူၤဃီတက့ၢ်. ဝံးဟ်ဃာ်အီၤ ၄၅ သီတဘၣ်မၤဟူးမၤဝးအီၤနီတမံၤတဂ့ၤ, ကီၣ်အအခိၣ်ကးကဘၣ်မ့ၢ်ကလံာ်တံာ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤနဟ်အီၤ ၄၅ သီမ့ၢ်ပျဲထီၣ်နအီၤသ့ ဘၣ်ဆၣ်နကဘၣ်အီၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, ဂီတဘျီ, ဟါတဘျီ, တဘျီန့ၢ်ဘၣ်အီၤအီၤနီၣ်တၢ်အီၤကသူထံတတ်ဒီးပသွဲဝါအချဲသၢတိုၣ်တုၤနတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်. ဘၣ်ဆၣ်နမ့ၢ်အီၤပျဲထီၣ်တနံၤန့ၢ်နကသ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်လီၤဆိကမၤအသးဒီးန့ၢ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ် စီၤစ့ၣ်တ့ၣ်, သးနံၣ် ၅၀ နံၣ်, နီၣ်ဖိဖဲကဝီၤ, ကဝီၤဒု ၇ , ဟံၣ်နီၢ်ဂံၢ် ၆၈, လၢအပူၤကွံာ်ဣပျဉ်ယၤကီၢ်ရၢၣ်, နီၣ်တဃာ်ဟီၣ်ကဝီၤ, ကီၣ်ထၣ်သဝီ, နီၣ်ဖိကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်အုၣ်သးလၢယါဘျါပုၤအိၣ်အါန့ၢ်အကတဆံလံန့ၢ်လီၤ.

၁၃. ဖုံးဘွဲ့တံဆိအကလုာ်

တံလံဖုံးဘွဲ့တံဆိအကလုာ်အတံပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲဒၣ်လံပထံၣ် အီၤသ့ဒီးတကလုာ်ဒီးတကလုာ်ဖျါထီၣ်လီၤဆီလိာ်အသးန့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ပျံာ်ယံၤကီၢ်ရ့ၣ်

တံဝါလီၤတံဆိ

ကသံၣ်တံမ့ၢ်တံဘိာ်ဖိၣ်အကလုာ်

၁. အ့ၣ်ကရံးတံ (ဧကရၤစၢ်) အဂံၢ်သံသိ

၂. နီၣ်က့ၢ်အ့ၣ်တါအစီၤတပီၢ်

တံဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်အ့ၣ်ကရံးတံကျိၤဘျးအီၤဝံၤဖၢန့ၣ်လီၤအီၤလံသပၤပူၤထါန့ၣ်လီၤထံဝံၤထါ န့ၣ်လီၤနီၣ်က့ၢ်အ့ၣ်တါဖဲအကြးလိာ်သးဝံၤဃုၣ်လီၤသံးအီၤတုၤအထံအိၣ်တ့ၢ်ပံာ်ပံာ် ဖိတက့ၢ်.

တံသူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအီၤတဘျီ ၂ နီၣ်တၢၤ, အီၤဂီၤတဘျီဒီးဟါတဘျီတုၤတ-နတံ ဆါဘျါတစုတက့ၢ်, ကယီၤကယီၤဒီးနတံဆါအုၤကလီၤမံၢ်ကွံာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်တံပြီ န့ၣ်ပျံာ်ယံၤကီၢ်ရ့ၣ်ဆူၣ်ချ့ မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ

ဣသထူဉ်ကီၢ်ရၢၣ်

ခိၣ်ဃိတၢ်ဆါ

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. တမၢ်ဒီးအချါ
- ၂. ဃီသိ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ဟံးန့ၢ်တမၢ်ဒီးလိယုအီၤ ဝံးဖွဲၣ်အူအီၤတုၤကဲထီၣ်အချါ ဝံးယါယုၣ်အီၤဒီးဃီသိ

တၢ်သူကသံဉ်အကျိၤအကျဲ

ကသံဉ်တခိၣ်အံၤလူၤကွံာ်နခိၣ်ဆူၣ်ဝဲလီၤအီၤတနံၤ ၂ ဘျီ, ကိတဘျီဒီးဟါတဘျီ, ဝဲအီၤတုၤအပျဲထီၣ် ၇ သီတက့ၢ်.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်ဖါထု ဣသထူဉ်ကီၢ်ရၢၣ်, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, တၢ်အုးခံကရူၢ်, တၢ်အုးခံသဝီ ကသံဉ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တဂၤ

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၢၣ်

တၢ်ဘုၣ်သး

ကသံဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဖီသယီ (ကျန်ပန်းရွက်)
- ၂. နီဖိပျံ

၁၁၆ လီၢ်ကစီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

- ၃. ဖိပျော်လည်
- ၄. ဆံးဖိကွံ
- ၅. နီနာသံလည်
- ၆. နီဘီထာ
- ၇. ကျိုက်ဝါမုာ်
- ၈. ဇံးဖူးဘီ
- ၉. လီဖဲဘွန်
- ၁၀. သွန်ခဲမဲာ်ဘွန်
- ၁၁. လီကထာဘွန်
- ၁၂. နီနီကွာဟ
- ၁၃. စုဘီဘွန်.

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

ကသံၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ဘိခိၣ်သွန်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၣ်တခါအစီၤပွဲၤသိးသိးချီလုာ်အီၤ, တအာထီၣ်သး, ချီအီအထံသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤချီလုာ်အီၤမ့တမ့ၢ်တအာထီၣ်သးတနံၤတဘျီဒီးအီၤယုာ်အထံတုၤန တၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်.

တီၢ်နီၣ်- ကသံၣ်သွန်တဖၣ်အံၤနယုအီၤမ့ၢ်တဘၣ်ခဲလၢာ်သနၢ်ကုနသုအီၤသ့လီၤ

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သွန်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တကတစီၢ်တလီၢ်မဲာ် လးဒဲကဝီၤပူၤ, zone A : A1, Ho# :142

တၢ်သးဃု

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖှိၣ်အကလုာ်

၁. ဖီသယီ (ကြောၣ်ပန်းရွက်)

၂. ပသွဲသၣ်ဝါ

၃. ထွံၣ်နီၤထံ

၄. ကွၢ်ဘီၣ်ဘၣ်

၅. သ့ၣ်ပတီၣ်ဗၢ်ဘၣ်

၆. သ့ၣ်လါခိၣ်သၣ်

၇. ဖီပှၢ်ဂံၢ်

၈. နီၣ်ဒုစီ

၉. နီၣ်ဖိပံ့

၁၀. နီၣ်ကျိၤဘံၣ်

၁၁. သ့ၣ်အိးသၣ်

၁၂. လီၤဖဲဘၣ်

၁၃. သၣ်ကဘျံးဘၣ်

၁၄. ကတၢ်ဂီၤဘၣ်

၁၅. မကွံၣ်ဘၣ်

၁၆. တရုသၣ်

၁၇. မါနးသၣ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံးန့ၣ်တခါအစီၤပွဲၤသိးသိးခါလုာ်အီၤ, တအါထီၣ်သး, ချီအီၤအထံသ့ၣ်ဒုးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤချီၤလုၤအိၤမ့ၢ်တဖၣ်အထီၣ်သးတနံၤ ၃ ဘျီဒီးအိၤလုၤအထံတုၤ နတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

ထီၣ်နီၣ်- ကသံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤနယုအိၤမ့ၢ်တဘၣ်ခဲလၢၢ်သနၢ်က့ၢ်နယုအိၤသ့ၣ်လီၤ

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စိၤထံဖိကျိၤဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တကတစီၢ်တလီၢ်မံၢ် လးဒဲကဝီၤပူၤ, zone A : A1, Ho# :142

တၢ်ဆါယုၢ်အ့ၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုၢ်

- ၁. ထံလုၤချံ
- ၂. ဇံချံ
- ၃. မုၢ်ဖျိၣ်အ
- ၄. ထံပံၣ်
- ၅. ဘုသး
- ၆. မိၤတီၢ်လၢၣ်
- ၇. နံသိချံ

တၢ်ဖးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံၣ်ဖျိၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်ခဲလၢၢ်ဝံၤမၤဘျဲးအိၤဒီးပါယုၣ်ဖူလီၤအိၤလၢလၢတၢ်ပူၤ လီၤအဖိခိၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ကသံၣ်တခိၣ်အံၤဝဲလီၤအိၤတနံၤတဘျီတုၤနတၢ်ခါဘျီတစုတက့ၢ်.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီၤထံဖိကျိၤ ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တကတစီၢ်တလီၢ်မံၤ
လးဒဲကဝီၤပူၤ, zone A : A1, Ho# :142

မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

တၢ်လီၤသးဘ့ၣ်သးအိၣ်ဒီးအဃာ်

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. ဆုဖိကူ
- ၂. ဖိဆိပြုး (ဖိဆိဘျူး)
- ၃. နီၣ်နာသံ
- ၄. ဖိပုၢ်
- ၅. သ့ၣ်ဖိခၣ်

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ကသံၣ်အမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ၅ ခါလၢကဘၣ်တကဒိၣ်စုာ်စုာ် လၢတဘျီအဂီၢ်
တက့ၢ်. မၤကဲၤထီၣ်မ့ၢ်အူတဆူဝံၤဘ့ၣ်လီၤနကူနကၤခဲလၢက, ကူထီၣ်က့ၤလၢထဲကူတ
ဘ့ၣ်န့ၣ်ကက့ၢ်. ထၢနၢ်လီၤကသံၣ်အမ့ၢ် ၅ ကလုာ်အံၤဆူမ့ၢ်အူပူၤဒီးမၤကဲၤထီၣ်မ့ၢ်
အူန့ၣ်တက့ၢ်. ယီၢ်ကါတြီၢ်နခိၣ်လၢနမ့ၢ်အူတဆူန့ၣ်အလၢယၢ်ပၤဖိဒီးထဲကူန့ၣ်ဖိၣ်
တၢ်ဃာ်အထီၣ်ခိၣ်အကတၢၤလၢထးခိတကပၤဖဲနကီၢ်ဘိၣ်ဒီးမ့ၢ်အူသုတစုာ်ထီၣ်ဘၣ်န
နါဒုပူၤမဲာ်ချံပူၤတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. မ့ၢ်အူခၣ်အပလုာ်ထီၣ်န့ၣ်ပျဲန့ၣ်အိၤလၢနထဲကူအ
ကတၢၤပူၤခဲလၢကဒီးမ့ၢ်ပလုာ်န့ၣ်ကဘၣ်ဝဲတၢ်ဘ့ၣ်သးအပူၤလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အခါတၢ်

၁၂၀ လီၢ်ကဝီၤကညီဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

ဆါအုတ်ကရဲပျိုဝဲဒီးကသးဝဲဒီးမးလီၤ. ကီၤန့ၢ်ဆူၣ်အီၤဘျဲကီၤတုၤလၢနကသံၣ်အ
ဒီးအလၢၣ်တဖၣ်အံၤအူသံလၢၣ်တက့ၢ်. မၤအီၤအံၤတဟါတဘျီဖဲဟါခီတချးမံဝံဒီးတ
ဘၣ်လၢၣ်ကွံၣ်ထံတဂ့ၤ, မံဒ်န့ၣ်ဒီးတန့ၤဒီးဂဲၤထၢၣ်လၢၣ်ကွံၣ်ထံလၢဂီၤခီတက့ၢ်. မၤအီၤပျဲ
ထီၣ်သၢသီဒီးတၢ်လီၤသးကဘျီက့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲ မုၢ်တြီၤကီၣ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်

ကသံၣ်တၢ်ဖိဃု, တၢ်ဖိစီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. တကွံၣ်ဝါသၣ်အဘျဲ
- ၂. တယၤသၣ်
- ၃. ကဆီၣ်နီၤပိၤအလၢၣ် (ကဆီၣ်တၢ်နီၤ)
- ၄. ဖိဆံၣ်သၣ်
- ၅. ထီသၣ်အကမ္ပိၤ
- ၆. ကုၤထီၣ်လၢကဆီၣ်အ့ၣ်ခိၣ်
- ၇. ပနီၣ်ကျဲထံ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်တကွံၣ်ဝါအသၣ်သံသီဂ့ၤအမံၤဂ့ၤ ဟံးန့ၣ်ထဲအဘျဲ ၃ ဖျၢၣ်, တယၤသၣ်
၁၀ ဖျၢၣ်, ဖိဆံၣ်သၣ် ၈ ဘျဲ, ကဆီၣ်နီၤပိၤဘၣ်တစံၢ်ဒိၣ် (အတၢ်, အဘိအလၢၣ်ဂ့ၤခဲ
လၢၣ်), ထီသၣ်ကမ္ပိၤတစံၢ်ဖိ, ကုၤထီၣ်လၢကဆီၣ်အ့ၣ်ခိၣ် တစျီ န့ၣ်တက့ၢ်. လိဃု
အီၤကိးခါဒီးတုၤအယုမုၢ်နီၢ်ဝံးဆူးအူအီၤလၢမ့ၣ်အူခဲလၢၣ်ဒီးဟံးန့ၢ်အကဘိၣ် (အက
မူၣ်) ထၢန့ၣ်ဟ်ယၢ်အီၤလၢပလီၤပူၤတက့ၢ်. ဖဲနကပူၤလီၤတၢ်ပူၤလီၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ် မၤ
န့ၣ်ပနီၣ်ကျဲထံတစဲးကျဲလီၤကသံၣ်အကမူၣ်အံၤပံာ်ပံာ်လၢနကမၤဘျီတၢ်ဖိအဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပှၤလၢတၢ်ဖျိအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဟါခီလုၢ်ထံအခါထူးကွံၣ်တၢ်ဖျိအပူၤလီၢ်ကဆဲကဆီၣ်ဝံၤ ပူၤလီၢ်တၢ်ပူၤလီၢ်လၢကသံၣ်အံၤတက့ၢ်. ကသံၣ်တခါအံၤကျဲကျိၤယုၣ်ဒီးပနီၤကျဲအထံ ပံၣ် ပံၣ်ဒ်သိးနပူၤတၢ်ပူၤလီၢ်ကစဲထီ အဂီၢ်တက့ၢ်, ပူၤအီၤလၢတၢ်ပူၤလီၢ်အဖီခိၣ်ကိးဟါဒီးဖဲ တၢ်ဖျိစီၣ်ဂ့ၤတၢ်ဖျိယုၣ်ဂ့ၤအဖီခိၣ်တုၤအဘျါတစုန့ၣ်တက့ၢ်. မၤကွၢ်သၢသီတုၤလၢတနံၣ်အ တီၢ်ပူၤဒီးကသံၣ်အံၤမ့ၢ်ဘၣ်လိာ်န့ၣ်တၢ်ဖျိကယုၣ်ထီကွံၣ်, ကဘျါဝဲန့ၣ်လီၤ. မၤတုၤလၢန တၢ်ဖျိဘျါဒီးပတုၣ်ကွံၣ်အီၤတက့ၢ်, တလီၢ်နအီၤကသံၣ်တၢ်ဖျိလၢတၢ်ဆါဟံၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တလီၢ်နလဲၤပှၤကသံၣ်လၢတၢ်ဆါကသံၣ်အလီၢ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

တၢ်ဖျိယုၣ်န့ၣ်မ့ၢ်သးထဲလဲၣ်သနၢ်က့ၤအထံတထီၣ်ဘၣ်, မ့ၢ်တၢ်ဖျိစီၣ်န့ၣ်တုၤနတ် အီၤအပူၤလီၢ်လီၤသဘျူၤန့ၣ်အထံကထီၣ်တုၤဒၣ်လဲၣ်ကလီၤယုၤဒီးဖဲဘူးဃာ်တၢ်ကူတၢ် ကၤလၢနကူကၤအီၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဖျိယုၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤတၢ်ဖျိစီၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်သူက သံၣ်အဝဲအံၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. မၤကွၢ်ဒီးနကထံၣ်ဘၣ်လၢနတၢ်ဖျိကလီၤမၢ်ကွံၣ်ဝဲသပှၢ်က တၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်- ကုၤထီၣ်လၢကဆီအ့ၣ်ခိၣ်န့ၣ်အီၤတဂ့ၤ, နအိၣ်ဘၣ်အီၤန့ၣ်နသံသ့ဝဲလီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲလၢမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်

၁၄. တၢ်ဆါလၢအဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်တၢ်သ့အကလုာ်

တၢ်လၢတၢ်ဆါလၢအဘၣ်ကူဘၣ်ဂၢ်တၢ်သ့အကလုာ်အတၢ်ပနီၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ, တၢ်ကီၢ်ထီၣ်, ကဆဲ, နါအ့ၣ်ထံလီၤ, တၢ်ကီၢ်တလီၤဘၣ်, တၢ်ကီၢ်ထီၣ်တုၤလၢတၢ်ဆါအဖျါဖိတဖၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်လၢပထံၣ်အီၤသ့န့ၣ်လီၤ.

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

တမိးဖိတၢ်ဆါ

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျါအကလုာ်

၁. ဆီဖိၣ်တကီၢ်ဘိ

၂. သပူၤမုၢ်

၃. တဘျုးလၢလၢသ့သိ

၄. နီၢ်ဒီးဝၣ်ကလီၤသၣ်

၅. ချးဘုတံၢ်

၆. ကိကံၤဖါဂံၢ်

၇. နီၣ်ခွဲသိၣ်ဂံၢ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျါအကျဲ

ဟ်ဖျါခဲလၢဂံၢ်ခါအီၤအသအာ မ့ၢ်ဆီဖိၣ်တကီၢ်ဘိတခီန့ၣ် နဘၣ်အိၣ်ထီၣ်သမိးဖိတၢ်ဆါအဂံၢ်ဒ်သိးကဖျါထီၣ်လၢတၢ်ချၢ, တုၤလၢမ့ၢ်ဖျါထီၣ်လၢတၢ်ချၢန့ၣ် လၢန့ၣ်ပူၤဟးထီၣ်ဝဲဒီးတၢ်ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးဟးထီၣ်ဝဲဒ်ခဲလၢဂံၢ်လီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

(သရၣ်စီၤထံဖိကျိဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲသရၣ်တကတစီၢ်တလီၢ်မံၤလးဒဲကဝီၤပူၤ, zone A : A1, Ho# :142)

တၢ်ထီၣ်ထါကသံၣ်ဖီၣ်

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖီၣ်အကလုာ်

- ၁. ဃိချံ
- ၂. သယီတံၢ်
- ၃. ပီတီတံၢ်
- ၄. ပီဖီဝါတံၢ်
- ၅. ကီက့ၢ်
- ၆. ပန္နဲၣ်ပွဲးဂံၢ်
- ၇. ဘုသး
- ၈. လၢဂီၤ
- ၉. မုၢ်ဖျိၣ်အ
- ၁၀. ပအိးအ
- ၁၁. ဟုထံ

တၢ်ဒုးကထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ဟံၣ်ဖျိၣ်အိၤခဲလၢဂံၢ်ဖိးမုၢ်မုၢ်လၢသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ဂံၢ်နဘၣ်ခါအိၤ မုၢ်မုၢ်လၢဘုသး, လၢဂီၤ, မုၢ်ဖျိၣ်အ, ပအိးအ, ဟုထံ, သ့ၣ်တဖၣ်တခီ နကဘၣ်ကျဲ ဖူလီၤနလီၤလၢတၢ်ဆါ ဖူလီၤဖဲန့ၣ် ဒီးတၢ်ဆါဖူလီၤသ့ၣ်တဖၣ်ကယုထီၣ်ဒီးဘျါက့ၤဖဲဒၣ်လီၤ. ခါအိၤခဲလီၤလီၤ တဘျီဃိလူလီၤလၢဝၣ်ပီၤပူၤမုၢ်ဝံၤကမၤတၢ်ဝၣ်ပီၤခိၣ်တုၤလီၤခုၣ်ဘၣ်န့ၣ်နကမၤအထံ လၢနကီၢ်ပူၤဘျီတဘျီ ကမၤဃာ်က့ၤအထံလၢကီၢ်ပူၤ ကမၤတၢ်ဃာ်တမံးနံးခဲမံးနံး ဝံၤ တပျၢ်ပြဲကွံာ် မၤအိၤဖဲန့ၣ် တုၤထံလၢဝၣ်ပီၤပူၤလၢကတုၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်စီထံဖိကျိၣ်ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ဖဲသရၣ်တကတစီၢ်တလီၢ်မံၤ လးဒဲကဝီၤပူၤ, zone A : A1, Ho# :142)

၁၅. ထီးကလဲင်တၢ်ဆါအကလုာ်

ပုၤလၢအထိးကလဲင်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မံၤလၢမုၢ်န့ၣ်အ့ၣ်တဖၣ်အမဲ၊ ထးယဲၤထံ
ယုၤဖဲအမံဆၢကတီၢ်၊ တၢ်ကီၢ်ထီၣ်၊ သးကလဲၤ၊ ဟၢဖၢကဖိ၊ ဂံၢ်တအိၣ်ဘါတအိၣ်၊
အိၣ်တၢ်တဝံၣ်ဘၣ်ခိဖျိလၢထိးကလဲင်အိၣ်ပျဲအကဖုပူၤဒီးအိၣ်ကွံာ်ဆိတၢ်အိၣ်လၢက
ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။ ကဖုမၤတၢ်တကဲလၢဘၣ်အယိတၢ်တ
သ့ၣ်ဝံၤသးလၢတၢ်အိၣ်အါလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ။ ဖဲတၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤလၢကဖုအပူၤတဆံးတ
က့ၢ်ဒီးကဘၣ်လဲၤဆူသ့ၣ်ကျါညၣ်ကျါအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ထိးကလဲင်အိၣ်ကွံာ်လၢကအယိ
နီၢ်ခိဂံၢ်ဘါကစၢ်လီၤဝဲဒီးတဖျါအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ။ ကဲထီၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်က
မိဒိၣ်တၢ်ဆါ၊ သ့ၣ်ဒိၣ်တၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ။ ပုၤတကဒီးတကန့ၣ်အသ့ၣ်ထံ
တဖၣ်သိးလိာ်သးဘၣ်အယိ ဘၣ်လိာ်ကသံၣ်တဖၣ်သိးစ့ၢ်ကီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ။ ဗုထၢက
သံၣ်အကလုာ်လၢလၢာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတခါခါဒီးသုအိၣ်ကသံၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲလီၤတံၢ်လီၤ
ဆဲးတက့ၢ်။ ဒ်သိးထိးကလဲင်သံကလဲၣ်န့ၣ်တချုးအိၣ်ကသံၣ်ထိးကလဲင်ဘၣ်န့ၣ်ဂ့ၤ
တက့ၢ်လၢကဘၣ်အိၣ်လူသးဒ်သိးထိးကလဲၣ်ကခိးအိၣ်တၢ်အိၣ်အဂီၢ်၊ မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးအိ
ကသံၣ်ထိးကလဲၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်အိၣ်လူသးဖဲထိးကလဲၣ်မူအဆၢကတီၢ်ဒီးထိးကလဲၣ်
ကလီၤဗုာ်ဖဲဟၢဖၢပးထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ။

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်

ကသံၣ်ထိးကလဲၣ်အအီ ဖိသၣ်ဂီၢ်၊ သးပုၢ်ဂီၢ် (ထိးကလဲၣ်လီၤ)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဟ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. သ့ၣ်ဂံၢ်ဝါ (ပုၤတနီၤကိးလၢခူးဖိ)
- ၂. ကွီလီဒိၣ်အဂီၢ်အတံၢ်
- ၃. မိၢ်ဂံၢ်ဖိ
- ၄. သံးခိၣ်ထံ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝါ (ခွးဖိ) အတၢ် တပီၤ, ကွီလီဒံၣ်အဂီၤအတၢ်တပီၤ လိယုအီၤတုၤ အယုဝံၤတီၢ်ကမူၣ်အီၤတုၤတက့ၢ်. မၤန့ၣ်မိၢ်ဂံၢ်ဖိအစီၤလီၤတရဲၤဒီးတီၢ်ကမူၣ်အီၤဝံၤကျဲ ကျိယုၣ်အီၤတုၤပုၤတက့ၢ်. ကျဲကျိယုၣ်ကသံၣ်ကမူၣ်သၢခါလၢၣ်တပုၤပုၤတုၤအဘၣ် လိၣ်ဒီးဟံၣ်ယုၣ်အီၤလၢပလီၤပုၤတဖျါၣ်လၢအလုၣ်ကလံၤတက့ၢ်. ထုးထီၣ်သုၣ်အီၤဖဲနလီၢ် ဘၣ်အီၤတဘျီလၢလၢသ့ဝဲလီၤ. ဟံၣ်ယုၣ်စ့ၢ်ကိးသံးခိၣ်ထံလၢနကအီၤယုၣ်အီၤဒီးကသံၣ် အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

ပုၤသးပျၢ်အဂီၢ်န့ၣ် ဟံးန့ၢ်ကသံၣ်အကမူၣ်ပျဲနီၤတၢ်ဖိတဘျၣ်, မၤန့ၢ်စ့ၢ်ကိးသံး ခိၣ်ထံလၢခွးဖိတဘျၣ် ကျဲကျိယုၣ်အီၤဒီးအီၤအီၤတက့ၢ်. မၤအီၤအီၤဂီၤတဘျီဟါတဘျီ တယံၣ်ဘၣ်ဒီးထိးကလဲၣ်ကလီၤဝဲန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖိသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ကွၢ်တယးဒုးအီၤအီၤ အကြးဒီးအသးနံၣ်မ့ၢ်လၢကသံၣ်အသဟီၣ်ကီၢ်အလိန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်လိၣ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်.

ထိးကလဲၣ်အဘၣ်, ထိးကလဲၣ်အဖျါၣ်ဒီးထိးကလဲၣ်ဖိပြီတဖၣ်လၢအမၤကီၢ်ကံၢ် ခံပူၤဒီးသးကံၢ်အါကတၢ်တချးဖဲပမံၣ်ဘၣ်အခါန့ၣ်ပအီၤကသံၣ်အဝဲအံၤကဟါမၢ်စ့ၢ် ကိးဝဲလီၤ.

အိၣ်နီၣ်

- အီၤကသံၣ်အဝဲအံၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်တဘၣ်အိၣ်တၢ်ဆံၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်အိၣ်တၢ်ဆံၣ်န့ၣ် ကသံၣ်အသဟီၣ်ကလီၤစၢ်ကွၢ်ဝဲဒၣ်လီၤ.
- ဖိသ့ၣ်ဆံးတလၢကဲၣ်ဆိးဒီးပိၣ်မုၢ်လၢအအိၣ်ဒီးအဟုးအသးတဖၣ်န့ၣ်တကြးအီၤက သံၣ်အံၤဘၣ်မ့ၢ်လၢကသံၣ်တခါအံၤကီၢ်ဒိၣ်ကဲၣ်ဆိးလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မုၢ်လၢအိၣ်ဒီး ဟုးသးတဖၣ်မ့ၢ်အီၤကသံၣ်အံၤန့ၣ်ဘၣ်ဖိဖိသ့ၣ်လၢဟၢဖုၤန့ၣ်လီၤ.

ပျားဟုန်ကသံတခိုင်အိမ်အမံ

သရော်သုဇဲ မှီတြီကီၣ်ချ်ဆူၣ်ချ် မၤစၢကသံသ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်စဲမူဒါခိၣ်

ကသံၣ်ထိးကလံၣ် (ကသံၣ်အအီ)

ကသံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်

- ၁. ကလိဝါ
- ၂. ကလိဂီ
- ၃. လုညုဖီ
- ၄. ကတ်ဂီအတံၢ်

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်ကလိဂီ, ကလိဝါ ဒီးလုညုဖီ ပျးသိးသိး (အဒိ- တပီၢ်စုၣ်စုၣ်) ဝံၤကျိၤလီၤ ဘျးတၢ်ကမူၣ်အိၤမုၢ်နီၣ်နီၣ်တက့ၢ်. ဟံၣ်ဃာ်အိၤလၢကီၣ်ဘူပူမ့တမ့ၢ်ပလီၤပူလၢအ လူၣ်ကလံၣ်သိးအသုတဟးဂီၤညီညီတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. ကတ်ဂီအတံၢ်န့ၣ်ကျဲဒုးအီ အိၤတခူးအဂီၢ် မ့ၢ်ဒ်သိးဒီးဟၢဖၢကလုာ်ဒီးထိးကလံၣ်လၢအမူၤတဖၣ်န့ၣ်ကလီၤကွံာ်ဝဲဝဲ လၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

လၢပျးသးပျးအဂီၢ်န့ၣ်ကျဲလီၤကသံၣ်ကမူၣ်အံၤပျးနီၣ်တၢ်ဖိသၢဘၣ်, ကျဲလီၤထံပျး ခူးအီထံတဘၣ် ကျဲကျိၤဃုာ်အိၤတုၤအဘၣ်လိာ်ဒီးအိၤလီၤတဘျီဃီတက့ၢ်. ဖိသၣ်အဂီၢ် န့ၣ်မၤန့ၢ်ကသံၣ်ကမူၣ်နီၣ်တၢ်ဖိတဘၣ်ဒီးထံပျးထံခူးတတ် ကျဲကျိၤအိၤတုၤအဘၣ်လိာ်ဒီး အိၤလီၤခဲလၢာ်တက့ၢ်. အိၤလီၤအိၤဝံၤဟံးန့ၢ်ကဒီးကသံၣ်ကမူၣ်အံၤပျးနီၣ်တၢ်ဖိအသီတ ဘၣ် ကျဲလီၤအိၤဒီးထံပံာ်ပံာ်ဝံၤစံာ်လီၤန့ၣ်ပျးလၢအအိၣ်ဒီးထိးကလံၣ်တဂၤအံၤအကိာ် ဘိ, အချာယံ ဒီးအဒုပူတက့ၢ်. ဒုးန့ၢ်စုာ်ကိးအိၤကသံၣ်အဝဲအံၤဖဲအပူလီၤဝဲဝဲအဆၢ ကတီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤအိၤအိၤလၢဟါခီတချးမံအဆၢကတီၢ်တုၤလၢဖးဖီမုၢ်

နွံဒုးအီလီကဒီးအီကတ်ဂီအတ်တခွးဒီးမအအီထံအါအါဒ်သီးအဟာဖကလူဒီး ထိးကလဲာ်အလူးအယာ်ကလီကွံာ်ဝဲဖဲနွံတဘျီယီအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ထိးကလဲာ်အကလုာ်ကလုာ်အိၣ်လၢဟာဖပူတဖၣ်န့ၣ်လီၤဆီဒုးတၢ်ဖိဖိသၣ်တဖၣ်အဂီၢ် တုၤမ့ၢ်ထိးကလဲာ်အိၣ်အါတလၢဒီးအနီၢ်ခိတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချုၣ်တလၢပုၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်ဘၣ်လၢအဟာဖအိၣ်ပူလူကူ, အဖံးညၣ်ဝါ, တအိၣ်ဖျါသုၣ်ဖံးသးညီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဒုးအီအီဒီးစံာ်အီလၢကသံၣ်အဝဲအံၤတနံၤခံဘျီသဘျီန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ် ဒီးထိးကလဲာ်ကလီမာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ဖိသၣ်ကအိၣ်ဆူၣ်ထီၣ်က့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲ မ့ၢ်တြီၤကီၣ်ရၣ်ဆူၣ်ချုၣ် မၤစၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဒါခိၣ်

ဖိသၣ်ကသံၣ်ထိးကလဲာ် (ကသံၣ်အအီၣ်)

ကသံၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိာ်ဖိၣ်အကလုာ်

- ၁. လုၢ်ခုသၣ်အချံ
- ၂. ကွဲစီ
- ၃. ကတ်ဂီအတ်တ

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကသံၣ်အကျိၤအကျဲ

မၤန့ၢ်လုၢ်ခုသၣ်အချံပုၤတၢ်န့ၢ်ထံအတဖျၢၣ်, ခွဲၣ်မံအီၤဘီဘီတုၤအမံဘၣ်လိာ်ဖိးလိာ်ဝံၤအဲးကွံာ်အဘျီခဲလၢာ်တက့ၢ်. မၤန့ၢ်ကွဲစီပုၤနီတၢ်လၢာ်ဖးထံသဘျီဒီးကျဲကျိၤလုၢ်အီတုၤအဘၣ်လိာ်ဒီးဒုးအိၣ်ဖိသၣ်လၢအအိၣ်ဒီးထိးကလဲာ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဖိသၣ်လၢအမဲတထီၣ်ဒ်ဘၣ်, အုၣ်အိၣ်တၢ်တန့ၢ်ဒ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တၢ်ကမ့ၢ်န့ၢ်အီလုၢ်ခုသၣ်အကမ့ၢ်ဂ့ၤဂ့ၤ, ကျဲလုၢ်ဒီးကွဲစီဝံၤဒုးအိၣ်အီသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

၁၂၈ လီၤကစီကညီဖိအတ်သ့ၣ်ညါထူလံၤ

တၢ်သူကသံၣ်အကျိၤအကျဲၤ

ဖဲဟါလီၤခိၣ်ဘူးထီၣ်ကကမံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ဒုးအိၣ်လီၤဖိသၣ်လၢအအိၣ်ဒီးထိးကလဲၣ်တကန့ၣ်တက့ၢ်. ဝံၤအလီၢ်ခံတဘၣ်ဒုးအိၣ်အီၤတၢ်နီၣ်တမံၤလၢဘၣ်. မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်လၢဆိအိၣ်အိၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ကျဲၤလီၤဒုးအိၣ်ကဒီးအီၤကတ်ဂီၤအတၢ်တခူးကျဲၤယုၣ်အီၤဒီးအံၣ်သၣ် ဟီထီၣ်ဘးဒ်သိးအဟၢဖၢကဟးထီၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်. အီၤလီၤကသံၣ်ဝံၤဒီးအီၤလီၤစ့ၢ်ကိးထံအါအါတက့ၢ်. လၢဂီၤခိၣ်န့ၣ်တဘၣ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဘၣ်, အိၣ်ခိးတုၤလၢမ့ၢ်ထူၣ်ထီၣ်ဟၢဖၢဟးထီၣ်ခံဘျီသၢဘျီဝံၤဒီးလုၢ်ကွံၣ်ထံ, အိၣ်န့ၢ်က့ၤတၢ်အိၣ်လၢနအဲၣ်ဒီးအိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢကသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါအဂ့ၢ်

ပှၤတကဒီးတကန့ၣ်အသ့ၣ်ထံတဒ်သိးလိာ်သးဘၣ်အယိဘၣ်လိာ်ကသံၣ်တဒ်သိးလိာ်သးစ့ၢ်ကိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ယုၣ်ထၢသူကသံၣ်ဒီးသူအီၤဖိကသံၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲၤအသိးလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒီးကဘၣ်လိာ်ဝဲတၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးထိးကလဲၣ်ကသံၣ်ခဲလၢကအဂီၢ်န့ၣ် ဖဲနအိၣ်ကသံၣ်ထိးကလဲၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်အိၣ်န့ၢ်တၢ်အိၣ်လၢအဝံၣ်သိသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သိးထိးကလဲၣ်ကအိၣ်ဘူးဒီးဖဲအဂ့ၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ကအိၣ်ဘၣ်ကသံၣ်ဒီးကသံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးအီၤလူနသးန့ၣ်ထိးကလဲၣ်လၢအတသံဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးကလီၤယုၣ်ဝဲခဲလၢကန့ၣ်လီၤ.

ပှၤဟ့ၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤအမံၤ

သရၣ်သ့ဖဲ မ့ၢ်တြီၤကီၣ်ရၣ်ဆူၣ်ချ့မၤစၢၤကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၣ်ဖဲမ့ၢ်ဒါခိၣ်

ကသံဉ်ဖံးမဲာ် - ဆေးမ္ဗြးတို (Folk medicine)

ဇူပျာ်ယးကီာ်ရုာ် သရဉ်တံပြံ

၁. တာ်ပူလီာ်ဘဉ်တာ်နာယံ - ချီအီနီဉ်တာ်ဒီးယုာ်မိကဲသဉ်အကံာ်ဒီးနီကွဲအုာ်တါတဖဉ်တာ်ပူလီာ်ဘျါကွဲလီာ်.
၂. တာ်ယံကံာ်ကွဲကံာ် - ဒိဉ်ဂုာ်ခိဉ်အလဉ်ဒီးကဆီအုာ်, ယိကဲထီဉ်အချါတီာ်ဘျးပဲလီာ်အီလးယံကံာ်အလီာ် ဘိဉ်ယာ်တာ်အီတုးအပဲထီဉ် ၇ သီတကုာ်
၃. တာ်ယံကံာ်ကွဲကံာ် - ဟံးန့ာ်ကသံဉ်ကံာ်စုအလဉ်တီာ်ဘျးအီပဲလီာ်လးတာ်ကံာ်အလီာ်ဒီးဘိဉ်တာ်အီတကုာ်.
၄. ကျီဘဉ်, ဘဉ်ကူးဘဉ်ကါစုခိဉ်ထူဉ်ထီဉ်တဲာ် - ကသံဉ်ခိဉ်မ့ဉ်ဒီးချီအီလးသယးပူဝံးယုာ်အီတုးအထံလီာ်သံးဝံးအူအိဉ်ကဲထီဉ်ချါတစု, ချါအပဲန့ဉ်ကွဲကျီလးနံဉ်သိထံဝံးဖူလီာ်အီလးတာ်ဘဉ်ဒီးအလီာ်န့ဉ်တကုာ်
၅. ထွံဉ်ပျါအုာ်ဘဉ်ပုးကညီတာ်ဆါ - ကိကွဲဖါအဂံာ်, တဖံဉ်အဂံာ်, တကီပျါအဂံာ်, နီကွဲအုာ်တါ, တာ်သုဉ်တဖဉ်အံးတီာ်ဘျးကးကိဉ်လိဉ်အီထဲသိးမးတီာ်ချဲတဖျဉ်ဝံး, အီအီတဘျီတဖျဉ်တနံး ၃ ဘျီတကုာ်.
၆. ထွံဉ်ပျါအုာ်ဘဉ်ပုးတာ်ဆါ - ဖုးအိဉ်အီယီဉ်ထံသဉ်သံသိတဖျဉ်, ချီန့ာ်အီအထံသု, ပဲလီာ်လးတာ်ပူလီာ်သု မးအီတုးအဘျါတစုတကုာ်.
၇. ဂုာ်အုာ်ဘဉ်ပုးတာ်ဆါ - ဟံးန့ာ်သုဉ်ဝါလီအလီအလဉ်တီာ်ဘျးဘံးန့ာ်အထံပဲလီာ်လးဂုာ်အုာ်အလီာ်ဝံးကးဘးယာ်လးအသံးဘိဉ်တာ်အီတကုာ်. ပုးဆါမ့ဉ်နီဉ်သးတခီဖုးအီယုာ်အထံတနီဉ်တးခံနီဉ်တးသုစုာ်ကီးလီာ်.
၈. ဒးဘီ, မတုးချးအုာ်ပုး - ပဲလီာ်တကွဲထုး, တကွဲခိဉ်လးသွဲဉ်န့ာ်တကဘျးကျးလီာ်အီ, မံကူးသဉ်အဘုဉ်န့ကျဲပဲလီာ်အီ, ဒီးပဲလီာ်ကိကွဲသဉ်အထုးတကုာ်.
၉. မ့ဉ်အူအိဉ်, ထံချီလူ - ဟံးန့ာ်ကံာ်ကုာ်ဒီးအသံသိတီာ်ဘျးဝံးကျးလီာ်လးတာ်ပူလီာ်အဖီခိဉ်တကုာ်.

- ၁၀. တာ်ဘဉ်ယုာ်အုဉ်ကဆီတာ်ဆါ - ဘံးလီၤန့ၢ်နီၣ်တာ်ဒီးသံသိအထံဒီးတယီသံသိ
ဝဲလီၤအီၤလာဘဉ်ယုာ်အုဉ်ကဆီတာ်ဆါအလီၢ်ဘျါက့ၤဝဲလီၤ.
- ၁၁. တာ်ဆါယုာ်အုဉ်ဖးဒိဉ်တာ်ဆါ - ဒိဉ်ဘျးဖးခဲးဒီးအလဉ်ဒီးဘံးလီၤန့ၢ်အထံဝဲလီၤ
လာယုာ်အုဉ်အပူၤလီၢ်အဖီခိဉ်ဝံးကျးဘာဒီးထံလူၤလဉ်တုၤနတာ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်.

တီအူကီၢ်ရူဉ် သရဉ်ဝုလ်ဘားဒီးမဉ်ရူဉ်ဝါပါ

- ၁၂. တာ်ကနဉ်ဘဉ်ဆဲးလာအကိတဟးထီဉ်ညီညီတဖဉ် - ဟံးန့ၢ်ကသံဉ်ကျးအလဉ်
ဘာကီၢ်အီၤကျးလီၤလာတာ်ဘဉ်ဆုအလီၢ်ဟဲထီဉ်ညီဝဲဒဉ်လီၤ.
- ၁၃. အိဉ်ကမဉ်တာ်မူၤတာ်ဆါ - ဟံးန့ၢ်ထံလူၤလဉ်စုဉ်လီၤလာထံခုဉ်အကျါဝံးအီၤအီၤ
ဒီးဘျါဝဲလီၤ.
- ၁၄. အိဉ်ကမဉ်တာ်စုဉ်တာ်ပျါတမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤ - ဟံးန့ၢ်ကီၢ်စိဒီးသံသိတီၢ်ဘျးအီၤဒုး
အီၤအထံ, မ့တမ့ၢ်အုဉ်ကရံးအတံၢ်ကျူလီၤဖးန့ၢ်အံသဉ်ဆာဒီးဒုးအီၤပုၤဆါသ့လီၤ.
- ၁၅. ဂုာ်အုဉ်ပုၤတာ်ဆါ - မးန့ၢ်တကီၢ်ကျူလဉ်ဘံးန့ၢ်အထံဖူလီၤဂ့ၤလာဂုာ်အုဉ်ပုၤအဂီၢ်
- ၁၆. ဒးဘီအုဉ်ပုၤတာ်ဆါ - တီၢ်ကမူဉ်ကသံဉ်ဒးဘီအတံၢ်ဖူလီၤလာဒးဘီအုဉ်တာ်အ
လီၢ်ဘျါဝဲလီၤ.
- ၁၇. သံမိာ်ပီၤဘဉ်ပုၤ - ဟံးန့ၢ်ဖီသံဉ်စဲအလဉ်, အဖီ ,အထူဉ်ဒီခိဉ်ဘာကီၢ်အီၤဒီး
ဘိဉ်တံၢ်လာသံမိာ်ပီၤဘဉ်အလီၢ်ဘျါဝဲလီၤ.
- ၁၈. ကိာ်ယုာ်ညိးထီဉ်တာ်ဆါ - ဟံးန့ၢ်သီခါသဉ်အဃုကျူဖူလီၤလာကိာ်ယုာ်ဘိညိး
ထီဉ်အလီၢ်ဘျါဝဲလီၤ.
- ၁၉. တာ်ဆူးထီဉ်တာ်ဝုအဖံၣ်ချ - မးကမူဉ်သံဉ်ဘီပံၢ် အဘုဉ်ဝံးကျးလီၤလာတာ်ဝုအ
ပူၤလီၢ်ဖီခိဉ်တာ်ဝုအဖံၣ်ထီဉ်ချ ဝဲလီၤ.
- ၂၀. တာ်ဝုထီဉ် - ဟံးန့ၢ်ဟံးန့ၢ်ဘီထီဉ်တြီၢ်အဂံၢ် ကျူဖူလီၤအီၤဒီးတာ်အဖံဘဉ်ချဒီးဘျါ
ချ န့ၢ်လီၤ. တာ်ဝုထီဉ်, တာ်စူးထီဉ် ဂုာ်ဖူအဂံၢ်, အဖံဘဉ်ချ မ့တမ့ၢ်လီၤဒါကွံာ်ဝဲဒဉ်
န့ၢ်လီၤ.

၂၁. တာ်ဝု, တာ်ညိးထီၣ်တာ်ဆါ - ဟံးန့ၣ်ဘီမံးခိၣ်ဆျၢၣ်အဂံၢ်ကျၢ ဖူလီၤလၢတာ်ဝုဒီးတာ်ညိးထီၣ်အဖီခိၣ်ဘျီဝဲလီၤ.

၂၂. တာ်ဝု - ဟံးန့ၣ်ဟီၣ်ဆျၢၣ်အဂံၢ်ဒီးကျၢ ဖူလီၤအီၤလၢတာ်ဝုအဖီခိၣ်,တာ်ဝုဘျီလီၤ.

၂၃. တာ်ဝု-ဟံးန့ၣ်ထူၣ်ဒီးကွဲးစီၣ်ကျဲးလီၤအီၤပံာ်ပံာ်ဖိဝဲဝဲလီၤအီၤလၢတာ်ဝုအဖီခိၣ်တက့ၢ်.

၂၄. မ့ၣ်အူဘၣ်ပှၤ, ထံၣ်ချီလူပှၤ - ဟံးန့ၣ်သ့ၣ်ဆီညၣ်ကျၢ ဖူလီၤအီၤလၢမ့ၣ်အူမ့တမ့ၢ်ထံၣ်ချီလူန့ၣ်အလီၢ်တက့ၢ်.

၂၅. သမူဖိတာ်ထီၣ်ထါ - ဟံးန့ၣ်ကျၢၣ်ဘျၣ်ဂံၢ်, အလၣ်ဘံးန့ၣ်အထံဒီးဒုးအီၤအီၤတာ်ဆါဘျီဝဲလီၤ.

၂၆. တာ်တကံတကးလီၤဃာ်ယီၢ်ဃာ်တာ်ဆါ - ဟံးန့ၣ်တဘျၣ်လၣ် ၁၅ ဘ့ၣ်, အံသ့ၣ်ဆါ ၁၅ ဘး, ထံၣ်ချီမံးခုၣ် ၁၅ ခွး, ထၢန့ၣ်လၢသပၤပူၤဒီးစုာ်ဃာ် ၃ သီဝံးအီၤအီၤတဘျီတခွးတနံၤ ၃ ဘျီတက့ၢ်.

၂၇. ကီာ်ယုာ်ဆါကလုာ်ဘံး - တီၢ်ဘျးန့ၣ်သ့ၣ်ဂုၤဖိအဂံၢ်ဟံးန့ၣ်အထံအီၤအီၤတဘျီနီၣ်တၢၤအီၤကသုထံဖိတဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

၂၈. တာ်ကူးလၢဖိသ့ၣ်အဂီၢ် - တီၢ်ဘျးသ့ၣ်ပနၢ်န့ၣ်ထံအလၣ်ဟံးန့ၣ်အထံထၢန့ၣ်အံသ့ၣ်ဖိတစဲးဒီးဖိသ့ၣ်တဘျီနီၣ်တၢၤလုာ်ဖိတဘျီတုၤတၢ်ဆါဘျီတစုတက့ၢ်.

၂၉. တာ်ကူးသးနါပှၢ်ဆါ - ဟံးန့ၣ်သယီတံာ်တဒု, သဘျၣ်လၣ် ၅ ဘ့ၣ်တီၢ်ဘျးလၢဆါတီၢ်အပူၤဟံးန့ၣ်အထံဝဲလီၤလၢသးနါပှၢ်အလီၢ်တက့ၢ်.

၃၀. တာ်ကူးဖးထီ - တီၢ်ဘျးကယဲၤဝါသ့ၣ်တုၤအဘျးမူၣ်နီၢ်ဝံးကျဲးလၢထံဖၢန့ၣ်လီၤအံသ့ၣ်တစဲးဝံးအီၤအီၤတဘျီနီၣ်တၢၤလုာ်ဖိတဘျီတနံၤ ၂ ဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျီတစု.

၃၁. တာ်ဘ့ၣ်သးတာ်ဆါ - ထဲးန့ၣ်ဂီၤသယံၣ်အဒိၣ် ဒီထူၣ်ဝံးချီလုာ်အီၤဒီးနတၢ်ဆါကဘျီကွဲးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

၃၂. တာ်ဘ့ၣ်သးတာ်ဆါ - ထဲးန့ၣ်ဂီၤခုၣ် ဒီထူၣ်ဝံးချီလုာ်အီၤဒီးတာ်ဆါကဘျီဝဲလီၤ.

၃၃. တာ်ဘ့ၣ်သးတာ်ဆါ - ဟံးန့ၣ်ဂီၤကတြျၢ် အတံာ်ဒီးအလၣ်ဝံးချီလုာ်အီၤဒီးနတၢ်ဆါကဘျီကွဲးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

၃၄. တာ်ဘ့ၣ်သးတာ်ဆါ - ဟံးန့ၣ်ဂီၤမ့ၣ် အသၣ်, အလၣ်, အထူၣ်ချီလုာ်အီၤဒီးနတၢ်ဆါကဘျီဝဲလီၤ.

တီအူကီရ်ရှ် သရၢ်ထိမ္ဗး

- ၃၅. ခိၣ်လၢသုၣ်အိၣ် - ထးန့ၢ်နိၣ်ဖိၣ်ဒိခိၣ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဒီးထံ ပံၤန့ၢ်ခိၣ်သုၣ်ဟါမၢ်ကွံာ်
ဝဲလီၤ
- ၃၆. သုၣ်အိၣ်ခိၣ်, ခိၣ်သဘံအိၣ် - ဟံးန့ၢ်တန့ၣ်သုၣ်လၢဘီ ချီအိၣ်ပံၤပံၤန့ၢ်ခိၣ်သုၣ်ဒီး
ခိၣ်သဘံလီၤမၢ်ကွံာ်ဝဲလီၤ.
- ၃၇. တၢ်ဝု, တၢ်ညိးထီၣ် - ဟံးန့ၢ်ဘီမံၤခိၣ်ချ့ၣ်ဂုၤလၢကျၢ်ဖူလီၤလၢတၢ်ဝု, တၢ်ညိးဖိ
ခိၣ်ဘျါဝဲလီၤ.
- ၃၈. တၢ်သံတခီပၤ - ချီအိၣ်, စံာ်ထိးပံၤပံၤစုအလၢဂုၤလၢတၢ်သံတခီပၤအဂီၢ်
- ၃၉. တၢ်ဝုတၢ်ဆါ - ဟံးန့ၢ်ဘီထီၣ်တြိအဂံၢ်ဒီးကျၢ်ဖူလီၤအိၣ်တုၤအသုထီၣ်ခဲအံၤခဲအံၤ
တုၤအပုၤထီၣ်သၢသီတၢ်ဝုဘျါက့ၤဝဲလီၤ.

တီအူကီရ်ရှ် သရၢ်နီၤမုက့ၤ

- ၄၀. တၢ်ညိးထီၣ်, တၢ်ဝု, ချံထီၣ် - ဟံးန့ၢ်လၢၣ်ဖးဒုအဂံၢ်ကျၢ်ဖူလီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ညိး
ထီၣ်ချံထီၣ်လီၤသံးဝဲလီၤ.
- ၄၁. နီၣ်ချံညိးထီၣ် - ကျၢ်လီၤလၢၣ်ဖးဒုအဂံၢ်ဖၢန့ၢ်လီၤအထံလၢလီၤခိၣ်ဖးဒုဒိၣ်ပူၤစုၣ်လီၤ
နီၣ်ခဲဒိၣ်ဘီ, တနံၤသၢဘျီ, တဘျီ ၃၀ မံးနံးတုၤနတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်
- ၄၂. ဟၢဖၢထီၣ်, ပံၣ်ပူၤကလံၤအိၣ်, သးပူၤထိးပုၤ, သါတလၢသါ, ဟၢဖၢဆါ -
ကျၢ်လီၤလၢၣ်ဖးဒုအထံ ဖၢန့ၢ်ဃုာ်ဟုထံ, အံၤသုၣ်ထဲထံမိၤတြိအချံတဖျၢၣ်အိၣ်အိၣ်တသီ
၅ ဘျီတုၤနတၢ်ဆါဘျါတစုတက့ၢ်.
- ၄၃. မဲာ်ချံဆါ - ဆံးလီၤကသုၣ်ခိၣ်မုာ်ဒီးအထံလၢနမဲာ်ချံပူၤဒီးအိၣ်ဃုာ်အိၣ်မဲာ်ချံတၢ်
ဆါဘျါဝဲလီၤ.
- ၄၄. ဆံၣ်ဆါတၢ်ဆါ - နမုာ်အိၣ်ကသုၣ်ညိၣ်မုာ်ဒီးအထံထီၣ်တၢ်ဆါကလီၤမၢ်ကွံာ်ဝဲ
န့ၢ်လီၤ.

မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ် သရၣ်မုၢ်မူးမူး

- ၄၅. ကလံၤတၢ်ဆါ - ကျၢ လီၤသ့ၣ်ဂံၢ်ဝါဒီးကယဲၤဂီၤအီၤတၢ်ဆါကဘျါက့ၤဝဲလီၤ.
- ၄၆. ဖိသၣ်ဘၣ်တမုၢ် - ကျၢ လီၤကိးလုၢ်တံၢ်ဒုးအီၤအီၤဒီးဖူလီၤယုၣ်န့ၢ်အခိၣ်ထံ
- ၄၇. သးကီၢ်အူ - ကျၢ လီၤအိၣ်ခွဲးဘၣ်ဒီးအီၤအီၤသးခုၣ်လီၤဝဲလီၤ
- ၄၈. တၢ်ဆါလူဘိုး, အိၣ်ကမၣ်တၢ်မူၤ - ကျၢ လီၤအ့ၣ်ကရံးတံၢ်ဝံၤကျၢ လီၤယုၣ်ဒီးဟုထံ, အံၤသၣ်ဆါဒုးအီၤအီၤ
- ၄၉. ဖိသၣ်အပျၢၤလီၤဝါ - ကျၢ လီၤသ့ၣ်ထိးအ့ၣ်ဒီးဒုးအီၤဖိသၣ်

ဖူပျၢ်ယၤကီၢ်ရၢၣ်ခိၣ်တဃာ်ဟီၣ်ကဝီၤ, ကျိၣ်ထၣ်သဝီ, တစီၢ်တလီၢ်နိၣ်ဖိဒဲကဝီၤ, သရၣ်စ့ၣ်တ့ၣ်

- ၅၀. တၢ်ဗၣ်ချံဆါ - ဟံးန့ၢ်ဖိတက့ၢ်အဖိ (တောၣ်စလပ်ပန်း) ဒီးမူခိၣ်ထံ, ဟံးန့ၢ်ဖိတက့ၢ်အဖိဝံၤဒီးလီၤအီၤဝံၤတ့ၢ်န့ၣ်လၢမူခိၣ်ထံတကိအကျါဝံၤဟံးဃာ်သၢနၢ်ရံၢ်, ဝံၤပျၢ်ကွၢ်အသံးစီၢ်ဝံၤနစီၢ်လီၤလၢနဗၣ်ချံအပူၤသ့ၣ်ဝဲလီၤ.

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိအဂီၢ်ပၣ်ဃုၣ်လၢလံာ်တဘျီအံၤအပူၤတဖၣ်

၁. လီၤတလူးမ့ၢ်	၂၂. နီၣ်တယၤဖိ	၄၄. စီလီၤဒံၣ်ဒၢဝါ
၂. မးနၤသၣ်	၂၃. နီၣ်စိးဘံၣ်
(ကိာ်ဂီၤထူၣ်)	၄၅. ဆံးဖိကူ
၃. မိၢ်ကံာ်ခၣ်	၂၄. နီၣ်ဖိပြီ	၄၆. တၢ်ခၣ်ဒီး
၄. မိၢ်ကံာ်ဖိ	၂၅. မးပံာ်သၣ်	၄၇. တဆံၣ်သၣ်
၅. ဃံထံ (နါတိာ်ထူ)	၂၆. ကတ်ဝါ	၄၈. တယီၤခၣ်
၆. နိထူၣ်	၂၇. လုညူဖိ	၄၉. က့ၢ်တမူဂီၤ
၇. ဖိခၣ်	၂၈. မိကဲ	၅၀. ကုလီထူၣ်
၈. ဖိပုၢ်လၣ် (ဖိနါ)	၂၉. ပံာ်တခး	၅၁. ကသံၣ်သ့ၣ်
၉. ဖိနွံကဘျး
(ဖိစဘဲၣ်)	၃၀. တအုဆု	၅၂. ကီးလုာ်ထူၣ်
၁၀. ဖိဘိာ်အုၣ် (ဖိဒိၣ်
ဒု, ဖိစီၤပၤ, ဖိတကၣ်)	၃၁. သ့ၣ်တၢ်ကွၢ်	၅၃. နီၣ်မိၢ်လါ
၁၁. တၢ်ဖးဒံၣ်မိၢ်	၃၂. မိာ်ဘိစု	၅၄. နီၣ်ထးဒီး
(ဟီၣ်ထးဒီး)
၁၂. သးဟီၤသၣ်	၃၃. ဟီၣ်ကအး	၅၅. နီၣ်တၢ်သူ
၁၃. သီခါလၣ်	၃၄. ခွံၣ်ဒိစိ	၅၆. ဖိတယီ
၁၄. နီၣ်ဃုဲ	၃၅. ကီးတါ	၅၇. ပိာ်မုၢ်ဆွံ
၁၅. ကီးလုာ်ဂီၤ	၃၆. ဖိဘုလၣ် (လုန့ၣ်)	၅၈. ပိာ်တခီး
၁၆. လီၤဖဲထူၣ်	၃၇. သၣ်ကဘျး	၅၉. သၣ်ကိၤကွံ
၁၇. ကလီၤဂီၤ	၃၈. ပူလံဒီး	၆၀. နီၣ်တၢ်ဒီး
၁၈. ကသံၣ်ဖှီ	၃၉. တယၤသၣ်	၆၁. ဖိဂီၤတံာ်
၁၉. မံကူးသၣ်	၄၀. သ့ၣ်ပနၢ်နီၣ်ထံ	၆၂. သ့ၣ်ဖိဒီး
(ပထိးသ့ၣ်, ဒးတလုာ်)
၂၀. နီၣ်ဃုဲခါ	၄၁. တဒီသီ	၆၃. သုလုၤဘိ
၂၁. နီၣ်မံခ	၄၂. လီၤဖဲထူၣ်	၆၄. စိးဝၣ်ဃးသၣ်
(တဒီဂီၤ)
(နီၣ်မံဆူၣ်)	၄၃. သၣ်မိၤကျၢၤ
(မိၤကျိၢ်)	

၆၅. ပိတ်တရီ	၉၀. တမင်လှိုင်	၁၁၆. ဖိဆံင်သင်
၆၆. ဘီနိုင်းထီးထီး	၉၁. ဘီထာ	၁၁၇. မာနာထူင်
၆၇. ဖီကွီဂီ	၉၂. ပတီဝဲင်	၁၁၈. တကီခေင်ဖိ
၆၈. ကွဘီထူင်	၉၃. ကီဖိဒီး	၁၁၉. နိုဝီတပိဝါ
၆၉. တဖံင်ထူင်	၉၄. လင်ဖးဒု	၁၂၀. နိုဝီတပိဂီ
၇၀. ကယဲထူင်	၉၅. ဒီဂါခိင်	
၇၁. နိုဝီဆီအိုင်	၉၆. ဃာမီအီ	
၇၂. သုင်ဆီအိုင်	၉၇. ဃီင်ထူင်	
၇၃. တမုလီမံ	၉၈. မကွံင်လှိုင်	
၇၄. ကဆီဝါနါ	၉၉. နိုဝီဆုင်သင်	
၇၅. ကယီ	၁၀၀. နိုဝီမဲလီ	
၇၆. တရူထူင်	၁၀၁. သုင်ကင်စု	
၇၇. သုင်လှိုင်ကဲ	၁၀၂. ဖိခိင်စီ	
၇၈. ဆံးဖိလီ	၁၀၃. ပျီဝါမု	
၇၉. အံးကရံး	၁၀၄. သုင်ဖုင်ဆါ	
၈၀. ကျးအိုင်ထူင်	၁၀၅. ငါထူင်	
၈၁. ယုယီသင်	၁၀၆. ကသံင်ဒးဘီ	
၈၂. ဝင်ဘီ	၁၀၇. ပိတ်ဖိဝါ	
၈၃. စီလီဒိုင်ဒါဂီ	၁၀၈. ဟီင်ကအးဖါဃဲ	
၈၄. ဘဲသုင်	၁၀၉. ကသုင်ခိင်မုင်ဒီး	
၈၅. နိုဝီနာသံ	၁၁၀. နီဖါဃဲ	
၈၆. မါအံးသင်	၁၁၁. ထွံင်နာအိုင်မု	
၈၇. ပျီယုင်မု	၁၁၂. သဘျိုင်လှိုင်	
၈၈. ဒံးဒူးဘီ	၁၁၃. ချိုင်ဖိ	
၈၉. ထွံင်ကဖုသင်	၁၁၄. ကံကူင်ဖိဃု	
(သင်လှိုင်တံ)	၁၁၅. ဖိမုဟါ	

၁၃၆ လီကစီကညီဖိအတင်သုင်ညါထူလံ

၁. လီၤတလူးမုၢ်
(မရဲၢ်ကဝီၢ်)

၂. မးနာသၢ်

၃. မိၢ်ကံၢ်ခၢ်

၄. မိၢ်ကံၢ်ဖိ

၅. ဃံထံ
(နီၢ်တီၢ်ထူ)

၆. နိထူၢ်

၇. ဇိခင်

၈. ပိပုဂံလင်
(ပိနီ)

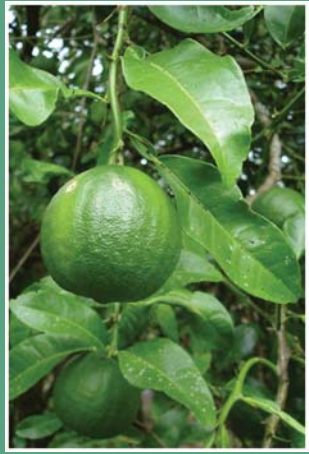
၉. ပိန္နဲကဘျား
(ပိစဘဲင်)

၁၀. ဇိဘိုင်အုင်
(ပိအိုင်ဒူး, ပိစိပေါ)

၁၁. တဲာဖးအိုင်စိ

၁၂. သးဟိသင်

၁၃. သီခါလည်

၁၄. နိုင်ဗျာဓဲ

၁၅. ကီးလွိုင်ဂီ

၁၆. လီဖဲထူဉ်

၁၇. ကလီဂီ

၁၈. ကသံဉ်ဖိုလည်

၁၉. မံကူးသင်

၂၀. နိုင်ဗုဇော်

၂၁. နိုင်မံခု
(နိုင်မံဆုဉ်)

၂၂. နိုင်တယာမိ

၂၃. နိုင်ကွီးဘင်
(ကိဂီၤထူၣ်)

၂၄. နိုင်မိဉ်

၂၅. မးပံင်သဉ်

၂၆. ကဝဉ်ဝါ

၂၇. လုညွဉ်တီ

၂၈. မိကဲသဉ်

၂၉. ပံင်တခး

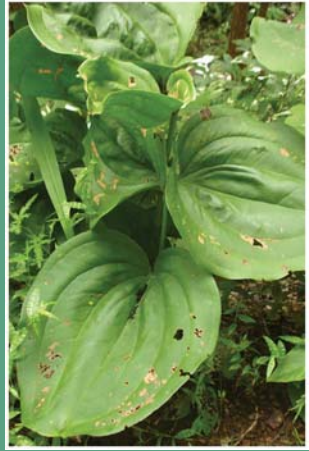
၃၀. တအူဆု

၃၁. သုန်တက်ကျွဲ

၃၂. မိတ်ဘိစု

၃၃. ဟိန်ကအး

၃၄. နွံင်ဒိစိ

၃၅. ကီးတါ

၃၆. လှနုန်

၃၇. သင်္ကတဘုံ

၃၈. ပူလံဒီး

၃၉. တယာသင်္ဂ

၄၀. သုဂ်ပန်နံထံ

၄၁. တဒိသီ

၄၂. လီပဲထွန်

၄၃. သင်္ဃါကျော
(ဒါကျော)

၄၄. စိလီဒိုင်ဒါဝါ

၄၅. ဆုံးဖိကွ

၄၆. တာ်ခင်ဒီး

၄၇. တဆိုင်သင်

၄၈. တယီခင်

၄၉. ကိုတမူဂီ

၅၀. ကုလိထူဉ်

၅၁. ကသံဉ်သွံဉ်

၅၂. ကီးလှ်ထူဉ်

၅၃. နိဉ်ဖိလါ

၅၄. နိဉ်ထးဖီး
(ဟိဉ်ထးဖီး)

၅၅. နိုဗ်တားသု

၅၆. ဖိတယီ

၅၇. ဝီဗ်မားဆွံ

၅၈. ဝီဗ်တခီး

၅၉. သာ်ကီၢ်ကွံ

၆၀. နိုဗ်တားခီး

၆၁. မိဂါတံ

၆၂. သုန်ဖိနီး
(ဒေးသလုန်ဖိနီး, ပထီးသုန်)

၆၃. သူလှဘတ်

၆၄. စီးဝန်စားသန်
(တနီဂီ)

၆၅. ပိတ်တရီ

၆၆. ဘိနိုန်ထီးထး

၆၇. ပိက္ခီဂီ

၆၈. စုဘီထူဉ်

၆၉. တဖံဉ်ထူဉ်

၇၀. ကယဲထူဉ်

၇၁. နိဉ်ဆီအုဉ်

၇၂. သုဉ်ဆီအုဉ်

၇၃. ကမ္ဘာလီမံ

၇၄. ကဆီဝါန်

၇၅. ကယိုသဉ်

၇၆. တခုထူဉ်

၇၇. သုဉ်လဉ်ကဲ

၇၈. ဆံးပိလိ

၇၉. အုန်ကရုံး

၈၀. ကျေးအုန်ထူဉ်

၈၁. ယဲယီဝဲသဉ်

၈၂. ဝဉ်ဘီ

၈၃. စီလီဒိဉ်ဖါဂီ

၈၄. ဘဲသုဉ်

၈၅. နီဉ်နာသံ

၈၆. မးအိးသည်

၈၇. ပျံယုဂ်မှို

၈၈. ဇိးဖူးဘီ

၈၉. ထွံဉ်ကဖုသည်
(သည်လှိုတံဂ်)

၉၀. တမံလည်

၉၁. ဘီထာ

၉၂. ပတိတ်ခါလည်

၉၃. ကီဖိနီ

၉၄. လည်ဖးဒု

၉၅. နိတ်ဂါခိတ်

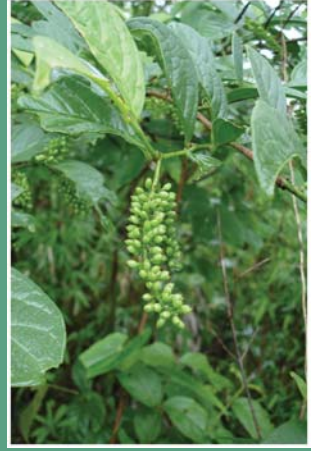
၉၆. ဃးစိအိ

၉၇. ဟိန်ထူဉ်

၉၈. မကွံင်လဉ်

၉၉. နိဉ်ဆုဉ်သဉ်

၁၀၀. နိဉ်ခဲလီ

၁၀၁. သုဉ်ကဉ်စု

၁၀၂. ဖိခိဉ်စီ

၁၀၃. ပျိုဝါမှို

၁၀၄. သွန်ဖည်ဆါ

၁၀၅. ငါထူဉ်

၁၀၆. ကသံဉ်ဒေးဘီ

၁၀၇. ဝိဝိဇီဝါ

၁၀၈. ဟီဉ်ကအေးဖါဃဲ

၁၀၉. ကသုဉ်ခိဉ်မုဉ်ခိး

၁၁၀. နိဖါဃ

၁၁၁. ထွံဉ်နာအုဉ်မုဉ်

၁၁၂. သဘျူဉ်လဉ်

၁၁၃. ချာဉ်ဖိ

၁၁၄. ကံကုဉ်ဖိဃ

၁၁၅. ဖိမ့်ဟင်္သာ

၁၁၆. ဖိဆိန်သဉ်

၁၁၇. မးနာထျှဉ်

၁၁၈. တက်ီခဉ်ဖိ

၁၁၉. နိဉ်ဝီတပိဝါ

၁၂၀. နိဉ်ဝီတပိဝါ

